

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»**

Звіт про управління (звіт керівництва)

Фінансова звітність

*За рік, що закінчився 31 грудня 2018 року,
зі звітом незалежного аудитора*

Зміст

Звіт про управління (звіт керівництва)

Фінансова звітність

Звіт незалежного аудитора

Звіт про фінансовий стан	1
Звіт про фінансові результати	2
Звіт про сукупний дохід	3
Звіт про рух грошових коштів	4
Звіт про зміни власного капіталу	5

Примітки до фінансової звітності

1. Основна діяльність	6
2. Економічне середовище, в якому Банк здійснює діяльність	6
3. Основа підготовки інформації та перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації	6
4. Основні принципи облікової політики	12
5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	28
6. Грошові кошти та їх еквіваленти	31
7. Кошти на рахунках в Національному банку України	31
8. Кошти в інших банках	31
9. Цінні папери	33
10. Кредити клієнтам	34
11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи	46
12. Право користування активами	47
13. Інші активи	48
14. Заборгованість перед Національним банком України	48
15. Заборгованість перед іншими банками	49
16. Кошти клієнтів	49
17. Випущені депозитні сертифікати	51
18. Випущені єврооблігації	51
19. Інші позикові кошти	51
20. Зобов'язання з оренди	51
21. Інші зобов'язання	51
22. Субординований борг	52
23. Похідні фінансові інструменти	52
24. Акціонерний капітал та резерви	53
25. Сегментний аналіз	54
26. Процентні доходи та витрати	55
27. Комісійні доходи та витрати	56
28. Інші доходи	56
29. Операційні витрати	56
30. Податок на прибуток	57
31. Управління ризиками	59
32. Розкриття справедливої вартості	72
33. Умовні та інші зобов'язання	75
34. Фінансові активи, передані у забезпечення	77
35. Операції зі зв'язаними сторонами	77
36. Прибуток на акцію	79
37. Зміни в зобов'язаннях, що відносяться до фінансової діяльності	79
38. Капітал	79
39. Події після дати балансу	81

Характер бізнесу

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» було засновано 20 листопада 1991 року. Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск та процесинг операцій з платіжними картками.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2 вересня 1999 року (реєстраційне свідоцтво № 102 від 6 листопада 2012 року), що діє відповідно до Закону України № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу (у 2017 році – 200 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,2% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу) та фізична особа (0,1% акціонерного капіталу). Фактичний контроль Банку здійснює громадянин України пан Р.Л. Ахметов.

Юридична адреса Банку: вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна. Станом на 31 грудня 2018 року Банк мав 6 регіональних центрів та 175 відділень в Україні (на 31 грудня 2017 року – 6 регіональних центрів та 158 відділення в Україні).

В грудні 2018 року назва Банку була змінена на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» та його організаційно-правова форма була змінена з публічного акціонерного товариства на приватне акціонерне товариство.

ПУМБ є універсальним банком, який уже майже двадцять шість років працює на українському фінансовому ринку і обслуговує великі та середні підприємства, підприємства малого та середнього бізнесу, приватних осіб.

ПУМБ включено до групи найбільших банківських установ країни згідно з класифікацією Національного банку України. ПУМБ входить до ТОП-10 українських банків за ключовими фінансовими показниками, такими як обсяги активів, розмір власного капіталу, обсягу коштів корпоративних клієнтів, кредитного портфелю та обсягів коштів приватних клієнтів, та інших.

Відповідно до Закону України «Про банки та банківську діяльність» та на підставі отриманих від Національного банку України банківських ліцензій та письмових дозволів ПУМБ здійснює такі види діяльності:

- приймає вклади (депозити) від юридичних та фізичних осіб;
- відкриває та супроводжує поточні рахунки банків та клієнтів;
- розміщує залучені кошти від свого імені та на власний ризик;
- надає гарантії, поручительства та інші зобов'язання від третіх осіб;
- надає послуги з відповідального зберігання та надання в оренду сейфів для зберігання цінностей та документів;
- випускає, купує, продає і обслуговує чеки, векселі та інші оборотні платіжні інструменти;
- випускає банківські платіжні картки і здійснює операції з використанням цих карток;
- здійснює операції з валютними цінностями;
- здійснює операції купівлі та продажу цінних паперів від свого імені та за дорученням клієнтів;
- емітує власні цінні папери;
- здійснює інвестиції у статутні фонди та акції інших юридичних осіб;
- здійснює депозитарну діяльність і діяльність з ведення реєстрів власників іменних цінних паперів.

У 2018 році український уряд продовжував здійснювати всеосяжну програму структурної реформи, спрямованої на усунення існуючих диспропорцій в економіці, державних фінансах та управлінні, боротьбі з корупцією, реформування судової системи з метою забезпечити умови для відновлення економіки в країні. Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від успішності дій, яких вживає уряд, та забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

Згідно попередніх оцінок, зростання ВВП у 2018 році було рекордним за останні 7 років і склало 3.3%. Найбільше зростання спостерігалось у аграрному секторі +7.8% до 2017 року, що в першу чергу пояснюється рекордним збором зернових. Внутрішня торгівля і будівництво виростили на 6.1% і 4.4% відповідно. Найнижчий ріст спостерігався у промисловому секторі – всього 1.1%.

2018 рік був одним із самих вдаливих в історії банківського ринку. За оцінкою Національного банку України, сумарно прибуток банків склав більше 16 млрд. гривень. Без урахування показників державних російських банків, а також неплатоспроможного банку «Фінансова Ініціатива», показник прибутковості збільшився вдвічі – майже 33 млрд. гривень за підсумками року. ПУМБ став кращим за показником прибутковості серед банків з приватним капіталом, та посів 4-е місце в загальному українському рейтингу банків.

Збільшення прибутковості банківської системи стало можливе завдяки переважаючому росту операційного доходу над витратами (29% проти 3% по операційним витратам), а також зменшення відрахувань до резервів на 37%. Доля комісійного доходу, в загальній структурі доходів, збільшилася на 2% і становить майже 30%.

У 2018 році показники роздрібного бізнесу в національній валюті досягли значень докризового 2013 року. Найбільший ріст спостерігався у сегменті кредитування. Так, на кінець 2018 року об'єм нетто кредитів фізичним особам склав майже 106 млрд. гривень, що на 3% перевищує аналогічний показник 2013 року і на 34% показник 2017 року. Другий рік поспіль об'єм кредитів зростає на понад 20 млрд. гривень, а ключовими напрямками розвитку в 2018 році залишаються готівкові кредити і кредитні картки. В сегменті зберігається висока конкуренція, все більше уваги приділяють неціновим параметрам, таким як: швидкість прийняття рішення, якість обслуговування та наявні програми лояльності.

Об'єм коштів приватних осіб у національній валюті за підсумками 2018 року, також досяг докризового рівня (268 млрд. грн. проти 253 млрд. грн. на кінець 2013 року). Таким чином, за рік портфель виріс більше ніж на 14% (+33 млрд. гривень). Портфель в валюті – майже не змінився з початку року і склав близько 8,7 млрд. доларів. Для порівняння, обсяг коштів в іноземній валюті, які були розміщені на рахунках а банках на кінець 2013 року складав понад 23,6 млрд. доларів. Низькі відсоткові ставки по вкладам в валюті та девальваційні настрої населення – стримуючі фактори повернення вкладів до банківської системи. Близько 65% пасивів фізичних осіб у національній валюті зосереджені на рахунках державних банків.

Розмір нетто кредитів юридичним особам у національній валюті на кінець 2018 року складав 246 млрд. гривень, збільшившись на 5% з початку року. Найбільший ріст продемонстрували державні банки. За 2018 рік портфель коштів юридичних осіб у національній валюті по банківській системі зріс на 6% до 280 млрд. гривень. Найбільшими темпами зростали залишки на поточних рахунках (+8% до 197 млрд. гривень), збільшивши свою частку у структурі пасивів юридичних осіб до 70%.

Починаючи з 2014 року Банк не мав змогу здійснювати свою діяльність у Криму та певних районах Донецької та Луганської областей та змушений був перенести діяльність з цих зон. Після анексії Криму Банк закрити всі свої 10 відділень на цій території. Додатково Банк закрити 42 відділення, що були розташовані у непідконтрольних Уряду України частинах Донецької та Луганської областей.

Подальша ситуація у банківській системі буде залежати не тільки від ступеня їх ділової активності, а й від стану економіки України.

Органи керівництва та корпоративне управління

В межах своєї діяльності Наглядова Рада Банку протягом 2018 року здійснювала захист прав вкладників, інших кредиторів та акціонерів Банку, і в межах компетенції, визначеної Статутом Банку та чинним законодавством, контролювала і регулювала діяльність Правління Банку. Наглядова Рада Банку брала участь у всіх важливих та фундаментальних рішеннях, приймала їх з огляду на свою компетенцію та проводивши глибокий аналіз подій та ситуації в банківському секторі.

У 2018 році Правління Банку регулярно надавало інформацію Наглядовій Раді Банку і своєчасно та всебічно звітувало перед нею щодо стану реалізації стратегії та виконання бізнес-плану розвитку Банку, результатів діяльності Банку, змін в нормативних вимогах, реалізації стратегії та політики управління ризиками, функціонування системи внутрішнього контролю тощо. Таким чином, Наглядова Рада Банку постійно виконувала наглядові та дорадчі функції після поглибленого аналізу та розгляду всіх відповідних фактів.

У своїй діяльності Наглядова рада Банку керується законами України «Про банки і банківську діяльність», «Про акціонерні товариства», іншими законами та нормативно-правовими актами України, нормативно-правовими актами Національного банку України, Статутом Банку, рішеннями Загальних зборів, а також Положенням «Про Наглядову раду АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК».

Нижче представлений склад Наглядової Ради на кінець 2018 року:

Персональний склад Наглядової Ради Банку

Попов Олег Миколайович	Голова Ради Банку
Курілко Сергій Євгенович	член Ради Банку
Дугадко Ганна Олександрівна	член Ради Банку
Катанов Георгі Богомілов	член Ради Банку
Поважна Маргарита Вікторівна	член Ради Банку
Сюзан Гейл Байске	член Ради Банку
Сталкер Кетрін Елізабет Енн	член Ради Банку - незалежний директор
Ансіс Грасманіс	член Ради Банку - незалежний директор
Міхов Валентин Любоміров	член Ради Банку - незалежний директор

Порядок денний засідань Правління в 2018 році включав, як правило, розгляд: основних подій для висвітлення у звіті для Ради Банку; результатів щомісячних, щоквартальних, піврічних, річних результатів діяльності Банку; питань щодо затвердження рішень щодо вибору приміщень для відкриття та погодження створення нових відділень Банку; звітів Департаменту внутрішнього аудиту Банку про перевірки структурних підрозділів та бізнес-процесів Банку; статусу виконання вимог щодо побудови ефективної системи управління ризиками Банку; стандартних щоквартальних звітів з управління ризиками (про стан індикаторів ризик-апетиту, про ризики міжбанківського кредитування та операцій з цінними паперами, відповідність вимогам за відповідні періоди 2018 року, у тому числі – інформації про дотримання лімітів толерантності до комплаєнс-ризиків та ін.); звітування щодо статусу проведення інспекційної перевірки Банку, щомісячний розгляд звітів про скарги та незадоволення клієнтів Банку, соціальну інженерію; періодичний розгляд звітів щодо управління інформаційними технологіями Банку; щомісячний розгляд та затвердження переліку пов'язаних з Банком осіб; перегляд та погодження/затвердження внутрішніх документів Банку, а також попередній розгляд питань, які виносилися на затвердження Наглядової Ради Банку.

Нижче представлений склад Правління Банку на кінець 2018 року:

Персональний склад Правління Банку

Черненко Сергій Павлович	Голова Правління;
Кожевин Ігор Олексійович	Заступник Голови Правління – фінансовий директор;
Волчков Олексій Анатолійович	Заступник Голови Правління;
Косенко Наталія Феліксівна	Заступник Голови Правління;
Школяренко Костянтин Олександрович	Заступник Голови Правління;
Загородников Артур Германович	Заступник Голови Правління;
Скалозуб Леонід Павлович	Заступник Голови Правління;
Себастьян Рубай	Заступник Голови Правління;
Єременко Федот Євгенійович	Заступник Голови Правління з управління ризиками (CRO);
Хара Едуард Анатолійович	Член Правління, відповідальний за проведення фінансового моніторингу в Банку.

Банк в рамках корпоративного управління керується Кодексом корпоративного управління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК», який було затверджено рішенням Позачергових Загальних зборів акціонерів Банку 27.11.2018 року. Кодекс розміщено на сайті Банку, за посиланням – <https://about.pumb.ua/management>.

До прийняття Кодексу корпоративного управління АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» 27.11.2018 року Банк керувався наступними принципами Корпоративного управління:

- чесність, добросовісність та повага у відносинах із власниками (акціонерами) та інвесторами, а також постійна готовність забезпечувати належний захист їх інтересів та максимізацію їх добробуту;
- уникнення необґрунтовано складних та надміру витратних процедур реалізації прав акціонерів Банку, з дотриманням при цьому вимог законодавства України та Статуту Банку;
- рівне ставлення до всіх акціонерів, включаючи чесне ведення справ з міноритарними акціонерами;
- визначення стратегічних цілей діяльності Банку та контроль за їх реалізацією;
- впровадження якісної та ефективної системи управління Банком;
- підзвітність Правління Загальним зборам акціонерів та Наглядовій раді Банку, яка здійснює контроль за діяльністю Правління;
- визначення стандартів, правил і норм корпоративної поведінки для всіх працівників Банку, а також процедури інформування про неналежну поведінку, в тому числі шахрайство чи корупцію, згідно з впровадженим в Банку Кодексом корпоративної етики, який відображає ключові принципи і стандарти роботи Банку;
- ефективне управління комплаєнс-ризиком та іншими ризиками, на які наражається у своїй діяльності Банк, а також ситуаціями конфлікту інтересів з метою захисту інтересів його вкладників, клієнтів, контрагентів, власників (акціонерів) і працівників у відповідності до впроваджених у Банку внутрішніх процедур;
- прозорість діяльності Банку, яка забезпечується шляхом своєчасного розкриття точної, об'єктивної, а також суттєвої інформації щодо діяльності Банку;
- відповідальність, що полягає у визнанні Банком прав усіх заінтересованих осіб, які закріплені за ними діючим законодавством України, а також націленості Банку на взаємовигідне співробітництво з такими особами з метою забезпечення розвитку та фінансової стабільності Банку.

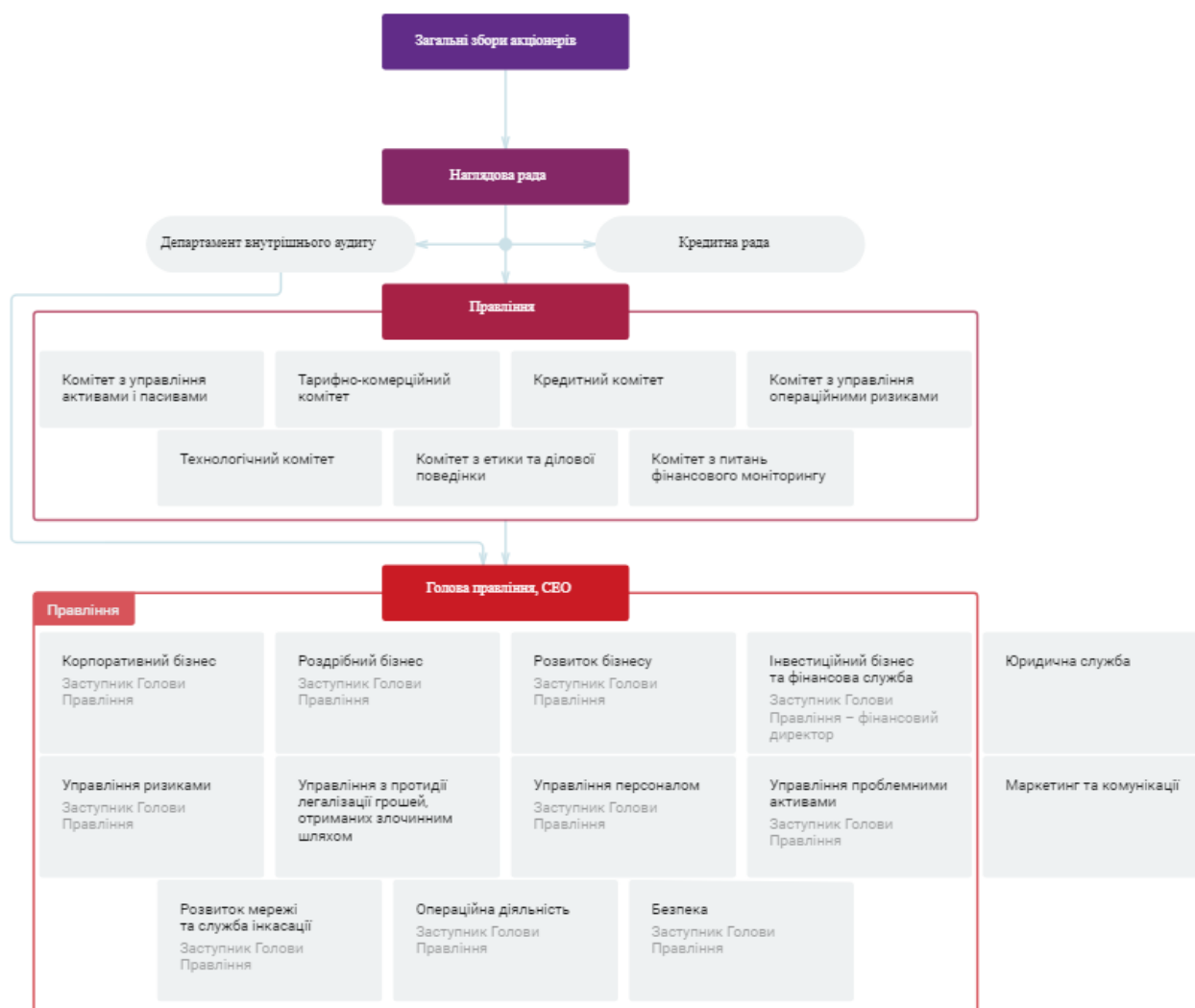
АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про управління за 2018 рік

В Банку визначена і функціонує прозора структура корпоративного управління, яка забезпечує:

- загальне управління на найвищому рівні Загальними зборами акціонерів Банку;
- регулювання та контроль Наглядовою Радою Банку із делегуванням частини її повноважень комітетам або робочим групам Наглядової Ради, що створюються у відповідності до вимог чинного законодавства, Статуту Банку, внутрішніх положень Банку та рішень Наглядової Ради і діють на підставі затвердженого нею положення;
- управління поточною діяльністю Банку Правлінням Банку із делегуванням частини його повноважень комітетам Правління Банку, що створюються у відповідності до вимог чинного законодавства, Статуту Банку, внутрішніх положень Банку та рішень Правління і діють на підставі затвердженого ним положення;
- розподіл обов'язків між усіма підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту з метою створення системи управління ризиками Банку, яка має забезпечувати безперервний аналіз ризиків для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо пом'якшення ризиків та зменшення пов'язаних із ними втрат (збитків).

Суб'єктами структури корпоративного управління Банку також є акціонери Банку, Загальні збори, Наглядова Рада Банку, Правління Банку та Корпоративний секретар як особа, яка відповідає за взаємодію Банку з акціонерами і виконання інших функцій у сфері корпоративного управління.

Діюча модель корпоративного управління забезпечує високий рівень організації, що підтверджується бездоганною репутацією банку на ринку. В основі діяльності ПУМБ лежать ефективні функції контролю і управління ризиками, а також своєчасне реагування на законодавчі зміни:

Цілі керівництва та стратегії досягнення цих цілей

ПУМБ прагне лишатися одним із провідних гравців банківського ринку України, перш за все, за якістю надаваних послуг, інноваційністю та технологічністю, забезпечивши при цьому кращий в галузі економічний ефект для акціонерів з точки зору зростання вартості бізнесу і повернення на інвестований капітал.

ПУМБ – універсальний банк національного масштабу і пропонує передові фінансові продукти та послуги як юридичним, так і фізичним особам.

ПУМБ веде прозорий бізнес і цінує свою репутацію.

Головним принципом роботи ПУМБ є максимальна концентрація на клієнтів і глибоке розуміння їх потреб, а також побудова структури бізнесу згідно з кращими міжнародними стандартами.

Відповідно до Стратегії розвитку Банк здійснить заходи щодо поліпшення системи управління бізнесом, підвищення ефективності бізнес-процесів. Важливим компонентом внутрішніх змін буде підвищення кваліфікації співробітників Банку. Реалізація проектів із внутрішнього вдосконалення Банку має на меті підтримати розвиток комерційної діяльності, скоротити операційні витрати та забезпечити жорсткий контроль різноманітних ризиків.

Основна мета ПУМБ – стати Банком Першого Вибору для наших клієнтів. Для забезпечення досягнення цієї мети ПУМБ має ясне бачення шляхів розвитку, чітку Стратегію, професійну команду, бездоганну репутацію, сильний бренд та підтримку акціонерів.

Основні напрямки розвитку в рамках Стратегії:

- Фокус на побудову ефективної та стабільної банківської моделі
- Концентрація на двох основних клієнтських сегментах: корпоративному та роздрібному
- Диверсифікація ресурсної бази за джерелами залучення коштів та кредитного портфелю за основними позичальниками та видами економічної діяльності
- Забезпечення високих показників ліквідності
- Контроль ризиків та утримання витрат на формування резервів під нові кредитні операції на запланованому рівні за рахунок жорсткого критерію відбору позичальників
- Впровадження найкращих стандартів банківського сервісу

ПУМБ – інноваційний банк, готовий випереджати ринок за технологічністю. Банк впроваджує нові продукти і процеси в обслуговуванні клієнтів, використовуючи як традиційні, так і альтернативні канали надання фінансових продуктів і послуг. При цьому ПУМБ вдосконалює якість сервісу і розробляє індивідуальні рішення для клієнтів, що дозволить збільшити частку ринку в кожному з продуктових і клієнтських сегментів. Розвиток даного напрямку націлений на досягнення поставлених Стратегією бізнес-завдань і підтримку змін до моделі управління, які вимагають впровадження нових сучасних механізмів і якісно іншого рівня управлінської інформації.

Витрати на розробки у 2018 році спрямовані на реалізацію затвердженої Стратегії зростання ПУМБ на українському банківському ринку.

Основними критеріями успіху для Банку є виконання планових показників: по кількості клієнтів, які активно здійснюють операції з Банком, по задоволеності клієнтів від банківсько сервісу, частка проблемного кредитного портфелю, рентабельності власного капіталу та рівня чистого прибутку.

Банк на регулярній основі здійснює оперативний моніторинг по виконанню поставлених цілей та впроваджує найкращі стандарти банківської практики для їх реалізації.

Ресурси та ризики

Ресурси

Клієнтами Банку є значна кількість приватних осіб та підприємств різних галузей економіки. Вагому роль у розширенні клієнтської бази відіграє картковий бізнес.

Банк є принциповим членом міжнародних платіжних систем Visa і MasterCard та працює на власному процесинговому центрі, за допомогою якого обслуговує значну кількість карток інших вітчизняних банків. Наявність широко розгалуженої мережі власних банкоматів і приналежність Банку до фінансово-промислової групи сприяють залученню великої кількості підприємств на обслуговування за зарплатними проектами.

Ресурсна база ПУМБ диверсифікована за джерелами залучення (клієнтські кошти, кошти, залучені від Національного банку України шляхом рефінансування, кошти, залучені на міжнародних ринках, кошти, залучені від вітчизняних банків, бюджетні кошти тощо) та за основними контрагентами, клієнтський депозитний портфель – за основними вкладниками, а кошти суб'єктів господарювання – за видами економічної діяльності. Зазначене нівелює чутливість до ризику ліквідності.

Обсяг клієнтських коштів за підсумками 2018 року збільшився на 7,0%, приріст коштів фізичних осіб склав 7,1% та кошти корпоративних клієнтів зросли на 6,8%.

Банк вчасно та у повному обсязі виконує зобов'язання перед кредиторами. В 2018 році було повернуто кошти, що залучалися на міжнародних ринках, у т. ч. погашено випущені єврооблігації. Зазначене знизило питому вагу валютної складової у ресурсній базі та, відповідно, зменшило боргове навантаження на Банк в умовах валютно-курсних коливань.

ПУМБ орієнтовано переважно на кредитування корпоративних клієнтів, частка роздрібного бізнесу складає третину клієнтського кредитного портфеля. За строками користування кредитними коштами переважають короткострокові кредити, за цільовим спрямуванням – кредити у поточну діяльність. Диверсифікація корпоративного кредитного портфеля Банку за видами економічної діяльності є прийнятною.

Зважаючи на валютну структуру клієнтських коштів та залучення коштів на міжнародних ринках, близько третини клієнтського кредитного портфеля сформовано кредитами, наданими у вільно конвертованих валютах. У розрізі позичальників, що мають валютну заборгованість переважають суб'єкти господарювання, зокрема позичальники, що входять до складу найбільших. Відсутність валютних надходжень у окремих позичальників підвищує чутливість Банку до валютного та кредитного ризиків. Заборгованість 20 найбільших позичальників формує 28% клієнтського кредитного портфеля до вирахування резервів. Наразі клієнтський кредитний портфель диверсифікований за основними позичальниками. Концентрація відносно капіталу I рівня, що змінюється залежно від зміни обсягу та структури регулятивного капіталу, була зумовлена девальвацією національної валюти у 2014 році, зважаючи на валютну структуру заборгованості найбільших позичальників.

Якість клієнтського кредитного портфеля задовільна. Станом на початок поточного року питома вага 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб (класи розраховано відповідно до Постанови №351 Національного банку України) становила 28%.

З метою нівелювання чутливості до кредитного ризику значний обсяг коштів було спрямовано на формування резервів під активні операції. Сформований резерв на 25,6% покрити клієнтський кредитний портфель.

Суттєвий обсяг коштів на поточних рахунках клієнтів підвищує чутливість Банку до ризику ліквідності. Диверсифікація ресурсної бази за основними кредиторами нівелює чутливість Банку до ризику ліквідності. Якість ресурсної бази задовільна.

Коефіцієнт ефективності діяльності протягом аналізованого періоду був високим. Банк генерує стабільний позитивний грошовий потік як по процентних активах, так і від комісійно-торговельної діяльності. Діяльність ПУМБ за підсумками 2018 року була прибутковою. Також, позитивний вплив на останню мала ефективна робота щодо стягнення раніше списаної безнадійної заборгованості.

Якість власного капіталу АТ «ПУМБ» задовільна, показник адекватності регулятивного капіталу прийнятний. За результатами аналізу якості активів, проведеного Національним банком України станом на 1 січня 2019 року, нестачі у капіталі АТ «ПУМБ» не має. Показник адекватності регулятивного капіталу станом на 31 грудня 2018 року перевищує нормативне значення, встановлене Національним банком України, та середнє значення по банківській системі України ($H2 = 16,34\%$, при нормативному не менше 10% , середньому значенні по банківській системі $16,18\%$).

Структура регулятивного капіталу дозволяє також підвищити рівень капіталізації за рахунок додаткового залучення коштів на умовах субординованого боргу.

Враховуючи структуру зобов'язань Банку за строками, обсяг та частка високоліквідних активів є вагомими.

Понад 63% активів з високим рівнем ліквідності формують вкладення в ОВДП та ощадні (депозитні) сертифікати Національного банку України. Кошти на коррахунку в Національному банку України підтримуються в обсязі, необхідному для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань. Переважну більшість коштів на НОСТРО рахунках розміщено у банках-нерезидентах інвестиційного класу.

Показники ліквідності ПУМБ є прийнятними. Станом на кінець 2018 року показники ліквідності Банку були вище нормативних значень, встановлених Національним банком України:

- Норматив миттєвої ліквідності ($H4$) – $68,66\%$ при встановленому мінімальному рівні 20% ;
- Норматив поточної ліквідності ($H5$) – $77,91\%$ при встановленому мінімальному рівні 40% ;
- Норматив короткострокової ліквідності ($H6$) – $101,33\%$ при встановленому мінімальному рівні 60% ;

Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR, новий пруденційний норматив для українських банків, затверджений Національним банком України 15 лютого 2018 року):

- по всім валютам – 161% при встановленому мінімальному значенні 80% ;
- в іноземних валютах – 148% при встановленому мінімальному значенні 50% .

У 2019 році для фінансування своєї діяльності, достатності робочого капіталу та ліквідності Банк планує:

- збільшення коштів корпоративних клієнтів;
- збільшення коштів роздрібних клієнтів.

Здійснення інвестицій або придбання тих чи інших активів Банк проводить відповідно до Стратегії зростання ПУМБ. Фінансування здійснюється завдяки внутрішнім механізмам: коштам отриманим від операційної діяльності, проведенням реінвестиції прибутку.

Сума інвестицій Банку у власні основні засоби та нематеріальні активи за 2018 рік склала 392 млн. гривень, план до кінця 2021 року – понад 1,5 млрд. гривень.

Станом на 31 грудня 2018 року Банк мав капітальні зобов'язання, передбачені контрактами на придбання обладнання на суму 24,2 млн. гривень. Керівництво Банку вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов'язання. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цих та інших аналогічних зобов'язань.

Плани відносно розширення або удосконалення основних засобів та причини їх здійснення також проводяться відповідно до Стратегії зростання ПУМБ та фінансуються використовуючи внутрішні механізми. Плани інвестицій передбачають розширення мережі відділень, АТМ, POS-терміналів, інвестиції в ІТ-технології для зміни бізнес-процесів.

ПУМБ дотримується високих стандартів в галузі забезпечення гідних і безпечних умов праці для співробітників, розвитку їх професійних якостей. ПУМБ здійснює свою діяльність, дотримуючись принципів сумлінних трудових практик і поваги прав людини.

Серед співробітників Банку - економісти і фінансисти, люди інтелектуальних і творчих професій, що працюють в офісах, відділеннях, точках продажів. Співробітники - головний актив Банку, запорука сталого розвитку фінансової установи.

У Банку діє Колективний договір, який гарантує захист прав і інтересів кожного співробітника ПУМБ. Всі мають рівні права і можливості незалежно від статі, раси, віку, місця проживання, релігії та політичних переконань.

У 2018 році ПУМБ традиційно інвестував в підвищення рівня безпеки робочих місць, збереження життя і здоров'я співробітників. Банк проводить лабораторні дослідження робочих місць на наявність шкідливих факторів, попередні і періодичні медичні огляди працівників, фінансував проведення ідентифікації будівель щодо визначення потенційної небезпеки об'єкта, проведення експертизи на відповідність нових відкриваються відділень правилам пожежної безпеки, передрейсового медичного огляду водіїв автотранспорту і багато іншого.

Розвиток співробітників - одне з головних стратегічних напрямків. Банк навчає своїх співробітників дистанційно, на тренінгах, семінарах, майстер-класах та воркшопах. Підвищуючи рівень знань і умінь, наші колеги можуть реалізовувати більш складні проекти і завдання, тим самим посилюючи свої компетенції і розвиваючи Банк.

Для новачків Банк пропонує навчання, що дозволяє швидко адаптуватися і з легкістю виконувати свої нові обов'язки. Зі стажем, щоб розкрити свій потенціал, можна разом з керівником підібрати навчальні програми і надихаючі проекти.

Для прихильників новітніх технологій в Банку реалізується проект IT Drive. Співробітники Департаменту інформаційних технологій ініціюють і впроваджують ідеї щодо вдосконалення внутрішніх процесів і досвіду клієнтів в користуванні продуктами Банку.

Керівники Банку проходять навчання в «Школі менеджменту», починаючи від освоєння базових навичок керівника до управління змінами, проектами.

Ті співробітники, яким є чим поділитися з іншими, можуть пройти навчання в «Інституті внутрішнього тренерства». Розробити і проводити тренінги для своїх колег.

У Банку діє Кодекс корпоративної етики, який відображає основні принципи корпоративної поведінки та етичні норми співробітників АТ «ПУМБ». Кодекс ґрунтується на принципах чесності та добросовісності і визначає мінімальні вимоги до поведінки працівника Банку. Кодекс корпоративної етики ПУМБ, покликаний допомогти кожному співробітнику отримати уявлення про ідеологію і систему цінностей банку, його корпоративній культурі, встановлені етичні норми поведінки співробітників, манеру спілкування з колегами, клієнтами та партнерами, вирішувати складні етичні ситуації, запобігати ситуації конфлікту інтересів, що виникають у процесі роботи. ПУМБ розраховує на те, що всі співробітники і представники Банку будуть керуватися найвищими стандартами особистої і професійної доброчесності у всіх аспектах своєї діяльності і дотримуватися всіх відповідних законів, правил, норм і принципів роботи Банку. Ні за яких умов співробітники не повинні ставити під загрозу репутацію Банку, а також принципи доброчесності, навіть якщо це може принести потенційну вигоду Банку. Починаючи працювати в ПУМБ, кожен співробітник несе відповідальність за свою поведінку, включаючи дотримання законодавства, положень цього Кодексу корпоративної етики, корпоративних принципів і внутрішніх документів Банку.

Впроваджуючи інноваційні технології у бізнес-процеси і обслуговування клієнтів, ПУМБ підтримує «зелені» стандарти та робить свій внесок у збереження навколишнього середовища.

Інтернет-системи самообслуговування не тільки зручні для клієнтів, вигідні для бізнесу, а й сприятливо впливають на навколишнє середовище. Так, інтернет-банкінг «ПУМБ online 2.0» дозволяє економити клієнтам час та кошти і замість відвідування відділень пропонує широкий спектр послуг не виходячи із дому. Це, в свою чергу, зменшує навантаження на відділення Банку. Це суттєва економія природних ресурсів та енергії, які потрібні були б для організації та роботи відділень.

Співробітники ПУМБ щодня докладають зусиль для збереження навколишнього середовища: застосовують принципи «Зеленого офісу»: економно витрачають енергоресурси, економлять папір, оптимально використовують обладнання, дотримуються процедур електронного документообігу, збирають макулатуру тощо, а також беруть участь в інших екологічних ініціативах.

У 2018 році в Банку продовжилася заміна традиційних джерел освітлення на енергозберігаючі, а також продовжилася інтеграція політики економного використання електроенергії. В результаті застосування нових енергозберігаючих технологій в офісних приміщеннях скорочується споживання електроенергії, зменшується витрата води, а також активно проходить збір на переробку паперу та утилізації вторинної сировини. Крім того, протягом року ПУМБ передав на утилізацію в інші організації всі небезпечні й безпечні відходи.

Перший Український Міжнародний Банк у 2018 році активно розвивав корпоративне волонтерство. Наші співробітники брали участь в екологічних та соціальних ініціативах. Співробітники ПУМБ виходять на екологічні толоки, беруть участь у масштабній всеукраїнській акції Групи СКМ. Своїми руками покращують життя своїх міст, прибирають від сміття парки та сквери. Напередодні Міжнародного дня захисту дітей, співробітники ПУМБ разом із сім'ями взяли участь у благодійному «Пробігу під каштанами», який пройшов центральними вулицями Києва. Команда ПУМБ була однією з численних команд. Всі зібрані в рамках проекту кошти були передані на благодійні проекти. Футбольна команда ПУМБ приймає участь в благодійних турнірах з міні-футболу «Кубок надії», організованому клубом «Football For All» і благодійним фондом допомоги онкохворим дітям «Краб». Кошти за участь у турнірі також пішли на благодійні проекти. Наш Банк уже протягом дев'яти років підтримує вихованців дитячих будинків. Співробітники проводять благодійні акції зі збору речей першої необхідності і грошових пожертвувань для вихованців спеціалізованих дитячих установ у різних регіонах України. Четвертий рік поспіль ПУМБ взяв участь у Дні донора. Зібрана кров була передана маленьким пацієнтам, що страждають онкологічними захворюваннями. Третій рік поспіль команда ПУМБ взяла участь в акції Lots of Socks. Співробітники банку висловили підтримку людям з синдромом Дауна, взяли участь у флешмобі з кольоровими шкарпетками і зібрали фінансову допомогу для діяльності Всеукраїнської благодійної організації «Даун Синдром». Вона фінансує роботу Центру раннього розвитку та реалізації програм із розвитку дітей зі синдромом Дауна.

Ризики

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банку властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банку також властиві операційні ризики.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиками, як, наприклад, зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Найбільш активну участь в управлінні ризиками бере Ризик-менеджмент Банку, що підпорядкований Заступнику Голови Правління Банку з ризиків та звітує Наглядовій Раді Банку, Правлінню Банку, Кредитній раді Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку та Комітету з управління операційним ризиком Банку.

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою максимальних фактичних збитків на основі статистичних та експертних моделей. У моделях використовуються ймовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення поточного економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, ймовірність яких дуже низька.

Банку властивий кредитний ризик, який являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятного з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з встановленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою Банку та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає отримання застави та гарантій юридичних осіб.

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в кризових умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про управління за 2018 рік

З метою забезпечення виконання власних зобов'язань та зобов'язань клієнтів, Банк впровадив політику, спрямовану на утримання ліквідних активів на рівні, достатньому для покриття будь-якого незапланованого відтоку частини клієнтських депозитів як профілактичну міру для запобігання погіршення у економічній ситуації, зокрема шляхом формування, так званої «подушки ліквідності». Для оцінки ризиків ліквідності Банк використовує геп-аналіз та прогноз очікуваних грошових потоків строком до 1 року. Крім цього, прогноз грошових потоків піддається стрес-тестуванню на предмет різних кризових сценаріїв, розроблених на основі статистичних даних стосовно роботи українських банків в умовах кризи.

Крім того, Банк оцінює ліквідність та управляє нею на основі певних нормативів ліквідності, встановлених Національним банком України. На кінець 2018 року Банк має запас міцності за переважною більшістю економічних нормативів Національного банку України.

Ризик процентної ставки – це потенційна загроза виникнення втрат, зниження доходу чи зменшення вартості капіталу Банку внаслідок несприятливих змін процентних ставок на ринку. Даний ризик виникає переважно внаслідок відмінностей в строковості активів чи зобов'язань Банку за строками чутливості до зміни процентних ставок. Таким чином, ризик процентної ставки є наслідком незбалансованості структури звіту про фінансовий стан у розрізі чутливих до зміни процентної ставки активів і зобов'язань за строками до переоцінки.

Банк оцінює процентний ризик за сценарієм паралельного зсуву кривої доходності в бік зменшення процентних ставок на 200 базисних пунктів в основних валютах (гривня, долар США, євро). Станом на 31 грудня 2018 року Банк схильний до процентного ризику, реалізація якого може вплинути на чистий процентний дохід в часовому горизонті один рік – можливе зменшення на 56 331 тисячу гривень (станом на 31 грудня 2017 року у зв'язку зі зміною підходу до оцінки величини процентного ризику, перерахована величина складала – зменшення на 25 523 тисячі гривень).

Банк оцінює вищевказаний рівень процентного ризику як прийнятний та контрольований, розмір якого суттєво не вплине на прибутковість та стабільність фінансового стану Банку.

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний з впливом коливань обмінних курсів на вартість фінансових інструментів.

Оцінку валютного ризику Банк проводить з допомогою методики оцінки Вартості під ризиком (Value-at-Risk, VaR), враховуючи рекомендації International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, June 2006 та Revision to Basel II market risk framework, December 2010. VaR дозволяє оцінити максимально можливу величину втрат з встановленим рівнем довіри за відповідний період часу.

Банк здійснює розрахунок VaR за методом історичного моделювання з метою оцінки валютного ризику в нормальних та стресових умовах розвитку фінансового ринку. Розрахунок VaR базується на 251 дні незважених історичних даних про ринкові курси валют, період розрахунку протягом якого Банк, вірогідно, зможе закрити відкриті валютні позиції, складає 10 днів та однобічний рівень довіри 99%.

Результат розрахунків валютного ризику за допомогою метода VaR на 31 грудня наведено у таблиці нижче:

Показник	2018 рік	2017 рік
<i>Валютний ризик без врахування диверсифікації</i>		
долар США	8 789	79 009
євро	8 997	5 538
російський рубль	8 985	45 715
інші валюти	4 803	4 076
Всього валютний ризик без врахування диверсифікації	31 574	134 338
Ефект від диверсифікації	(24 903)	(15 322)
Валютний ризик з врахуванням диверсифікації	6 671	119 016

Наведені вище дані розраховані на основі внутрішньої управлінської звітності Банку, яка базується на оперативній бухгалтерській звітності, підготовленої відповідно до вимог МСФЗ.

Комітет по управлінню активами і пасивами Банку розглядає результати оцінки валютного ризику на щомісячній основі.

Банк підтримує і активно управляє капіталом для покриття ризиків, притаманних банківській діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед іншого, нормативів, встановлених Базельською угодою 1988 року та нормативів, встановлених Національним банком України. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює загальній сумі регулятивного капіталу. Сума капіталу в управлінні станом на 31 грудня 2018 року складає 5 289 311 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 3 526 143 тисячі гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про управління за 2018 рік

Національний банк України вимагає від банків підтримувати показник адекватності капіталу на рівні 10% від активів, зважених за рівнем ризику, з урахуванням вимог Національного банку України щодо кредитного ризику. Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років показник адекватності капіталу Банку, розрахований за цим принципом, складав:

	2018 рік	2017 рік
Основний капітал	3 759 198	2 798 998
Додатковий капітал	1 530 113	727 145
Відвернення	(7 056)	(6 756)
Всього капіталу	5 282 255	3 519 387
Активи, зважені з урахуванням ризику	32 324 099	29 916 078
Показник адекватності капіталу	16,34%	11,76%

Станом на 31 грудня 2018 року Банк дотримувався регулятивних вимог до капіталу. Далі подано звіт про адекватність капіталу за методикою Базель I станом на 31 грудня 2018 та 2017 років:

	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Капітал 1-го рівня		
Акціонерний капітал	3 294 492	3 294 492
Емісійний дохід	101 660	101 660
Резервний фонд	1 475 430	1 475 430
Нерозподілений прибуток/ (непокритий збиток)	996 305	(620 266)
Всього капіталу 1-го рівня	5 867 887	4 251 316
Капітал 2-го рівня		
Резерви переоцінки активів	449 982	553 409
Дозволений субординований борг	292 887	391 725
Всього капіталу 2-го рівня	742 869	945 134
Всього капіталу	6 610 756	5 196 450
Рівень адекватності капіталу на звітну дату		
Активи, зважені на ризик	37 650 032	33 720 402
Всього капіталу	6 610 756	5 196 450
Рівень адекватності капіталу (%)	17,56%	15,41%

Існуюча система управління ризиками еволюціонує разом з розвитком Банку і ґрунтується, в тому числі, і на досвіді подолання великих системних криз 1999, 2004, 2008 і 2014 рр. Менеджмент компанії вірить, що в Банку на поточному етапі сформована зріла система управління ризиками, що дозволяє ефективно нівелювати як поточні, так і стратегічні виклики.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про управління за 2018 рік

Відносини з акціонерами та пов'язаними особами

В ході звичайної діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами, компаніями під спільним контролем та іншими зв'язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою. Нижче наводяться залишки станом на 31 грудня 2018 року, а також доходи та витрати за 2018 рік:

На 2018 рік та за рік, що закінчився даною датою	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	–	1 441 263 (9,18)	251 (45,08)	5 (42,60)
Резерв під зменшення корисності кредитів	–	(162 971)	(5)	–
Інші активи	3	2 094	14	–
Зобов'язання				
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	(127)	(10 652 205) (9,85)	(90 207) (3,22)	(134 776) (5,52)
Випущені депозитні сертифікати	–	(786 604)	(6 988)	–
Інші зобов'язання	(1)	(2 434)	(4)	(16)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	–	30 592	654	433
Гарантії та авалі	–	285 085	–	–
Акредитиви	–	178 027	–	–
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	–	267 205	42	4
Процентні витрати	–	(869 304)	(3 575)	(6 777)
Комісійні доходи	140	520 093	210	4 989
Інші доходи	–	352	6	18
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	–	8	–	–
Резерв під зменшення корисності кредитів	–	85 670	(3)	–
Операційні витрати	–	(142)	(845)	–

Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку

Результати Банку

У 2018 році діяльність Банку характеризувалася такими тенденціями.

Загальні активи Банку на 31 грудня 2018 року склали 49 865 млн. гривень, що на 3 401 млн. гривень (+ 7,3%) більше показника минулого року (на 31 грудня 2017 року – 46 464 млн. гривень).

Корпоративний кредитний портфель до вираховання очікуваних кредитних збитків скоротився на 270 млн. гривень (-1,1%) до 25 054 млн. гривень. Обсяг резервів під зменшення корисності корпоративних позик збільшився на 645 млн. гривень (+11,7%) до 6 146 млн. гривень.

Роздрібний кредитний портфель до вираховання очікуваних кредитних збитків збільшився на 3 713 млн. гривень (+47,3%) до 11 562 млн. гривень. Обсяг резервів під зменшення корисності роздрібних позик збільшився на 981 млн. гривень (+43,7%) до 3 226 млн. гривень.

Активи Банку на 31 грудня 2018 року мали наступну структуру:

- 1) Кредити клієнтам – 54,6% (на 31 грудня 2017 – 54,7%);
- 2) Грошові кошти, кошти в Національному банку України і заборгованість інших банків – 16,6% (на 31 грудня 2017 – 17,7%);
- 3) Портфель цінних паперів – 23,4% (на 31 грудня 2017 – 22,4%);
- 4) Основні засоби, інвестиційна нерухомість, нематеріальні активи та право користування активами – 4,1% (на 31 грудня 2017 – 3,7%);
- 5) Інші активи – 1,3% (на 31 грудня 2017 – 1,5%).

Капітал Банку в 2018 році збільшився на 1 513 млн. гривень (+31,5%) і на 31 грудня 2018 року склав 6 318 млн. гривень.

Операційний дохід Банку до вираховання витрат на формування резерву під кредитні збитки за 2018 рік склав 6 156 млн. гривень, що на 1 209 млн. гривень (+24,4%) більше, ніж в 2017 році.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про управління за 2018 рік

За 2018 рік Банк заробив 4 123 млн. гривень чистого процентного доходу, що на 1 098 млн. гривень більше, ніж у 2017 році (або +36,3%):

- за рахунок зростання обсягу кредитів, наданих фізичним особам;
- завдяки проведенню активної роботи з проблемним портфелем;
- через зростання обсягу портфеля цінних паперів;
- за рахунок погашення зобов'язань по єврооблігаціям.

Чистий комісійний дохід Банку за 2018 рік склав 1 505 млн. гривень, що на 321 млн. гривень (+27,2%) вище показника 2017 року. Цей результат був забезпечений зростанням доходів за всіма видами комісійного доходу.

Торговий та інший дохід Банку зменшився на 210 млн. гривень (-28,5%) до 528 млн. гривень, що, в основному, відбулося через зменшення іншого доходу (отримані штрафи та пені).

Операційні витрати Банку в 2018 році зросли на 463 млн. гривень (+15,9%) і склали 3 370 млн. гривень.

У 2018 році витрати на формування резерву під кредитні збитки, знизилась на 701 млн. гривень (-60,6%), до 455 млн. гривень.

Таким чином, за підсумками 2018 року, Банк отримав чистий прибуток у розмірі 2 009 млн. гривень, що у 2,8 рази перевищує результат минулого року (717 млн. гривень).

Активні операції Банку

Основними напрямками активних операцій Банку традиційно залишалися позики і державні цінні папери. Обсяг виданих позик без урахування резервів під кредитні операції збільшився на 3 443 млн. гривень (+10,4%) до 36 617 млн. гривень на 31 грудня 2018 року. Обсяг резервів під кредитні збитки збільшився на 1 626 млн. гривень (+21,0%) до 9 372 млн. гривень.

Кредитні операції. Кредитна діяльність Банку здійснювалась відповідно до чинного законодавства України, обмежень, встановленими НБУ в рамках кредитів рефінансування, і внутрішніми нормативними документами.

Портфель корпоративних позик на 31 грудня 2018 року склав 25 054 млн. гривень, що на 270 млн. гривень (-1,1%) менше показника на 31 грудня 2017 року. Найбільшу питому вагу в структурі корпоративного кредитного портфеля за галузями економіки становлять кредити підприємствам торгівлі та агентських послуг (30,5%), харчової промисловості та сільського господарства (19,7%), будівельним компаніям (18,5%). Найбільший приріст продемонстрував портфель підприємств харчової промисловості та сільського господарства, який зріс на 1 050 млн. гривень. Найбільше зниження продемонстрував портфель металургічної промисловості, який скоротився на 1 429 млн. гривень.

Позики фізичним особам на кінець 2018 року склали 11 562 млн. гривень, що на 3 713 млн. гривень (+47,3%) більше показника на 31 грудня 2017 року.

Процентні доходи за кредитними операціями з клієнтами (включаючи фінансовий лізинг) Банку в 2018 році склали 5 129 млн. гривень, що на 1 029 млн. гривень (+25,1%) більше показника 2017 року. Частка доходів по кредитах клієнтам (включаючи фінансовий лізинг) в структурі процентних доходів склала 78% (2017 рік: 79,2%).

Процентні доходи за корпоративними позиками знизилась до 2 549 млн. гривень, скорочення за рік склало 98 млн. гривень (-3,7%). В той же час процентні доходи за роздрібними позиками зросли на 1 197 млн. гривень (+86,5%) і склали 2 580 млн. гривень.

Операції з цінними паперами. Портфель цінних паперів в портфелі Банку за станом на 31 грудня 2018 року склав 11 654 млн. гривень, що на 1 257 млн. гривень (+12,1%) вище за показник на 31 грудня 2017 року.

Загальний обсяг облігацій внутрішньої державної позики і депозитних сертифікатів Національного банку України в інвестиційному портфелі Банку склав 11 636 млн. гривень, що на 1 247 млн. гривень (+12,0%) більше, ніж на 31 грудня 2017 року.

Процентний дохід за операціями з цінними паперами за 2018 рік склав 1 315 млн. гривень і в порівнянні з 2017 роком зріс на 237 млн. гривень (+21,9%). За підсумками 2018 року частка операцій з цінними паперами в структурі процентних доходів склала 20,0% (2017 рік: 20,8%).

Операції з цінними паперами здійснювалися Департаментом інвестиційного бізнесу відповідно до встановлених лімітів.

Міжбанківські операції. Кошти в банках за станом на 31 грудня 2018 року склали 5 594 млн. гривень, що на 47 млн. гривень більше обсягу на 31 грудня 2017 року (+0,8%).

Процентний дохід за міжбанківськими операціями за 2018 рік склав 131 млн. гривень (2,0% всього процентного доходу), і в порівнянні з 2017 роком збільшився на 61 млн. гривень (+87,9%).

Структура активів на кінець 2018 року характеризувалася збільшенням частки цінних паперів (з 22,4% до 23,4%).

Пасивні операції

Зобов'язання Банку збільшилися на 1 888 млн. гривень, або на +4,5%, до 43 547 млн. гривень на 31 грудня 2018 року.

Клієнтські рахунки. Обсяг коштів клієнтів за 2018 рік збільшився на 2 586 млн. гривень (+7,0%), частка в структурі зобов'язань у порівнянні з 2017 роком зросла з 89,3% до 91,3%. Корпоративні рахунки збільшилися на 1 483 млн. гривень (+6,8%) до 23 171 млн. гривень, рахунки фізичних осіб збільшилися на 1 103 млн. гривень (+7,1%) до 16 610 млн. гривень. У підсумку, частка корпоративних рахунків в зобов'язаннях збільшилась з 52,1% до 53,2%, роздрібних – збільшилась з 37,2% до 38,1%.

За минулий рік, обсяг емітованих депозитних сертифікатів збільшився майже у 4 рази (+645 млн. гривень), до рівня в 832 млн. гривень.

Позикові кошти. На кінець 2018 року рахунки банків зменшилися на 168 млн. гривень (-19,4%) і склали 697 млн. гривень. Банк повністю погасив зобов'язання за випущеними єврооблігаціями, розмір яких на початок року становив 1 915 млн. гривень. Розмір субординованого боргу майже не змінився – 488 млн. гривень.

На початку 2018 року, керівництвом Банку було визначено наступні ключові показники ефективності діяльності: Чистий прибуток до резервів та податків, Чистий прибуток та NPS (Net Promoter Score).

За результатами року, всі ключові показники буди виконані:

- **Чистий прибуток до резервів та податків** при плановому значенні 2 021 млн. гривень, фактично становило 2 787 млн. гривень.
- **Чистий прибуток** при плановому значенні 1 316 млн. гривень, фактично становило 2 009 млн. гривень.
- **NPS (Net Promoter Score)** при плановому значенні 61%, фактично становило 65%.

NPS (Net Promoter Score) - індекс лояльності, загальноприйнята світова метрика, яка дозволяє за допомогою одного простого питання оцінити лояльність клієнта в банківській і багатьох інших індустріях.

Класичний індекс лояльності NPS розраховується на підставі відповідей клієнтів компанії на питання і в нашому випадку звучить так: «Наскільки ймовірно, що ви порекомендуєте скористатися послугами ПУМБ своїм друзям, знайомим, колегам. Використовуйте шкалу від 0 до 10, де 0 - точно не порекомендував би, а 10 - точно порекомендую».

Досягнення Банку в 2018 році:

- ПУМБ утримує лідируючі позиції у щорічному рейтингу «50 провідних банків України», який складає редакція видання Financial Club:
 - ПУМБ зайняв 2-е місце в номінації «Корпоративний банк» серед банків з приватним українським капіталом, продемонструвавши абсолютний приріст гривневих кредитів юридичних осіб за січень-листопад 2018 року;
 - Лідируюче 4-е місце ПУМБ отримав, увійшовши до ТОП-5 банків у номінації «Обслуговування юридичних осіб».
- Незалежне рейтингове агентство «Кредит-Рейтинг» оголосило про підвищення довгострокового кредитного рейтингу Першого Українського Міжнародного Банку (ПУМБ) до рівня uaAA+. Прогноз рейтингу – позитивний. Агентство також підтвердило рейтинг надійності депозитів банку на рівні «5» (найвища надійність).
- Перший Український Міжнародний Банк увійшов в ТОП-10 банків рейтингу якості управління репутацією «Репутаційні активісти».
- За версією рейтингу Prostobank Awards компанії «Простобанк Консалтинг» кредитна картка Першого Українського Міжнародного Банку «ВСЕМОЖУ» у 2-му кварталі увійшла до ТОП-2 кращих банківських роздрібних продуктів у категорії «Кредитні картки».
- Відразу два продукти банку ПУМБ стали лідерами рейтингу FinAwards 2018 від провідних фінансових порталів України - Minfin.ua і Finance.ua. Карта soloMANДРИ стала лідером в номінації «Краща кредитна карта VIP». Переможцем в категорії «Кращий кредит готівкою» став ТЕСТДРАЙВ від ПУМБ.
- Перший Український Міжнародний Банк отримав нагороду Commerzbank AG за високий рівень якості обробки комерційних платежів (STP-rate).
- Перший Український Міжнародний Банк увійшов до ТОП-3 рейтингу банків за версією порталу Мінфін, які видали найбільший обсяг кредитів населенню з січня по квітень 2018 року включно.
- Перший Український Міжнародний Банк увійшов в ТОП-10 кращих банків «Народного рейтингу» за версією порталу "Мінфін".
- Перший Український Міжнародний Банк (ПУМБ) завоював срібло в категорії «Споживча активація» за фестивальною картку.
- ПУМБ увійшов до ТОП-20 найнадійніших банків України, посівши 7 місце у рейтингу. Рейтинг надійності банків проводило видання «Новий час» спільно з інвестиційною компанією Dragon Capital.
- За версією щорічної премії PaySpace Magazine Awards-2018 Інтернет-банкінг Першого Українського Міжнародного Банку (ПУМБ) ПУМБ Online визнаний одним з кращих в сегменті. Інтернет-банкінг отримав срібло в номінації «Кращий інтернет-банкінг в Україні».

- ПУМБ серед 50 українських банків став 5 за дохідністю за 9 місяців 2018 року, зайняв 7 сходинку за такими показниками, як обсяг активів, об'єм депозитного портфелю та об'єм кредитного портфелю за версією delo.ua.

ПУМБ продовжує розвивати інноваційні сервіси і піклуватися про зручність і комфорт своїх клієнтів.

У 2018 році ПУМБ приєднався до фінансового супермаркету Укрпошти. Тепер послугами Банку можна користуватися через її мережу. Це співробітництво дозволить ПУМБ проінформувати більшу кількість клієнтів про надання послуг.

Процесинговий центр ПУМБ завершив інтеграційні роботи та тестування з Центральним маршрутизатором і розрахунковим кліринговим центром НПС «ПРОСТІР», тим самим реалізувавши можливість прийому платіжних карток НПС «ПРОСТІР» термінальній мережі ПУМБ та банків-партнерів.

ПУМБ і Київстар запустили проект для розвитку малого бізнесу, що дозволить автоматизувати та підвищити ефективність процесів, а також значно скоротити витрати.

Перший Український Міжнародний Банк увійшов до переліку банків, уповноважених Міністерством Фінансів для здійснення виплат пенсій, грошової допомоги та заробітної плати працівникам бюджетних установ.

Банком ПУМБ було підключено до програми Партнерської розстрочки більш ніж 150 магазинів «Фокстрот» по всій Україні та два магазини «Rozetka» у місті Київ.

Перший Український Міжнародний Банк приєднався до проекту IFC «Аграрні розписки в Україні», таким чином надаючи своїм клієнтам новий інструмент залучення банківського фінансування під заставу майбутнього урожаю.

Магазини «АЛЛО», інтернет-магазини «АЛЛО» та «27.ua» приєдналися до мережі магазинів-партнерів ПУМБ.

ПУМБ запустив оплату через Garmin pay (сервіс «для активних людей»). Послуга доступна для власників карток Visa.

Перший Український Міжнародний Банк запустив тарифний пакет Coder для IT-спеціалістів з найнижчою комісією за переказ готівкових коштів з поточного на картковий рахунок.

Перший Український Міжнародний Банк вперше в Україні представив повноцінний банкінг в месенджерах. У жовтні 2018 року ПУМБ запустив банківський сервіс в месенджері Telegram. Раніше, в квітні 2018 року, був запущений банківський сервіс в месенджері Viber. У найближчих планах ПУМБ також запуск банкінгу в Facebook messenger.

ПУМБ першим запустив послугу оформлення страхового полісу ОСЦПВО через месенджер Viber. ПУМБ надає унікальну можливість – оформлення через месенджер Viber страхового полісу ОСЦПВО від 5 провідних страхових компаній України з онлайн оплатою та миттєвим отриманням полісу на e-mail.

Перший Український Міжнародний Банк запустив новий інтернет-банкінг «ПУМБ Online Для Підприємців», створений спеціально для власників мікро і малого бізнесу.

Держателі карток Mastercard від Першого Українського Міжнародного Банку отримали можливість користуватися Apple Pay – легким, захищеним та індивідуальним платіжним інструментом, який повністю змінює сферу мобільних платежів, пропонуючи швидкість та зручність.

У мобільному додатку ПУМБ Online з'явилася можливість додавати картки інших банків.

Одним з пріоритетів роботи ПУМБ залишається розвиток продуктів і послуг для підприємств малого та середнього бізнесу.

Місією ПУМБ є надання клієнтам високоякісних банківських послуг, бездоганного сервісу, що постійно вдосконалюється, та індивідуального підходу. ПУМБ постійно вдосконалює бізнес-процеси, впроваджує найновіші технологічні рішення, підвищує рівень сервісу та якість продуктів.

ПУМБ постійно прагне підвищення якості послуг, що надаються клієнтам.

Підписано від імені Правління 20 березня 2019 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Звіт незалежного аудитора

Акціонерам та Наглядовій раді АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» («Банк»), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2018 року, та звіту про фінансові результати, звіту про сукупний дохід, звіту про зміни власного капіталу та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку на 31 грудня 2018 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-ХІV від 16 липня 1999 року щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту - це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Щодо кожного питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту, в тому числі щодо цих питань. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначених нижче питань, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки щодо фінансової звітності, що додається.

Оціночний резерв за очікуваними кредитними збитками по кредитах клієнтам

Визначення суми резерву за очікуваними кредитними збитками по кредитах клієнтам було ключовою областю професійних суджень керівництва Банку. Внаслідок суттєвості кредитів клієнтам, що склали 55% від загальних активів Банку, та пов'язаної невизначеності в оцінках, резерв за очікуваними кредитними збитками по кредитах клієнтам був визначений як ключове питання аудиту.

Розподіл кредитів клієнтам за відповідними стадіями згідно МСФЗ 9, ідентифікація факторів суттєвого зростання кредитного ризику після первісного визнання, зміна ризику дефолту та визначення вірогідності дефолту та показників втрат на момент дефолту вимагають значного застосування професійних суджень та є внутрішньо невизначеними процесами, що використовують різні припущення. Використання різних припущень може призвести до суттєво різних оцінок резерву за очікуваними кредитними збитками по кредитах клієнтам.

Інформація щодо очікуваних кредитних збитків наведена в примітці 10 «Кредити клієнтам та фінансова оренда» та підхід керівництва Банку до оцінки та управління кредитним ризиком наведений в примітці 31 «Управління ризиками» до фінансової звітності.

Наші процедури з аудиту включали аналіз методології з оцінки очікуваних кредитних збитків по кредитах клієнтам, тестування дизайну та операційної ефективності внутрішніх контролів Банку щодо процесу оцінки резерву за очікуваними кредитними збитками по кредитах клієнтам включно з якістю вхідних даних, зокрема, присвоєння кредитних рейтингів, розрахунок днів прострочення та аналіз грошових потоків використаних для визначення втрат на момент дефолту.

Ми протестували припущення, що використовуються для визначення суттєвого зростання кредитного ризику після первісного визнання та зміни ризику дефолту. Додатково, ми протестували моделі, що використовувались Банком для розрахунку очікуваних кредитних збитків, перевірили розрахунки показників вірогідності дефолту та відновлення.

Для кредитів клієнтам в стадії 3, ми також протестували прогнози Банку щодо майбутніх грошових потоків та оцінку відповідного заставного майна.

Ми проаналізували відповідні розкриття інформації в примітці 10 до фінансової звітності щодо резерву за очікуваними кредитними збитками по кредитах клієнтам та підходи керівництва Банку до оцінки та управління кредитним ризиком в примітці 31 до фінансової звітності.

Дострокове застосування вимог МСФЗ 16 «Оренда»

Банк прийняв рішення достроково застосувати вимоги МСФЗ 16 «Оренда» починаючи з 1 січня 2018 року. Дострокове застосування МСФЗ 16 «Оренда» було визначено як ключове питання аудиту враховуючи суттєвість впливу на активи за зобов'язання Банку станом на 1 січня 2018 року та судження необхідні для встановлення основних припущень щодо визначення ставки додаткових запозичень орендаря та орендних умов.

Ми проаналізували застосування МСФЗ 16 та протестували розрахунки Банку щодо орендних зобов'язань, активів з права користування, процентних витрат за зобов'язанням з оренди та амортизаційних відрахувань щодо активів з права користування в звіті про фінансовий стан та звіті про фінансові результати. Ми протестували вихідні дані, що використовувались для розрахунку перехідних коригувань. Ми проаналізували оцінки керівництва Банку, що були використані для розрахунку перехідних коригувань (наприклад, ставки додаткових запозичень орендаря, орендних умов). Ми проаналізували відповідні розкриття інформації, що вимагаються МСФЗ 8

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

«Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» в примітці 4 до фінансової звітності.

Інша інформація, що включена до Річної інформації емітента цінних паперів за 2018 рік

Інша інформація складається зі Звіту про управління (Звіту керівництва) (що не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї), який ми отримали до дати цього звіту аудитора, та іншої інформації, зокрема Звіту про корпоративне управління, що включається до Річного звіту емітента цінних паперів, яку ми очікуємо отримати після цієї дати. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи щодо іншої інформації отриманої до дати цього звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Коли ми ознайомимося з іншою інформацією, зокрема зі Звітом про корпоративне управління, що включається до Річної інформації емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що вона містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити про це питання Наглядову раду Банку.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової ради за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банку;
- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі;
- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо Наглядову раду разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їй про всі стосунки й інші питання, які могли б

обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій раді ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт у відповідності до вимог Розділу IV параграфу 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами)

У відповідності до вимог Розділу IV параграфу 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція №373»), ми звітуємо наступне:

На нашу думку, на основі проведеної роботи під час нашого аудиту фінансової звітності Банку, Звіт про управління (Звіт керівництва) складено відповідно до вимог Розділу IV Інструкції №373 та інформація у Звіті про управління (Звіті керівництва) відповідає фінансовій звітності.

Ми маємо звітувати у разі, якщо ми визначимо, що Звіт про управління (Звіт керівництва) містить суттєві викривлення в світлі наших знань та розуміння Банку, які ми отримали під час нашого аудиту фінансової звітності Банку. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Відповідно до вимог ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21 грудня 2017 року («Закон № 2258-VIII») ми надаємо таку інформацію в звіті незалежного аудитора, що вимагається додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

18 жовтня 2012 року нас було вперше призначено Наглядовою радою в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку. Наше призначення щорічно поновлюється Наглядовою радою. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Банку становить сім років.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для аудиторського комітету

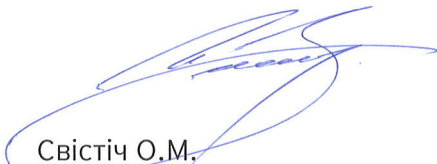
Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для аудиторського комітету Банку, який ми випустили 13 березня 2019 року відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Банку жодних неаудиторських послуг.

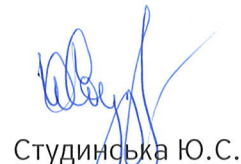
Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Студинська Ю.С.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»:

Свістич О.М.
Генеральний директор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101250

Студинська Ю.С.
Партнер

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101256

Мовсесян Л.С.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101249

м. Київ, Україна

20 березня 2019 року

ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Аудиторська палата України. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2018 року

(у тисячах гривень)

	Прим.	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Активи			
Грошові кошти в касі та дорозі	6	1 943 482	1 499 210
Кошти на рахунках в Національному банку України	7	743 346	1 178 795
Заборгованість інших банків	8	5 594 226	5 547 316
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	93 200	162 887
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	11 560 514	–
Цінні папери, наявні для продажу	9	–	10 233 489
Кредити клієнтам	10	27 244 297	25 427 064
Поточний актив з податку на прибуток		–	2 405
Інші активи	13	631 513	697 098
Основні засоби	11	1 415 623	1 253 795
Інвестиційна власність	11	71 876	149 347
Нематеріальні активи	11	320 632	300 003
Право користування активами	12	246 482	–
Відстрочені податкові активи	30	–	12 385
Всього активів		49 865 191	46 463 794
Зобов'язання			
Заборгованість перед Національним банком України	14	1 002	–
Заборгованість перед іншими банками	15	697 452	865 004
Кошти клієнтів	16	39 780 153	37 194 276
Випущені депозитні сертифікати	17	832 460	187 194
Випущені єврооблігації	18	–	1 915 014
Інші позикові кошти	19	–	11 193
Зобов'язання з оренди	20	267 402	–
Поточне зобов'язання з податку на прибуток		62 242	–
Відстрочене податкове зобов'язання	30	15 636	–
Інші зобов'язання	21	1 402 830	996 732
Субординований борг	22	488 145	489 656
Всього зобов'язань		43 547 322	41 659 069
Власний капітал			
Акціонерний капітал	24	3 294 492	3 294 492
Емісійний дохід		101 660	101 660
Резерв переоцінки основних засобів		474 735	484 116
Резерв переоцінки цінних паперів		(24 753)	69 293
Резервний фонд		1 475 430	1 475 430
Нерозподілений прибуток/ (непокритий збиток)		996 305	(620 266)
Всього власного капіталу		6 317 869	4 804 725
Всього зобов'язань та власного капіталу		49 865 191	46 463 794

Підписано від імені Правління 20 березня 2019 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-81 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про фінансові результати за 2018 рік

(у тисячах гривень)

	Прим.	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки	26	6 533 279	5 146 005
Інші процентні доходи		40 922	32 082
Процентні витрати	26	(2 451 479)	(2 153 448)
Чисті процентні доходи		4 122 722	3 024 639
Витрати на формування резерву під кредитні збитки	8, 9, 10, 13, 33	(455 305)	(1 156 679)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву під очікувані кредитні збитки		3 667 417	1 867 960
Комісійні доходи	27	1 988 679	1 643 649
Комісійні витрати	27	(483 180)	(459 645)
Чисті комісійні доходи		1 505 499	1 184 004
<i>Чисті прибутки/(збитки) від операцій з іноземними валютами:</i>			
- торгові операції		297 452	286 448
- курсові різниці		(47 926)	17 045
<i>Чисті збитки від цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:</i>			
- торгові операції		(39)	(5)
- зміна справедливої вартості		(794)	(5 180)
<i>Чисті прибутки від цінних паперів, наявних для продажу:</i>			
- торгові операції		-	3 258
<i>Чисті прибутки від цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:</i>			
- торгові операції		21 382	-
Чистий (збиток)/прибуток від переоцінки інвестиційної власності	11	(449)	3 582
Чистий прибуток від похідних фінансових інструментів		137 184	82 303
Результат від реструктуризації іпотечних кредитів наданих фізичним особам в іноземній валюті	10	(2 564)	(5 524)
Доходи, які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		1 654	-
Результат від припинення визнання фінансових активів, оцінюваних за амортизованою собівартістю		(212)	-
Сторно резерву під зобов'язання, гарантії, акредитиви та інші збитки	33	-	3 475
Інші доходи	28	122 379	353 455
Операційний дохід		5 700 983	3 790 821
Операційні витрати	29	(3 369 555)	(2 906 786)
Прибуток до оподаткування		2 331 428	884 035
Витрати з податку на прибуток	30	(322 920)	(166 743)
Чистий прибуток за звітний період		2 008 508	717 292
Прибуток на акцію (виражений в гривнях на акцію)	36	140,22	50,08

Підписано від імені Правління 20 березня 2019 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-81 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про сукупний дохід за 2018 рік

(у тисячах гривень)

	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Чистий прибуток за рік	2 008 508	717 292
Інший сукупний дохід		
<i>Інший сукупний дохід, який буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах</i>		
Нереалізовані витрати за операціями з цінними паперами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(104 919)	–
Зміни резерву під очікувані кредитні збитки цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(17 130)	–
Нереалізовані доходи за операціями з цінними паперами, наявними для продажу	–	50 987
Реалізовані доходи за операціями з цінними паперами, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, рекласифіковані до звіту про фінансові результати	(21 382)	–
Реалізовані доходи за операціями з цінними паперами, наявними для продажу, рекласифіковані до звіту про фінансові результати	–	(3 258)
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	20 644	(8 591)
Чистий інший сукупний (збиток)/прибуток, що підлягає рекласифікації до складу прибутку або збитку у наступних періодах	(122 787)	39 138
Всього сукупний прибуток за рік	1 885 721	756 430

Підписано від імені Правління 20 березня 2019 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про рух грошових коштів за 2018 рік

(у тисячах гривень)

	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Грошові потоки від операційної діяльності		
Процентні доходи отримані	6 181 101	5 018 269
Процентні витрати сплачені	(2 393 794)	(2 172 999)
Комісійні доходи отримані	2 023 034	1 614 642
Комісійні витрати сплачені	(466 961)	(437 588)
Дохід, отриманий від торгівлі іноземною валютою	297 452	286 448
Збиток від операцій з цінними паперами	(39)	(5)
Дохід від операцій з фінансовими деривативами	125 276	64 100
Інші доходи отримані	120 129	350 696
Операційні витрати сплачені	(2 819 596)	(2 058 202)
Податок на прибуток сплачений	(209 607)	-
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до зміни операційних активів та зобов'язань	2 856 995	2 665 361
<i>Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів</i>		
Обов'язковий резерв у Національному банку України	-	668 840
Заборгованість інших банків	(34 532)	491 735
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	85 543	101 793
Кредити клієнтам	(2 502 316)	(1 811 548)
Інші активи	(96 937)	35 760
<i>Чисте збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань</i>		
Заборгованість перед Національним банком України	1 000	-
Заборгованість перед іншими банками	(188 018)	(320 191)
Кошти клієнтів	2 943 292	3 172 495
Випущені депозитні сертифікати	675 730	(498 269)
Інші зобов'язання	270 687	229 487
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності	4 011 444	4 735 463
Грошові потоки від інвестиційної діяльності		
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(448 257)	(451 335)
Надходження від продажу основних засобів та нематеріальних активів	67 231	28 931
Придбання цінних паперів	(79 265 004)	(27 707 255)
Продаж цінних паперів	78 041 374	27 385 454
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності	(1 604 656)	(744 205)
Грошові потоки від фінансової діяльності		
Сплата орендних платежів	(76 489)	-
Погашення еврооблігацій, інших позикових коштів та субординованого боргу (Примітка 37)	(1 854 961)	(2 404 764)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності	(1 931 450)	(2 404 764)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти	(234 645)	195 394
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти	(1 987)	-
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	238 706	1 781 888
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	8 801 901	7 020 013
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець звітного періоду (Примітка 6)	9 040 607	8 801 901

Підписано від імені Правління 20 березня 2019 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-81 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Звіт про зміни власного капіталу за 2018 рік

(у тисячах гривень)

	Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Резерв переоцінки основних засобів	Резерв переоцінки цінних паперів	Резервний фонд	Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток) (перераховано)	Всього власного капіталу
Залишок на 31 грудня 2016 р.	3 294 492	101 660	509 866	30 155	1 475 430	(1 363 308)	4 048 295
Чистий прибуток за рік (перераховано)	-	-	-	-	-	717 292	717 292
Інший сукупний дохід за рік	-	-	-	39 138	-	-	39 138
Всього сукупний прибуток за рік	-	-	-	39 138	-	717 292	756 430
Амортизація резерву переоцінки основних засобів	-	-	(9 570)	-	-	9 570	-
Перенесення резерву переоцінки основних засобів в результаті вибуття активів	-	-	(16 180)	-	-	16 180	-
Залишок на 31 грудня 2017 р. (перераховано)	3 294 492	101 660	484 116	69 293	1 475 430	(620 266)	4 804 725
Вплив впровадження МСФЗ 9 (Примітка 3)	-	-	-	28 741	-	(401 318)	(372 577)
Залишок на 1 січня 2018 року перерахований згідно з МСФЗ 9	3 294 492	101 660	484 116	98 034	1 475 430	(1 021 584)	4 432 148
Чистий прибуток за рік	-	-	-	-	-	2 008 508	2 008 508
Інший сукупний дохід за рік	-	-	-	(122 787)	-	-	(122 787)
Всього сукупний прибуток за рік	-	-	-	(122 787)	-	2 008 508	1 885 721
Амортизація резерву переоцінки основних засобів	-	-	(9 356)	-	-	9 356	-
Перенесення резерву переоцінки основних засобів в результаті вибуття активів	-	-	(25)	-	-	25	-
Залишок на 31 грудня 2018 р.	3 294 492	101 660	474 735	(24 753)	1 475 430	996 305	6 317 869

Підписано від імені Правління 20 березня 2019 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-81 є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

1. Основна діяльність

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Банк») було засновано 20 листопада 1991 року. Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск та процесінг операцій з платіжними картками.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2 вересня 1999 року (реєстраційне свідоцтво № 102 від 6 листопада 2012 року), що діє відповідно до Закону України № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу (у 2017 році – 200 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,2% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу) та фізична особа (0,1% акціонерного капіталу). Фактичний контроль Банку здійснює громадянин України пан Р.Л. Ахметов.

Юридична адреса Банку: вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна. Станом на 31 грудня 2018 року Банк мав 6 регіональних центрів та 175 відділень в Україні (на 31 грудня 2017 року – 6 регіональних центрів та 158 відділення в Україні).

В грудні 2018 року назва Банку була змінена на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» та його організаційно-правова форма була змінена з публічного акціонерного товариства на приватне акціонерне товариство.

2. Економічне середовище, в якому Банк здійснює діяльність

Банк здійснює свою діяльність в Україні. Попри те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економіці, що розвивається. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, високою інфляцією та значним дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

Після значного погіршення в 2014 і 2015 роках, нинішня політична та економічна ситуація в Україні залишається нестабільною. У 2018 році український уряд продовжує здійснювати всеосяжну програму структурної реформи, спрямованої на усунення існуючих диспропорцій в економіці, державних фінансах та управлінні, боротьбі з корупцією, реформування судової системи з метою забезпечити умови для відновлення економіки в країні. Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від успішності дій, яких вживає уряд, та забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

Ліквідність банківського сектору поліпшувалася протягом року завдяки поверненню коштів клієнтів. Протягом 2018 року Національний банк України підвищував облікову ставку з 14,5% до 18,0%.

Стан банківського сектору покращувався протягом 2018 року: майже всі ключові показники роботи фінансових установ мали позитивну динаміку. Споживче кредитування продовжує зростати, також збільшилось корпоративне кредитування в гривні. Завдяки стабільності валютного курсу та підвищенню процентних ставок впродовж 2018 року клієнти банків надавали більшу перевагу вкладам у національній валюті.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі та оцінені результати вищезазначених подій на фінансовий стан і результати діяльності Банку у звітному періоді.

3. Основа підготовки інформації та перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації

Загальна інформація

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ») та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16 липня 1999 року щодо складання фінансової звітності, на основі принципу первісної вартості, за винятком фінансових інструментів та інвестиційної власності, що визнаються за справедливою вартістю, будівель та предметів мистецтва, що визнаються за переоціненою вартістю. Зазначені основні принципи облікової політики застосовувались Банком послідовно протягом всіх представлених звітних періодів, якщо не було зазначено інше.

(у тисячах гривень)

3. Основа підготовки інформації та перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації

Нижче представлені зміни облікової політики, що пов'язані із застосуванням стандартів та інтерпретацій, які були вперше застосовані в 2018 році. Сутність та ефект кожного окремого стандарту та поправки наведено нижче.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

У липні 2014 року РМСБО впровадила остаточну версію МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». МСФЗ 9 замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та є чинним для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або пізніше.

Банк застосовує МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» з 1 січня 2018 року. Ефект від застосування стандарту наведено в цій примітці нижче.

Банк скористався звільненням, яке дозволяє не перераховувати порівняльні дані за попередні періоди в частині змін до класифікації та оцінки (включаючи зменшення корисності) фінансових інструментів. Різниця між попередньою балансовою вартістю інструментів і їх балансовою вартістю відповідно до МСФЗ 9, визнані в складі нерозподіленого прибутку станом на 1 січня 2018 року. Ефект від застосування МСФЗ 9 був розрахований виходячи з фактів і обставин, що існували на дату першого застосування. Таким чином, порівняльна інформація за 2017 рік подана відповідно до МСБО 39 і не може бути співставною з інформацією, представленою на 2018 рік.

Класифікація та оцінка

Згідно МСФЗ 9 всі боргові фінансові активи, які не відповідають тесту SPPI (виключно платежі в рахунок основної суми боргу та відсотків на непогашену частину основної суми боргу), класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Згідно даного критерію, боргові інструменти, які не відповідають визначенню «базової кредитної угоди», такі як інструменти, що містять вбудовану можливість конвертації, або кредити без права регресу, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Для боргових фінансових активів, які проходять тест SPPI, класифікація при первісному визнанні визначається на основі бізнес-моделі, відповідно до якої вони утримуються:

- ▶ інструменти, які утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків, оцінюються за амортизованою вартістю;
- ▶ інструменти, які утримуються з метою отримання передбачених договором грошових потоків, а також з метою продажу, класифікуються як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід;
- ▶ інструменти, які утримуються для іншої мети, враховуючи торгові фінансові активи, класифікуються як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток;

Дольові фінансові активи при первісному визнанні необхідно класифікувати як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, окрім випадків, коли Банк на власний розсуд приймає рішення, без права подальшої перекласифікації, оцінювати такі фінансові активи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. В такому випадку усі реалізовані та нереалізовані прибутки і збитки, окрім дивідендного доходу, визнаються у складі іншого сукупного доходу без права подальшої перекласифікації до складу прибутку або збитку.

Класифікація та оцінка фінансових зобов'язань залишається, в переважній більшості, незмінною в порівнянні з вимогами МСБО 39. Похідні фінансові інструменти будуть продовжувати оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Вбудовані похідні фінансові інструменти, зазвичай, не відокремлюються від основного фінансового активу.

Застосування Банком нових вимог МСФЗ 9 станом на 1 січня 2018 року, не призвело до рекласифікацій в категоріях оцінки фінансових інструментів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

3. Основа підготовки інформації та перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Зменшення корисності

Застосування МСФЗ 9 докорінним чином змінює порядок обліку Банком збитків від зменшення корисності, а саме замінює модель «понесених збитків», що використовувалася в МСБО 39, на модель «очікуваних кредитних збитків» (ECL).

З 1 січня 2018 року Банк визнає резерви під очікувані кредитні збитки по всім кредитам та іншим борговим фінансовим активам, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, а також по зобов'язанням з надання позик і зобов'язанням за фінансовими гарантіями. Відповідно МСФЗ 9 вимоги, які стосуються порядку зменшення корисності, не застосовуються по відношенню до дольових інструментів.

Банк визнає резерви під очікувані кредитні збитки, які пов'язані з вірогідністю дефолту протягом наступних 12 місяців, за винятком випадків значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання. Якщо фінансовий актив задовольняє визначенню придбаного або створеного кредитно-знеціненого (РОСІ) активу, резерви під кредитні збитки оцінюються на основі зміни очікуваних кредитних збитків протягом усього терміну дії активу.

Детальна інформація щодо порядку оцінки очікуваних кредитних збитків наведена в Примітці 31. Кількісна інформація щодо впливу від застосування МСФЗ 9 на 1 січня 2018 року подана нижче.

У наступній таблиці наведено вихідні категорії оцінки відповідно до МСБО 39 та нові категорії відповідно до МСФЗ 9 для фінансових активів Банку станом на 1 січня 2018 року:

	Категорія за МСБО 39 станом на 31 грудня 2017 року	Категорія за МСФЗ 9 станом на 1 січня 2018 року
Активи		
Грошові кошти в касі та дорозі	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість
Кошти на рахунках в Національному банку України	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість
Заборгованість інших банків	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	За справедливою вартістю через прибуток або збиток	За справедливою вартістю через прибуток або збиток
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Наявні для продажу	За справедливою вартістю через інший сукупний дохід
Кредити клієнтам	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість
Інші фінансові активи	Кредити та дебіторська заборгованість	Амортизована собівартість

За наступними статтями у Звітах про фінансовий стан, рух грошових коштів, зміни власного капіталу було змінено назву:

	Станом на 31 грудня 2017 року	Станом на 1 січня 2018 року
Звіт про фінансовий стан	Резерв переоцінки цінних паперів, наявних для продажу	Резерв переоцінки цінних паперів
Звіт про рух грошових коштів - Грошові потоки від інвестиційної діяльності	Придбання цінних паперів, наявних для продажу	Придбання цінних паперів
Звіт про рух грошових коштів - Грошові потоки від інвестиційної діяльності	Продаж цінних паперів, наявних для продажу	Продаж цінних паперів
Звіт про зміни власного капіталу	Резерв переоцінки цінних паперів, наявних для продажу	Резерв переоцінки цінних паперів

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

3. Основа підготовки інформації та перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Вплив застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» на Звіт про фінансовий стан станом на 1 січня 2018 року зазначений у наступній таблиці:

	Оцінка за МСБО 39 станом на 31 грудня 2017 року (перераховано)	Вплив від впровадження МСФЗ 9	Оцінка за МСФЗ 9 станом на 1 січня 2018 року
Активи			
Грошові кошти в касі та дорозі	1 499 210	-	1 499 210
Кошти на рахунках в Національному банку України	1 178 795	-	1 178 795
Заборгованість інших банків	5 547 316	3 872	5 551 188
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	162 887	-	162 887
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	10 233 489	-	10 233 489
Кредити клієнтам	25 427 064	(368 022)	25 059 042
Поточний актив з податку на прибуток	2 405	-	2 405
Інші активи	697 098	(4 677)	692 421
Основні засоби	1 253 795	-	1 253 795
Інвестиційна власність	149 347	-	149 347
Нематеріальні активи	300 003	-	300 003
Відстрочені податкові активи	12 385	-	12 385
Всього активів	46 463 794	(368 827)	46 094 967
Зобов'язання			
Заборгованість перед іншими банками	865 004	-	865 004
Кошти клієнтів	37 194 276	-	37 194 276
Випущені депозитні сертифікати	187 194	-	187 194
Випущені єврооблігації	1 915 014	-	1 915 014
Інші позикові кошти	11 193	-	11 193
Інші зобов'язання	996 732	3 750	1 000 482
Субординований борг	489 656	-	489 656
Всього зобов'язань	41 659 069	3 750	41 662 819
Власний капітал			
Акціонерний капітал	3 294 492	-	3 294 492
Емісійний дохід	101 660	-	101 660
Резерв переоцінки основних засобів	484 116	-	484 116
Резерв переоцінки цінних паперів	69 293	28 741	98 034
Резервний фонд	1 475 430	-	1 475 430
Нерозподілений прибуток/ (непокритий збиток)	(620 266)	(401 318)	(1 021 584)
Всього власного капіталу	4 804 725	(372 577)	4 432 148
Всього зобов'язань та власного капіталу	46 463 794	(368 827)	46 094 967

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

3. Основа підготовки інформації та перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Вплив очікуваних кредитних збитків від першого застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» на Резерв переоцінки цінних паперів та Нерозподілений прибуток/(непокритий збиток) станом на 1 січня 2018 року зазначений у наступній таблиці:

	Резерв переоцінки цінних паперів	Нерозподілений прибуток / (непокритий збиток)
Кошти в інших банках	-	3 872
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	28 741	(28 741)
Кредити клієнтам	-	(368 022)
Інші активи	-	(4 677)
Резерв під зобов'язання, гарантії та акредитиви	-	(3 750)
Вплив від впровадження МСФЗ 9	28 741	(401 318)

Вплив першого застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» на оціночний резерв під очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2018 року зазначений у наступній таблиці:

	Оцінка за МСБО 39 станом на 31 грудня 2017 року	Вплив від впровадження МСФЗ 9		Оцінка за МСФЗ 9 станом на 1 січня 2018 року
		Нероз- поділений прибуток / (непокритий збиток)	Коригування доходів за відсотками	
Кошти в інших банках	262 706	(3 872)	-	258 834
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	28 741	-	28 741
Кредити клієнтам	7 746 544	368 022	1 407 344	9 521 910
Інші активи	35 236	4 677	-	39 913
Резерв під зобов'язання, гарантії та акредитиви	7 645	3 750	-	11 395
Вплив від впровадження МСФЗ 9	8 052 131	401 318	1 407 344	9 860 793

Коригування доходів за відсотками у вищенаведеній таблиці відображає зміну методології у зв'язку із застосуванням МСФЗ 9, а саме збільшення валової балансової вартості кредитів клієнтам, а також резервів під очікувані кредитні збитки для відображення накопиченої контрактної заборгованості за відсотками.

Дострокове застосування МСФЗ 16 «Оренда»

Банк достроково застосовує МСФЗ 16 «Оренда» з 1 січня 2018 року по відношенню до договорів, які раніше були ідентифіковані як договори оренди згідно МСБО 17 «Оренда» та згідно Роз'яснення КРМФЗ IFRIC 4 «Визначення наявності в договорі ознак оренди». В той же час згідно вимог МСФЗ 16 Банк не застосовує цей стандарт по відношенню до договорів, які раніше не були ідентифіковані як такі, що містять ознаки оренди згідно МСБО 17 та Роз'яснення IFRIC 4.

Банк достроково застосував вимоги МСФЗ (IFRS) 16 з 1 січня 2018 року, що істотно змінює фінансову звітність Банку. Відповідно до вимог МСФЗ (IFRS) 16 переважна більшість договорів оренди стала визнаватися у звіті про фінансовий стан у вигляді зобов'язань з оренди з одночасним визнанням права користування активами. Банк застосував модифікований ретроспективний підхід та не коригував залишки попередніх років. При цьому, оскільки Банк визнав право користування активами в сумі, яка дорівнює зобов'язанням з оренди, не було впливу на нерозподілений прибуток/(непокритий збиток) Банку.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

3. Основа підготовки інформації та перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Зміни в обліковій політиці (продовження)

Банк використав можливість МСФЗ (IFRS) 16 не визнавати право користування активами та зобов'язанням з оренди для короткострокових договорів з термінами оренди, які закінчуються впродовж 12 місяців з дати першого застосування, та для оренди малоцінних активів. Опція продовження/припинення за договорами оренди розглядається на індивідуальній основі шляхом управлінського рішення (Примітка 5). Середньозважена ставка залучення додаткових боргових ресурсів, визначена із врахуванням ризику країни та Банку, станом на 1 січня 2018 року становила 16,7%.

Станом на 1 січня 2018 року Банк визнав право на користування активами у сумі 257 016 тисяч гривень та зобов'язання з оренди у сумі 252 569 тисяч гривень. Різниця між сумою визнаного права користування активами та величиною зобов'язання з оренди на 1 січня 2018 року була представлена здійсненими передоплатами по гарантійним орендним внескам. За 2018 рік ефект від застосування МСФЗ (IFRS) 16 відобразився у вигляді зменшення прибутку до оподаткування на суму 20 920 тисяч гривень, в тому числі: зменшення операційних витрат на 121 135 тисяч гривень, відображення витрат на амортизацію права на користування активами у сумі 96 888 тисяч гривень та процентних витрат у сумі 45 167 тисяч гривень. Протягом звітного періоду ефект від переходу на МСФЗ (IFRS) 16 також відобразився на звіті про рух грошових коштів шляхом перенесення потоків від грошових коштів, отриманих від операційної діяльності, до грошових коштів, використаних у фінансовій діяльності, у сумі 76 489 тисяч гривень. Застосування МСФЗ (IFRS) 16 не мало загального впливу на звіт про рух грошових коштів Банку.

В таблиці нижче представлення звірка зобов'язання з оренди

	Зобов'язання з оренди на 1 січня 2018 року
Мінімальні орендні платежі станом на 31 грудня 2017 року	243 448
Звільнення від МСФЗ 16, в т.ч.	(6 744)
короткострокова оренда	(1 219)
оренда активів з низькою вартістю	(5 525)
Ефект дисконтування на 1 січня 2018 року	(106 200)
Інше	122 065
Зобов'язання з оренди на 1 січня 2018 року	252 569

В статті Інше відображена зміна підходів до визначення термінів оренди.

При застосуванні МСФЗ (IFRS) 16 Банк зробив такі зміни в презентації:

- ▶ в звіті про фінансовий стан було додано рядок про актив у формі права на користування активами, а також рядок про зобов'язання з оренди;
- ▶ в звіті про рух грошових коштів було додано рядок сплата орендних платежів в фінансовій діяльності.

Розкриття інформації стосовно обліку оренди наведені в Примітці 12 та Примітці 20.

Перерахунок фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року

В процесі підготовки фінансової звітності станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, Банк виявив, що при розрахунку ефективної процентної ставки на момент первинного визнання споживчих кредитів фізичним особам за деякими кредитними продуктами, Банк помилково не включав комісійну винагороду отриману від страхових компаній за агентські послуги. Банк відкоригував помилку шляхом перерахунку фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року.

Ефект перерахунку на звіт про фінансовий стан представлений нижче:

<i>(у тисячах гривень)</i>	До коригування	Коригування	Після коригування
Кредити клієнтам	25 495 599	(68 535)	25 427 064
Всього активів	46 532 329	(68 535)	46 463 794
Непокритий збиток	(551 731)	(68 535)	(620 266)
Всього власного капіталу	4 873 260	(68 535)	4 804 725
Всього зобов'язань та власного капіталу	46 532 329	(68 535)	46 463 794

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

3. Основа підготовки інформації та перехід на нові або переглянуті стандарти та інтерпретації (продовження)

Перерахунок фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року (продовження)

Ефект перерахунку на звіт про фінансові результати представлений нижче:

(у тисячах гривень)	До коригування	Коригування	Після коригування
Процентні доходи	5 162 044	16 043	5 178 087
Чисті процентні доходи	3 008 596	16 043	3 024 639
Чисті процентні прибутки після вирахування резерву під зменшення корисності кредитів	1 851 917	16 043	1 867 960
Комісійні доходи	1 728 227	(84 578)	1 643 649
Чисті комісійні доходи	1 268 582	(84 578)	1 184 004
Операційний дохід	3 859 356	(68 535)	3 790 821
Прибуток до оподаткування	952 570	(68 535)	884 035
Чистий прибуток за звітний період	785 827	(68 535)	717 292

Ефект перерахунку на звіт про рух грошових коштів представлений нижче:

(у тисячах гривень)	До коригування	Коригування	Після коригування
Грошові потоки від операційної діяльності			
Процентні доходи отримані	4 933 691	84 578	5 018 269
Комісійні доходи отримані	1 699 220	(84 578)	1 614 642
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до зміни операційних активів та зобов'язань	2 665 361	-	2 665 361

Перерахунок показників фінансової звітності за 2016 рік не проводився та, відповідно, порівняльні дані не надаються, оскільки дана помилка була несуттєвою для фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року.

4. Основні принципи облікової політики

Нижче описані основні принципи облікової політики, що застосовувалися при складанні цієї фінансової звітності.

Класифікація – фінансові активи

Згідно МСФЗ 9 всі боргові фінансові активи, які не відповідають тесту SPPI (виключно платежі в рахунок основної суми боргу та відсотків на непогашену частину основної суми боргу), класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Згідно даного критерію, боргові інструменти, які не відповідають визначенню «базової кредитної угоди», такі як інструменти, що містять вбудовану можливість конвертації, або кредити без права регресу, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Після оцінки бізнес-моделі та проходження тесту SPPI фінансовий актив при первісному визнанні класифікується як такий, що оцінюється за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- ▶ він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- ▶ його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (SPPI) на непогашену частину основної суми.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація – фінансові активи (продовження)

Борговий інструмент оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході, тільки у випадку, якщо він відповідає обом з нижченаведених умов і не класифікований на розсуд Банку як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток :

- ▶ він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- ▶ його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів на непогашену частину основної суми.

За борговими фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, прибутки та збитки визнаються в складі іншого сукупного доходу, за винятком таких наступних статей, які визнаються у прибутку чи збитку так само, як і за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю:

- ▶ процентних доходів, розрахованих з використанням методу ефективного відсотка;
- ▶ очікуваних кредитних збитків (ECL); і
- ▶ прибутків та збитків від курсових різниць.

При припиненні визнання боргового фінансового активу, що оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, накопичені прибуток або збиток, раніше визнані у складі іншого сукупного доходу, перекласифіковуються зі складу сукупного доходу в прибуток або збиток.

При первісному визнанні інвестицій в інструменти капіталу, які не призначені для торгових операцій, Банк може на власний розсуд прийняти рішення, без права його подальшого скасування, відобразити подальші зміни їх справедливої вартості в складі іншого сукупного доходу. Такий вибір здійснюється для кожної інвестиції окремо.

За такими дольовими інструментами прибутки та збитки ніколи не перекласифіковуються у чистий прибуток, а збиток від зменшення корисності у складі прибутку або збитку не визнається. Дивіденди визнаються в прибутку чи збитку, крім випадків, коли є очевидним, що вони являють собою повернення частини первісної вартості інвестиції, і в цьому випадку дивіденди визнаються в складі іншого сукупного доходу. При вибутті інвестиції накопичені прибутки та збитки, визнані у складі іншого сукупного доходу, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

Всі інші фінансові активи класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Крім того, при первісному визнанні Банк може на власний розсуд класифікувати, без права подальшої перекласифікації, фінансовий актив, який відповідає критеріям для оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як оцінюваний за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо це дозволить усунути або значно зменшити неузгодженість обліку, яка виникла б в іншому випадку.

Оцінка бізнес-моделі

Банком проводиться оцінка мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому, розглядається така інформація:

- ▶ політики і цілі, встановлені для даного портфеля фінансових активів, а також для зазначених політик на практиці, зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури процентних ставок, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- ▶ метод оцінки результативності портфеля і форма повідомлення цієї інформації управлінському персоналу Банку;
- ▶ ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- ▶ яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом (наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором);
- ▶ частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Банком мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Оцінка бізнес-моделі (продовження)

Фінансові активи, що утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Банк аналізує договірні умови фінансового інструмента.

Перекласифікація

Класифікація фінансових активів після первісного визнання не змінюється, крім як у періоді, наступному за тим, в якому Банк змінює свою бізнес-модель з управління фінансовими активами. Банк повинен перекласифікувати фінансові активи тільки в тому випадку, якщо він змінив бізнес-модель, яка використовується для управління цими фінансовими активами. Очікується, що такі зміни відбуваються вкрай рідко. Такі зміни визначаються вищим управлінським персоналом Банку як наслідок зовнішніх або внутрішніх змін і є значними для діяльності Банку й очевидними для зовнішніх сторін.

Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

Припинення визнання

Фінансові активи

Фінансовий актив (або, де це можливо – частина фінансового активу) припиняє визнаватися у звіті про фінансовий стан, якщо:

- ▶ термін дії прав на отримання грошових потоків від активу минув;
- ▶ Банк відступив право на отримання грошових потоків від активу або прийняв зобов'язання перерахувати отримані грошові потоки повністю без суттєвої затримки третій стороні на умовах «транзитної» угоди; а також
- ▶ Банк або відступив практично всі ризики і вигоди від активу, або не відступив, але і не зберігає за собою всі ризики та вигоди від активу, проте відступив контроль над цим активом.

У разі якщо Банк відступив свої права на отримання грошових потоків від активу, при цьому ні передавши, ні зберігши за собою практично ніяких ризиків і вигод, пов'язаних з ним, а також не відступивши контроль над активом, такий актив відображається в обліку в межах подальшої участі Банку в цьому активі. Продовження участі Банку в активі, що має форму гарантії за переданим активом, оцінюється за найменшим із значень первісної балансової вартості активу та максимального розміру відшкодування, яке може бути пред'явлено до оплати Банку.

З 1 січня 2018 року будь-яка накопичена сума прибутку/збитку, визнана у складі іншого сукупного доходу, за дольовими інвестиційними цінними паперами, класифікованими на розсуд Банку в категорію оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не підлягає перекласифікації в чистий прибуток або збиток при припиненні визнання таких цінних паперів. Будь-яка частка участі у переданому фінансовому активі, що відповідає критеріям припинення визнання, яка виникла або залишилась у Банку, визнається як окремий актив або зобов'язання.

Списання

Кредити і боргові цінні папери підлягають списанню (частково чи повністю), коли немає обґрунтованих очікувань щодо їх відшкодування. Як правило, у таких випадках Банк визначає, що у позичальника немає активів чи джерел доходу, що можуть генерувати грошові потоки в обсязі, достатньому для погашення сум заборгованості, що підлягають списанню.

Однак Банк може продовжувати здійснювати діяльність, спрямовану на стягнення заборгованості за списаними фінансовими активами згідно з політикою відшкодування сум, належних до погашення.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Модифікація фінансових активів і фінансових зобов'язань

Фінансові активи

В рамках діяльності з управління кредитним ризиком Банк переглядає умови кредитів клієнтам, які мають фінансові труднощі («політика перегляду умов кредитних угод»). Якщо Банк планує змінити умови фінансового активу таким чином, що дана зміна призведе до прощення частини існуючих грошових потоків, передбачених договором, то частина активу списується до проведення оцінки на предмет значущості модифікації умов. Банк здійснює якісну оцінку на предмет значущості даної модифікації в рамках політики Банку щодо перегляду умов кредитних угод.

Якщо грошові потоки відрізняються суттєво («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю. Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються значною модифікацією умов, якщо вони є наслідком виконання поточних умов договору, наприклад, зміни процентних ставок Банком внаслідок змін облікової ставки НБУ, якщо відповідний договір кредитування передбачає можливість для Банку змінювати процентні ставки.

Банк здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Банк здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився.

Якщо грошові потоки за модифікованим активом, оцінюваним за амортизованою собівартістю, не відрізняються значно, то така модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу. У цьому випадку Банк перераховує валову балансову вартість фінансового активу і визнає суму коригування валової балансової вартості як прибуток або збиток від модифікації в прибутку чи збитку. Валова балансова вартість фінансового активу перераховується як теперішня вартість переглянутих або модифікованих грошових потоків, дисконтованих з використанням первісної ефективної ставки відсотка за даним фінансовим активом. Понесені витрати і комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу. Якщо така модифікація обумовлена фінансовими труднощами позичальника, то відповідні прибуток або збиток відображаються в складі збитків від зменшення корисності. В інших випадках відповідні прибуток або збиток відображаються в складі процентних доходів.

Фінансові зобов'язання

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі виконання, скасування або закінчення терміну дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на умовах, що суттєво відрізняються, або в разі істотної модифікації умов існуючого зобов'язання визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про фінансові результати.

Договори фінансової гарантії

Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснення платежу у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми особами. Їм притаманний однаковий з кредитами ризик. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай ґрунтується на сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання. На кожну звітну дату фінансові гарантії оцінюються за більшою з сум: (i) неамортизованим залишком відповідної суми при первісному визнанні або – відповідно до МСБО 37 (до 1 січня 2018 року) – (ii) найкращою оцінкою витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату, або – відповідно до МСФЗ 9 (з 1 січня 2018 року) – оціночного резерву під очікувані кредитні збитки. Будь-яке збільшення зобов'язання за фінансовими гарантіями відображається у звіті про фінансові результати.

Інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням

В ході звичайної діяльності Банк бере на себе інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, включаючи зобов'язання з надання кредитів та акредитиви. Як і з договорами фінансової гарантії, відповідно до МСБО 39 по таким інструментам створювався резерв, якщо вони були безвідкличними, однак, починаючи з 1 січня 2018 року, відповідно до МСФЗ 9 по відношенню до таких зобов'язань застосовуються вимоги оцінки очікуваних кредитних збитків.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зменшення корисності – Фінансові активи, зобов'язання з надання позик і договори фінансової гарантії

МСФЗ 9 замінює модель “понесених збитків”, що використовується в МСБО 39, на модель “очікуваних кредитних збитків” (ECL). Ключовим принципом якої є своєчасне відображення покращення або погіршення кредитної якості фінансових інструментів з врахуванням накопиченої історичної інформації, теперішньої ситуації та обґрунтованих прогнозах майбутніх подій та економічних умов.

Нова модель зменшення корисності застосовується до наступних фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:

- ▶ фінансові активи, що є борговими інструментами;
- ▶ дебіторська заборгованість за договорами оренди;
- ▶ зобов'язання з надання позик і зобов'язання за договорами фінансової гарантії (раніше зменшення корисності оцінювалося відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»).

За інвестиціями в інструменти капіталу збиток від зменшення корисності не визнається.

Резерви під очікувані кредитні збитки визнаються в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента для фінансових інструментів, за якими було виявлено суттєве збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього договірної строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців є частиною очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Банк визнає резерви під очікувані кредитні збитки в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, за винятком таких інструментів, за якими сума визнаного резерву буде дорівнювати очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців:

- ▶ боргові інвестиційні цінні папери, якщо було визначено, що вони мають низький кредитний ризик станом на звітну дату. Банк вважає, що борговий цінний папір має низький кредитний ризик, якщо кредитний рейтинг за ним відповідає загальноприйнятим у світі визначенням рейтингу «інвестиційна якість», і
- ▶ інші фінансові інструменти (крім дебіторської заборгованості за договорами оренди), за якими з моменту первісного визнання не відбулося значного збільшення кредитного ризику.
- ▶ Резерви під збитки за дебіторською заборгованістю за договорами оренди завжди будуть оцінюватися в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента.

Поняття оцінки очікуваних кредитних збитків, визначення дефолту та інші тлумачення основних підходів щодо зменшення корисності наведені в Примітці 31.

Порівняльна інформація - класифікація та зменшення корисності згідно МСБО 39

Для порівняння інформації за рік, що закінчився 31 грудня 2017 року, нижче наводяться основні принципи оцінки, класифікації та зменшення корисності відповідно до МСБО 39.

Фінансові активи

Фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, або фінансові активи, наявні для продажу. При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані зі здійсненням операції. Під час первісного визнання фінансових активів Банк відносить їх до відповідної категорії.

Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Фінансові активи, що призначені для торгівлі, включаються до категорії «фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку». Фінансові активи класифікуються в якості призначених для торгівлі, якщо вони були придбані з метою продажу в найближчому майбутньому. Похідні інструменти також класифікуються як призначені для торгівлі, за виключенням випадків, коли вони являються собою ефективні інструменти хеджування. Доходи та витрати за фінансовими активами, призначеними для торгівлі, відображаються в складі прибутку або збитку.

Інвестиції, утримувані до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами та фіксованим строком погашення класифікуються як утримувані до погашення в разі, якщо Банк має намір і здатний утримувати їх до строку погашення. Інвестиції, які Банк має намір утримувати протягом невизначеного періоду часу, не включаються до цієї категорії. Інвестиції, утримувані до погашення, обліковуються за амортизованою вартістю. Доходи і витрати відображаються у звіті про фінансові результати при знеціненні інвестицій, а також в процесі амортизації.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Порівняльна інформація - класифікація та зменшення корисності згідно МСБО 39 (продовження)

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди за ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку або фінансові активи, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки за такими активами відображаються у звіті про фінансові результати при списанні або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, доходи визнаються у процесі амортизації.

Фінансові активи, наявні для продажу

Фінансові активи, наявні для продажу, являють собою непохідні фінансові активи, класифіковані як наявні для продажу або ті, що не включені до однієї з трьох вищезазначених категорій. Після первісного визнання в обліку фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, за винятком акцій, які обліковуються за собівартістю, при цьому прибутки та збитки відображаються у складі іншого сукупного доходу до моменту вибуття або зменшення корисності інвестиції. У цьому випадку сукупний прибуток або збиток, раніше відображений у складі іншого сукупного доходу, включається до фінансового результату. При цьому проценти, що розраховуються за методом ефективної процентної ставки, відображаються у звіті про фінансові результати.

Перекласифікація фінансових активів

Якщо відносно непохідного фінансового активу, класифікованого як призначений для торгівлі, Банк більше не має наміру продати його в найближчому майбутньому, він може бути перекласифікований з категорії фінансових активів, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, в наступних випадках:

- ▶ фінансовий актив, що відповідає визначенню кредитів та дебіторської заборгованості, представленому вище, може бути перекласифікований в категорію кредитів та дебіторської заборгованості, якщо Банк має намір і можливість утримувати цей актив у найближчому майбутньому або до погашення;
- ▶ інші фінансові активи можуть бути перекласифіковані в категорію наявних для продажу або утримуваних до погашення тільки в рідкісних випадках.

Фінансовий актив, класифікований як наявний для продажу, якщо він відповідає визначенню кредитів та дебіторської заборгованості, може бути перекласифікований в категорію кредитів та дебіторської заборгованості, якщо Банк має намір і можливість утримувати цей актив у найближчому майбутньому або до погашення. Фінансові активи перекласифікуються за справедливою вартістю на дату перекласифікації. Доходи і витрати, визнані раніше у звіті про фінансові результати, не сторнуються. Справедлива вартість фінансового активу на дату перекласифікації стає його новою первісною або амортизованою вартістю.

Зменшення корисності фінансових активів

У кінці звітної періоду Банк визначає, чи існують об'єктивні ознаки зменшення корисності фінансового активу або групи фінансових активів. Вважається, що фінансовий актив або група фінансових активів зазнали зменшення корисності тільки в разі наявності об'єктивних ознак зменшення корисності в результаті однієї або більше подій, що відбулись після первісного визнання фінансового активу («збиткова подія»), і така подія (чи події) впливає на суму або час очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу або групи фінансових активів, які можна достовірно визначити. Об'єктивна ознака зменшення корисності може включати свідчення, що позичальник або Банк позичальників зазнає суттєвих фінансових труднощів, несплату або прострочення сплати процентів чи основної суми, ймовірність визнання їх банкрутами або призначення іншої фінансової реорганізації, і коли наявна інформація свідчить про вимірне зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у простроченій заборгованості чи економічній ситуації, що пов'язують з неспроможністю погасити зобов'язання (дефолт).

Заборгованість інших банків та кредити клієнтам

Що стосується заборгованості інших банків та кредитів клієнтам, які відображаються за амортизованою вартістю, Банк спочатку визначає на індивідуальній основі наявність об'єктивних ознак зменшення корисності для індивідуально значимих фінансових активів, а також сукупні ознаки зменшення корисності фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. Якщо Банк вирішує, що по фінансовому активу, що оцінений на індивідуальній основі, не існує об'єктивних ознак зменшення корисності, незалежно від того, чи є він значущим, Банк включає цей актив до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику та оцінює їх на предмет зменшення корисності на сукупній основі. Активи, які оцінюються на предмет зменшення корисності на індивідуальній основі, щодо яких визнаються збитки від зменшення корисності, не повинні оцінюватися на предмет зменшення корисності на сукупній основі.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Порівняльна інформація - класифікація та зменшення корисності згідно МСБО 39 (продовження)

За наявності об'єктивних ознак понесення збитку в результаті зменшення корисності фінансових активів, сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків за винятком майбутніх очікуваних збитків за кредитом, які ще не були понесені. Балансова вартість активу зменшується на суму резерву. Сума збитку визнається у звіті про фінансові результати. Нарахування процентного доходу продовжується на зменшену балансову вартість за первісною ефективною процентною ставкою активу. Якщо в наступному році сума збитку від зменшення корисності збільшується або зменшується у зв'язку з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності, то раніше визнаний збиток від зменшення корисності збільшується або зменшується шляхом коригування резерву під зменшення корисності. Кредити і відповідний резерв списуються, коли немає реальних перспектив майбутнього повернення активу, а вся застава була реалізована або передана Банку.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою фінансового активу. Якщо кредит має змінну процентну ставку, ставкою дисконтування для оцінки будь-якого збитку від зменшення корисності є поточна ефективна процентна ставка.

Розрахунок поточної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж забезпечення, незалежно від вірогідності звернення стягнення на предмет застави.

Для цілей колективної оцінки зменшення корисності фінансові активи групуються на підставі внутрішньої системи класифікації кредитів Банку, яка враховує характеристики кредитного ризику, наприклад, вид активу, галузь, категорія забезпечення, строк прострочення та інші відповідні чинники.

Майбутні грошові потоки від групи фінансових активів, які колективно оцінюються на предмет зменшення корисності, визначають на підставі минулого досвіду збитків за активами з характеристиками кредитного ризику, який схожий з ризиком, притаманним групі. Минулий досвід збитків коригується на підставі поточної наявної інформації для відображення впливу поточних умов, які не вплинули на минулі періоди, на яких ґрунтується минулий досвід збитків, та для усунення впливу умов, які в даний час не існують.

Оцінки змін майбутніх грошових потоків відображають і безпосередньо пов'язані зі змінами у відповідній наявній інформації кожного року (наприклад, зміни у рівні безробіття, цінах на нерухомість, товарних цінах, платіжному статусі та інших чинниках, що свідчать про понесені збитки в групі активів та їх розмір). Методологія та припущення, які використовуються для оцінки майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються з метою зменшення будь-яких різниць між оцінкою збитків та фактично понесеними збитками.

Інвестиції утримувані до погашення

Банк оцінює на індивідуальній основі наявність об'єктивних ознак зменшення корисності інвестицій, утримуваних до погашення. У разі наявності об'єктивних ознак понесення збитків від зменшення корисності, сума цих збитків визначається як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків. Балансова вартість активу зменшується, і сума збитків визнається у прибутку чи збитку. Якщо в наступному році сума очікуваних збитків від зменшення корисності зменшується внаслідок події, що відбулася після того, як були визнані збитки від зменшення корисності, то раніше визнані суми відображаються в звіті фінансові результати.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

На кожен дату звіту про фінансовий стан Банк визначає наявність об'єктивних ознак зменшення корисності інвестиції або групи інвестицій наявних для продажу.

Значне або тривале зменшення справедливої вартості дольової інвестиції, наявної для продажу, до рівня нижче первісної вартості, свідчить про те, що ця інвестиція знецінена. В разі наявності ознак зменшення корисності, кумулятивний збиток, що визначається як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням будь-якого збитку від зменшення корисності цієї інвестиції, визнаного раніше у звіті про фінансові результати, виключається з іншого сукупного доходу і визнається у звіті про фінансові результати. Збитки від зменшення корисності дольових інвестицій не сторнуються у звіті про фінансові результати. Збільшення їх справедливої вартості після зменшення корисності визнається у складі іншого сукупного доходу.

Що стосується інвестицій в боргові зобов'язання, класифікованих як наявні для продажу, зменшення корисності оцінюється на підставі аналогічних критеріїв, що і для фінансових активів, відображених за амортизованою вартістю. Майбутній процентний дохід ґрунтується на зменшеній балансовій вартості і нараховується за процентною ставкою, що використовувалась для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінки збитку від зменшення корисності. Якщо у наступному році справедлива вартість інвестиції в боргові зобов'язання збільшується і таке збільшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від зменшення корисності у звіті про фінансові результати, збиток від зменшення корисності сторнується у звіті про фінансові результати.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Визначення справедливої вартості

Банк оцінює фінансові інструменти, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки і збитки, а також за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, і такі нефінансові активи, як інвестиційна нерухомість, за справедливою вартістю на кожну звітну дату.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання в рамках угоди, що укладається в звичайному порядку між учасниками ринку, на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- ▶ або на основному ринку для даного активу або зобов'язання;
- ▶ або, в умовах відсутності основного ринку, на найбільш сприятливому ринку для даного активу або зобов'язання.

У Банку повинен бути доступ до основного або найбільш сприятливого ринку. Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувались би учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах. Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди від використання активу найвигіднішим та найкращим чином або його продажу іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найвигіднішим та найкращим чином.

Банк використовує такі методики оцінки справедливої вартості, які є прийнятними в обставинах, що склалися, і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості, при цьому максимально використовуючи доцільні спостережувані вхідні дані і мінімально використовуючи вхідні дані, що не спостерігаються.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на кореспондентських рахунках та депозити «овернайт», розміщені в інших банках, депозитні сертифікати Національного банку України зі строком погашення до 1 робочого дня, грошові кошти в касі та в дорозі та кошти на рахунках в Національному банку України, за винятком обов'язкових резервів та нарахованих процентів. Залишки грошових коштів обов'язкового резерву в Національному банку України обліковуються за амортизованою собівартістю і являють собою обов'язкові резервні депозити.

Банківські метали

Банківські метали обліковуються у складі інших активів, а прибутки чи збитки визнаються у складі інших доходів.

Золото та інші дорогоцінні метали відображаються за цінами купівлі НБУ, які приблизно відповідають справедливій вартості, з дисконтом по відношенню до котирувань Лондонської біржі металів. Зміни в цінах купівлі НБУ враховуються у складі інших доходів.

Заставне майно, що перейшло у власність Банку

Заставне майно, що перейшло у власність Банку – це нефінансові активи, отримані Банком при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю та включаються до будівель та обладнання, інших фінансових активів чи товарно-матеріальних запасів у складі інших активів в залежності від їх природи, а також намірів Банку щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому переоцінюються і обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Договори «репо» та зворотного «репо»

Договори продажу та зворотного викупу цінних паперів (договори «репо») відображаються у звітності як забезпечені операції фінансування.

Цінні папери, продані за договорами «репо», продовжують відображатись у звіті про фінансовий стан. Цінні папери не рекласифікуються у звіті про фінансовий стан, якщо у продавця немає права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів за умовами договору або загальноприйнятої практики. За наявності таких прав, вони рекласифікуються в цінні папери, передані у заставу за договорами «репо». Відповідні зобов'язання включаються до складу заборгованості перед іншими банками або інших позикових коштів.

Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається в складі заборгованості кредитних установ або кредитів клієнтам. Різниця між ціною продажу та ціною зворотної покупки розглядається як процентний дохід і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної ставки відсотка.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Похідні фінансові інструменти

У ході своєї звичайної діяльності Банк використовує різні похідні фінансові інструменти, включаючи форвардні контракти і угоди валютного свопу на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти утримуються для торгівлі та відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котировань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи та витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються у звіті про фінансові результати як чистий прибуток/(збиток) від похідних фінансових інструментів.

Позикові кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, якщо суть договірних домовленостей полягає в тому, що Банк має зобов'язання передати кошти або інші фінансові активи контрагенту або виконати зобов'язання в інший спосіб, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або інших фінансових активів на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед Національним банком України, заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, випущені депозитні сертифікати, субординований борг, випущені єврооблігації та інші позикові кошти. Після первісного визнання позикові кошти обліковуються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки, пов'язані з вказаними зобов'язаннями, відображаються у звіті про фінансові результати при припиненні визнання позикових коштів, витрати визнаються у процесі амортизації.

Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з відображенням чистого підсумку у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати взаємозалік і наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Право на проведення заліку не повинно бути обумовлено подією в майбутньому і повинно мати юридичну силу в усіх наступних обставинах:

- ▶ в ході звичайної діяльності;
- ▶ в разі невиконання зобов'язання; і
- ▶ в разі неспроможності або банкрутства організації або кого-небудь з контрагентів.

Це, як правило, не виконується щодо генеральних угод про взаємозалік, і відповідні активи і зобов'язання відображаються в звіті про фінансовий стан в повній сумі.

Податок на прибуток

Податок на прибуток відображений у фінансовій звітності згідно з українським законодавством, яке набуло чинності або повинне набути чинності станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок і визнаються у звіті про фінансові результати за винятком випадку, коли вони визнаються безпосередньо у складі іншого сукупного доходу, оскільки стосуються операцій, які також визнаються в тому ж самому або іншому періоді, безпосередньо у складі іншого сукупного доходу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або відшкодована ними стосовно оподаткованого прибутку чи збитку в поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань стосовно податкових збитків, перенесених на наступні періоди, та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Згідно з виключенням при первісному визнанні, відстрочений податок не розраховується стосовно тимчасових різниць при первісному визнанні активу чи зобов'язання щодо іншої, ніж об'єднання компаній, операції, якщо операція, при її первісному визнанні, не впливає ані на фінансовий, ані на оподатковуваний прибуток. Сума відстроченого податку на прибуток визначається за податковими ставками, прийнятими на звітну дату, що, як очікується, будуть застосовуватись у періоді, в якому тимчасові різниці будуть сторновані або буде зарахований податковий збиток, перенесений на наступні періоди. Відстрочені податкові активи стосовно тимчасових різниць, що зменшують базу оподаткування, та податкових збитків, перенесених на наступні періоди, відображаються, лише якщо існує ймовірність отримання майбутнього оподаткованого доходу, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Основні засоби

Основні засоби, крім будівель та предметів мистецтва, обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під зменшення корисності, у разі необхідності.

Після первісного визнання за первісною вартістю будівлі та предмети мистецтва Банку відображаються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-якого накопиченого резерву під зменшення корисності. Переоцінка проводиться достатньо регулярно для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості.

Збільшення балансової вартості від переоцінки визнається у складі іншого сукупного доходу, за винятком сум сторнування попереднього зменшення вартості даного активу, визнаного у звіті про фінансові результати. В цьому разі сума збільшення вартості активу відноситься на фінансовий результат. Зменшення балансової вартості активу в результаті переоцінки визнається у звіті про фінансові результати, за винятком безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості за тим самим активом, визнаним у складі резерву переоцінки будівель і відображеним в інших сукупних доходах.

Коли об'єкт будівель переоцінюється, накопичена до дати переоцінки амортизація перераховується пропорційно зміні загальної балансової вартості активу таким чином, щоб балансова вартість активу після переоцінки дорівнювала переоціненій вартості.

Резерв переоцінки відноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку в тому випадку, якщо сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується чи в процесі використання цього активу Банком. В останньому випадку реалізована переоцінка являє собою різницю між амортизацією на основі переоціненої балансової вартості активу та амортизацією на основі його первісної вартості.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю за вирахуванням резерву під зменшення корисності. Після завершення активу, готові до використання, переводяться до категорії будівель або удосконалень орендованого майна за їх балансовою вартістю. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується до поки актив не стає доступним для використання, що супроводжується переведенням до іншої категорії основних засобів.

На кожну звітну дату балансова вартість основних засобів переглядається на предмет зменшення корисності у разі виникнення події чи обставин, які вказують на ймовірність того, що балансову вартість цього активу буде неможливо відшкодувати. Якщо ознаки зменшення корисності існують, керівництво Банку розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до суми відшкодування, а збиток від зменшення корисності визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від зменшення корисності, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мали місце зміни в розрахунках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття активів, визначені шляхом порівняння суми надходжень від вибуття та балансової вартості активу, визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі операційних доходів чи витрат).

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються по мірі їх здійснення у складі операційних витрат, крім випадків, коли такі витрати можна капіталізувати.

Нарахування амортизації активу починаються з дати, коли актив стає доступним для використання. Амортизація нараховується лінійним методом протягом очікуваних строків корисної служби активів. Для ключових категорій основних засобів застосовуються такі річні норми амортизації:

Будівлі	2%-5%	
Удосконалення орендованого майна	20%	Або протягом строку оренди,
Комп'ютери та інше обладнання	20%-33%	якщо він менший за 5 років

Предмети мистецтва не амортизуються. Ліквідаційна вартість, строки корисної експлуатації активів та метод амортизації переглядаються і, за необхідності, коригуються на кінець кожного звітного року.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нематеріальні активи

Всі нематеріальні активи Банку мають кінцевий строк корисної служби і включають капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються виходячи з витрат на придбання програмного забезпечення та введення його в експлуатацію. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та контролюються Банком, відображаються у складі нематеріальних активів, якщо ймовірне надходження економічних вигід, що перевищують витрати.

Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Всі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, наприклад, його обслуговуванням, відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії амортизуються лінійним методом протягом очікуваного строку їх використання, який становить від 3 до 10 років.

Інвестиційна власність

Інвестиційна власність – це нерухоме майно, яким володіє Банк для отримання прибутку від надання його в оренду або від збільшення його вартості і яке сам Банк не займає.

Інвестиційна власність спочатку визнається за первісною вартістю і в подальшому визнається за справедливою вартістю, яка відображає кон'юнктуру ринку на звітну дату.

Прибуток та збитки в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної власності відображаються у звіті про фінансові результати як прибутки за вирахуванням збитків від переоцінки інвестиційної власності в тому році, в якому вони виникли.

Якщо інвестиційна власність стає нерухомістю, яку займає власник, вона перекласифіковується до основних засобів за поточною балансовою вартістю на дату рекласифікації, яка далі підлягає амортизації.

Операційна оренда (до 1 січня 2018 року)

До 1 січня 2018 року Банк використовував вимоги МСБО 17 «Оренда», а також роз'яснення КРМФЗ (IFRIC) 4 визначення наявності в договорі ознак оренди.

Оренда майна, за якої орендодавець фактично зберігає за собою ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікувався як операційна оренда. Якщо Банк був орендарем, то платежі за договором операційної оренди рівномірно списувались на витрати протягом строку оренди й обліковувались в складі операційних витрат.

Якщо Банк є орендодавцем, то активи, що є предметом операційної оренди, відображались у звіті про фінансовий стан відповідно до виду активу. Орендний дохід за договорами операційної оренди рівномірно відображався у звіті про фінансові результати протягом строку оренди в складі операційних доходів. Прямі витрати, понесені у зв'язку з модернізацією, збільшували балансову вартість активу, який орендувався.

Оренда (з 1 січня 2018 року)

Оренда укладається договором, який передає користувачеві (орендареві) право контролювати використання ідентифікованого активу протягом періоду часу в обмін на винагороду. Частина активу може бути відокремленою як окремий ідентифікований актив, якщо вона фізично підлягає виокремленню. Якщо вона фізично не може бути відокремленою, то частина активу не є окремо ідентифікованим активом, якщо тільки вона не представляє практично усю потужність активу і, в результаті, не передає право отримувати практично всі економічні вигоди від використання активу.

Якщо платіж по договору містить більше одного компоненту оренди або комбінацію орендного та неорендного платежу, в такому випадку відбувається алокація по контракту, виходячи з відносних величин самого платежу.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Оренда (з 1 січня 2018 року) (продовження)

Банк орендар

Для короткострокової оренди з терміном, що не перевищує 12 місяців з дати першого застосування, а також для оренди малоцінних активів Банк використовує практичну можливість не визнавати право користування активами та зобов'язання з оренди. Орендні платежі за такими договорами визнаються як операційні витрати протягом усього строку дії договору.

В інших випадках, чиста приведена вартість орендних платежів визнається як фінансове зобов'язання. А самі орендні платежі діляться на сплату основного боргу та процентів, використовуючи метод ефективного відсотка.

Відповідно, право користування активами визнається в сумі чистих приведених потоків зобов'язання з оренди на дату початку дії договору, включаючи інші прямі супутні витрати. Попередні платежі, здійсненні до початку дії договору оренди, а також винагорода, отримана від орендодавця, включаються до складу активу у формі права на використання. Право користування активами амортизується на прямолінійній основі протягом терміну оренди або протягом строку корисного використання активу, якщо цей термін є коротшим, ніж строк оренди.

У випадку зміни величини очікуваних орендних платежів, наприклад, внаслідок індексованого розрахунку, або на основі нових оцінок контрактних опціонів, зобов'язання переоцінюється. Коригування відбувається разом із відповідним перерахунком права користування активами .

Банк орендодавець

Оренда, в якій Банк виступає в ролі лізингодавця, а всі ризики та винагороди, пов'язані із використанням активу, передаються до орендаря, класифікується як фінансова оренда. У цьому випадку чисті приведені потоки мінімальних орендних платежів визнаються як актив у формі дебіторської заборгованості. Платежі від орендаря розподіляються на погашення балансової вартості активу та процентні доходи, які визнаються протягом терміну дії фінансового лізингу з використанням методу ефективного відсотка.

Усі інші договори оренди, в яких Банк виступає в якості орендодавця, класифікуються як операційна оренда: об'єкт оренди продовжує відображатися в звіті про фінансовий стан Банку, а орендні платежі, як правило, визнаються у вигляді доходу на основі прямолінійного методу протягом строку дії оренди.

Зобов'язання з пенсійних та інших виплат працівникам

Банк сплачує єдиний соціальний внесок та внески до фондів соціального страхування у державний бюджет відносно своїх робітників. Суми внесків відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Банк не має будь-яких додаткових зобов'язань з пенсійних виплат.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою собівартістю.

Акціонерний капітал

Прості акції класифікуються як капітал. Емісійний дохід являє собою перевищення внесків у капітал над номінальною вартістю випущених акцій. Прибуток або збитки від продажу викуплених власних акцій відображаються як коригування емісійного доходу.

Звітність за сегментами

Звітність за сегментами Банку складається з наступних операційних сегментів: Корпоративний бізнес, Роздрібний бізнес, Управління проблемними активами, Інвестиційний бізнес, Нерозподілені статті.

Умовні активи і зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються в звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли вибуття ресурсів в зв'язку з їх погашенням є малоімовірним. Умовні активи не відображаються в звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у фінансовій звітності в тих випадках, коли отримання пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Процентні доходи та витрати

Ефективна ставка відсотка

Процентні доходи і процентні витрати визнаються у прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка. Ефективна ставка відсотка – це ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента дисконтуються точно до:

- ▶ валової балансової вартості фінансового активу; або
- ▶ амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

При розрахунку ефективної ставки відсотка для фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами, Банк оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки. Для фінансових активів, що є кредитно-знеціненими, розраховується відкоригована на кредитний ризик ефективна ставка відсотка з використанням оцінених майбутніх грошових потоків, включаючи очікувані кредитні збитки.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Амортизована собівартість і валова балансова вартість

«Амортизована собівартість» фінансового активу або фінансового зобов'язання – це сума, в якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання при первісному визнанні, мінус платежі в рахунок основної суми боргу, плюс або мінус величина накопиченої амортизації різниці між початковою сумою і сумою до виплати при настанні терміну погашення, розрахованої з використанням методу ефективного відсотка, і стосовно до фінансових активів, скоригована з урахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки (або резерву під збитки від зменшення корисності до 1 січня 2018 року).

«Валова балансова вартість фінансового активу», що оцінюється за амортизованою собівартістю, – це амортизована собівартість фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Розрахунок процентних доходів та витрат

При розрахунку процентного доходу і витрат ефективна ставка відсотка застосовується до величини валової балансової вартості активу (коли актив не є кредитно-знеціненим) або справедливої вартості зобов'язання.

Однак за фінансовими активами, які стали кредитно-знеціненими після первісного визнання, процентний дохід розраховується за допомогою застосування методу ефективного відсотка до чистої балансової вартості активу. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості.

За фінансовими активами, які були кредитно-знеціненими при первісному визнанні, процентний дохід розраховується шляхом застосування ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, до чистої амортизованої вартості фінансового активу. Розрахунок процентного доходу за такими активами не здійснюється на основі валової балансової вартості, навіть якщо кредитний ризик за ними у подальшому зменшиться.

Комісійні доходи

Виплати, комісійні та інші статті доходів та витрат, включаючи плату за надання гарантій, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги в загальному обсязі послуг, що мають бути надані.

Винагорода за кредитні зобов'язання або за позиковими коштами, які, ймовірно, будуть використані, відноситься на майбутні періоди (разом із відповідними прямими витратами) і відображаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом чи позиковими коштами. Винагороди та комісійні, що виникають в результаті переговорів або участі у переговорах про здійснення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів, та придбання або продаж компаній), відображаються після завершення відповідної операції.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Перерахунок іноземної валюти

Українська гривня є функціональною валютою Банку, оскільки це валюта основного економічного середовища, в якому Банк здійснює свою діяльність. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті. Всі транзакції в іноземній валюті перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України на дату операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на звітну дату. Прибуток або збитки від перерахунку операцій в іноземній валюті визнаються у звіті про фінансові результати як результат від переоцінки іноземної валюти. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату відповідної операції.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску

Акціонери Банку мають право вносити зміни у фінансову звітність після її випуску.

Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації фінансової звітності Банку. Банк планує застосовувати ці стандарти після набрання їх чинності.

МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування»

В травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ (IFRS) 17 «*Страхові контракти*», новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 вступить в силу, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 «*Страхові контракти*», який був випущений в 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій та фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є кілька винятків зі сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи всі доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- ▶ певні модифікації для договорів страхування з умовами прямої участі (метод змінної винагороди);
- ▶ спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

МСФЗ (IFRS) 17 набуває чинності для облікових періодів, починаючи з 1 січня 2021 року або після цієї дати. При чому необхідним буде розкриття порівняльної інформації. Допускається застосування до цієї дати за умови, що організація також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IFRS) 15 на дату першого застосування. Поданий стандарт не застосовний до Банку.

Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність щодо правил обчислення податку на прибуток»

Роз'яснення розглядає порядок обліку податку на прибуток, коли існує невизначеність податкових трактувань, що впливає на застосування МСФЗ (IAS) 12. Роз'яснення не застосовується до податків або зборів, які не належать до сфери застосування МСФЗ (IAS) 12, а також не містить особливих вимог, що стосуються відсотків і штрафів, пов'язаних з невизначеними податковими трактуваннями. Зокрема, роз'яснення розглядає наступні питання:

- ▶ чи розглядає організація невизначені податкові трактування окремо;
- ▶ допущення, які організація робить щодо перевірки податкових трактувань податковими органами;
- ▶ як організація визначає оподатковуваний прибуток (податковий збиток), податкову базу, невикористані податкові збитки, невикористані податкові пільги і ставки податку;
- ▶ як організація розглядає зміни фактів і обставин.

Організація повинна вирішити, чи розглядати кожне невизначене податкове трактування окремо або разом з однією або декількома іншими невизначеними податковими трактуваннями. Необхідно використовувати підхід, який дозволить з більшою точністю передбачити результат вирішення невизначеності. Роз'яснення вступає в силу для річних періодів, що починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати. Банк буде застосовувати роз'яснення з дати його вступу в силу. Оскільки Банк здійснює свою діяльність в складному податковому середовищі, застосування роз'яснення може вплинути на фінансову звітність Банку. Крім того, Банк може бути змушений встановити процедури та методи отримання інформації, необхідної для своєчасного застосування роз'яснення.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 «Умови про дострокове погашення з потенційним негативним відшкодуванням»

Згідно МСФЗ (IFRS) 9 борговий інструмент може оцінюватися за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за умови, що передбачені договором грошові потоки є «виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу» (тест SPPI) і інструмент утримується в рамках відповідної бізнес-моделі, що дозволяє таку класифікацію. Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 роз'яснюють, що фінансовий актив проходить SPPI тест незалежно від того, яка подія або обставина призводить до дострокового розірвання договору, а також незалежно від того, яка сторона виплачує чи отримує обґрунтоване відшкодування за дострокове розірвання договору.

Дані поправки застосовуються ретроспективно і вступають в силу для річних періодів, що починаються з 1 січня 2019 року. Допускається застосування до цієї дати. Дані поправки не впливають на фінансову звітність Банку.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28 «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством»

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою організацією, яка продається асоційованому підприємству або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж організація, інвесторів в асоційованого підприємства або спільному підприємстві. Рада з МСФЗ перенесла дату вступу даних поправок в силу на невизначений термін, проте організація, яка застосовує дані поправки достроково, повинна застосовувати їх перспективно. Дані поправки не матимуть впливу на фінансову звітність Банку.

Поправки до МСФЗ (IAS) 19 «Внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою»

Поправки до МСФЗ (IAS) 19 розглядають порядок обліку у випадках, коли внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду. Поправки роз'яснюють, що якщо внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду, організація повинна:

- ▶ визначити вартість послуг поточного періоду стосовно решти періоду після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, виходячи з актуарних припущень, використаних для переоцінки чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою, що відображають винагороди, пропонувані за програмою, і активи програми після даної події;
- ▶ визначити чисту величину відсотків стосовно решти періоду після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, з використанням: чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою, що відображають винагороди, пропонувані за програмою, і активи програми після цього події; і ставки дисконтування, використаної для переоцінки цього чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою.

Поправки також роз'яснюють, що організація повинна спочатку визначити вартість послуг минулих періодів або прибуток або збиток від погашення зобов'язань за цією програмою, без урахування впливу граничної величини активу. Дана сума визнається в прибутку чи збитку. Потім організація повинна визначити вплив граничної величини активів після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою. Будь-яка зміна даного впливу, за винятком сум, включених в чисту величину відсотків, визнається у складі іншого сукупного доходу.

Дані поправки застосовуються щодо змін програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, що сталися на дату або після початку першого річного звітного періоду, що починається 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати.

Поправки до МСФЗ (IAS) 28 «Довгострокові вкладення в асоційовані організації та спільні підприємства»

Поправки роз'яснюють, що організація застосовує МСФЗ (IFRS) 9 до довгострокових вкладень в асоційовані організації або спільні підприємства, до яких не застосовується метод пайової участі, але які, по суті, складають частину чистих інвестицій в асоційовану організацію або спільне підприємство (довгострокові вкладення). Дане роз'яснення є важливим, оскільки воно передбачає, що до таких довгострокових вкладень застосовується модель очікуваних кредитних збитків в МСФЗ (IFRS) 9.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

У поправках також пояснюється, що при застосуванні МСФЗ (IFRS) 9 організація не бере до уваги збитки, понесені асоційованою організацією або спільним підприємством, або збиток від зменшення корисності по чистій інвестиції, визнані в якості коригувань чистих інвестицій в асоційовану організацію або спільне підприємство, що виникають внаслідок застосування МСФЗ (IAS) 28 «Інвестиції в асоційовані організації та спільні підприємства».

Дані поправки застосовуються ретроспективно і вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Оскільки у Банку відсутні такі довгострокові вкладення в асоційовану організацію або спільне підприємство, дані поправки не матимуть впливу на його фінансову звітність.

Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2015-2017 років (випущені в грудні 2017 року)

До удосконалень МСФЗ відносяться такі поправки:

МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесів»

У поправках пояснюється, що якщо організація отримує контроль над бізнесом, який є спільною операцією, то вона повинна застосовувати вимоги щодо об'єднання бізнесів, здійснюваного поетапно, включаючи переоцінку часток участі в активах та зобов'язаннях спільної операції за справедливою вартістю, що були раніше. При цьому набувач повинен переоцінити всю наявну раніше частку участі в спільних операціях.

Організація повинна застосовувати дані поправки щодо об'єднань бізнесів, дата яких збігається або настає після початку першого річного звітного періоду, яка починається з 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Дані поправки будуть застосовуватися до майбутніх об'єднань бізнесів Банку.

МСФЗ (IFRS) 11 «Спільне підприємництво»

Сторона, яка є учасником спільних операцій, але не має спільного контролю, може отримати спільний контроль над спільними операціями, діяльність в рамках яких представляє собою бізнес згідно визначенню цього терміну в МСФЗ (IFRS) 3. У поправках пояснюється, що в таких випадках частки участі, які існували раніше, в спільній операції не переоцінюються.

Організація повинна застосовувати дані поправки щодо угод, в рамках яких вона отримує спільний контроль і дата яких збігається або настає після початку першого річного звітного періоду, що починається 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. В даний час дані поправки не застосовні до Банку, однак вони можуть застосовуватися до угод в майбутньому.

МСФЗ (IAS) 12 «Податки на прибуток»

Поправки роз'яснюють, що податкові наслідки щодо дивідендів в більшій мірі пов'язані з минулими операціями чи подіями, які генерували прибуток, ніж з розподілами між власниками. Отже, організація повинна визнавати податкові наслідки щодо дивідендів в прибутку чи збитку, іншого сукупного доходу або власного капіталу в залежності від того, де організація спочатку визнала такі минулі операції або події.

Організація повинна застосовувати дані зміни до річних звітних періодів, що починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. При першому застосуванні даних поправок організація повинна застосовувати їх до податкових наслідків щодо дивідендів, визнаних на дату початку самого раннього порівняльного періоду або після цієї дати. Оскільки поточна практика Банку відповідає вимогам поправок, Банк не очікує, що вони вплинуть на його фінансову звітність.

МСФЗ (IAS) 23 «Витрати за запозиченнями»

Поправки роз'яснюють, що організація повинна враховувати позики, отримані спеціально для придбання кваліфікованого активу, в рамках позик на спільні цілі, коли завершені практично всі роботи, необхідні для підготовки цього активу до використання за призначенням або продажу.

Організація повинна застосовувати дані поправки щодо витрат за запозиченнями, що понесені на дату початку річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує дані поправки, або після цієї дати. Організація повинна застосовувати дані зміни до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Оскільки поточна діяльність Банку відповідає вимогам поправок, очікується, що дані поправки не матимуть впливу на фінансову звітність Банку.

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банк використовує оцінки та судження, які впливають на суми, що відображені у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань в наступному фінансовому році. Розрахунки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, що за наявних умов вважаються обґрунтованими. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банку також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Зменшення корисності кредитів та дебіторської заборгованості

Банк регулярно перевіряє свої кредитні портфелі та дебіторську заборгованість на предмет зменшення корисності. При визначенні того, чи потрібно визнати збиток від зменшення корисності у складі прибутку чи збитку за рік, Банк робить судження стосовно того, чи є наявна інформація, яка свідчила б про зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від погашення зобов'язань боржником, яке можна визначити, до того, як таке зменшення можна порівняти з конкретним активом у цьому кредитному портфелі та дебіторській заборгованості. При розрахунку майбутніх грошових потоків керівництво використовує оцінки на основі підтвердженої прогнозованої інформації з урахуванням минулого досвіду збитків за активами з подібними характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками зменшення корисності по групах кредитів та дебіторської заборгованості. Методика та припущення, що застосовуються для розрахунку як сум, так і строків майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються, з тим щоб зменшити різницю між розрахунковими та фактично понесеними збитками.

Банк регулярно оцінює активи, які надані як забезпечення по індивідуально знецінених позиках (Стадія 3), з метою оцінки суми ймовірних збитків по кожній операції. При цьому на величину майбутнього грошового потоку від реалізації активів впливає як вартість самого активу, так і строки можливої експозиції (реалізації). Одночасне зменшення вартості активів, отриманих Банком у заставу, на 10% та збільшення строку експозиції цих активів на 50% призвело б до збільшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 168 160 тисяч гривень (у 2017 році – на 191 669 тисяч гривень).

Збільшення вартості забезпечення по знецінених кредитах на 10% без зміни строку експозиції призвело б до зменшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 74 997 тисяч гривень (у 2017 році – 113 741 тисячу гривень).

Щодо портфелю кредитів юридичним особам, резерв під які розраховується на портфельній основі (Стадії 1 та частина кредитів клієнтам, що не відповідає критеріям суттєвості в Стадії 2), на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та рівень втрат при настанні дефолту позичальника (LGD). У разі одночасного збільшення PD на 10% та LGD на 10% сума очікуваних збитків від зменшення корисності збільшилася би на 42 834 тисячі гривень (у 2017 році – на 40 453 тисячі гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та LGD на 10% призвело б до зменшення суми очікуваних збитків від зменшення корисності на 47 335 тисяч гривень (у 2017 році – на 36 600 тисяч гривень).

Щодо масового портфелю кредитів роздрібного бізнесу, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та коефіцієнт відновлення (повернення з дефолту – Recovery Rate, RR). У разі одночасного збільшення розміру PD на 10% та зменшення RR на 10% сума очікуваних збитків від зменшення корисності збільшилася би на 50 067 тисяч гривень (у 2017 році – на 17 793 тисячі гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та збільшення RR на 10% призвело б до зменшення суми очікуваних збитків від зменшення корисності на 57 449 тисяч гривень (у 2017 році – на 18 881 тисячу гривень).

Справедлива вартість власних будівель, які використовує Банк, предметів мистецтва та інвестиційної власності

Як зазначено у Примітці 4, Банк проводить регулярну переоцінку будівель, предметів мистецтва та інвестиційної власності. Переоцінка проводиться на основі результатів оцінки, яку виконують незалежні оцінювачі. Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу. У 2018 році Банк провів оцінку справедливої вартості власних будівель із залученням незалежних експертів, за результатами якої, керівництво Банку прийшло до висновку, що справедлива вартість будівель суттєво не відрізняється від їх балансової вартості. Якби ціна за квадратний метр коливалась у діапазоні 5%, справедлива вартість власних будівель, які використовує Банк, була б більше або менше на 41 849 тисяч гривень, відповідно (в 2017 році – на 41 746 тисяч гривень), і справедлива вартість інвестиційної власності була б більше або менше на 3 594 тисячі гривень, відповідно (в 2017 році – на 7 467 тисяч гривень).

(у тисячах гривень)

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Визначення строків за договорами оренди

Банк враховує усі наявні факти та обставини, які призводять до виникнення економічного стимулу для виконання опціону на продовження оренди або невиконання опціону на припинення оренди. Банк визначає загальний термін оренди у три роки, адже протягом саме цього періоду Банк має достатню впевненість у виконанні опціону на продовження терміну оренди до трьох річного періоду, а також одночасно має достатню впевненість у використанні опціону на припинення більш тривалих термінів оренди після трьох річного періоду. Винятком із визначення загального терміну оренди можуть бути випадки, за якими існують беззаперечні факти та обставини, які вказують на інакший запланований термін використання (наприклад, але не обмежуючись, заплановане дострокове розторгнення договору оренди або оренда ключових стратегічних приміщень, наприклад, головних офісів Банку).

Операції зі зв'язаними сторонами

У ході звичайної діяльності Банк здійснює операції зі зв'язаними сторонами. МСФЗ 9 вимагає обліковувати фінансові інструменти при первісному визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими процентними ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних операцій з незв'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій зі зв'язаними сторонами розкрито у Примітці 35.

Оцінка справедливої вартості

Якщо справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань, відображених у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі цін на активному ринку, вона визначається з використанням різних моделей оцінок, що включають математичні моделі. Вхідні дані для таких моделей визначаються на підставі спостережуваного ринку, якщо таке можливо; в інакшому випадку, для визначення справедливої вартості слід застосовуються судження. Додаткову інформацію розкрито у Примітці 32.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Для цілей складання звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти включають такі статті:

	2018 рік	2017 рік
Грошові кошти в касі та в дорозі	1 943 482	1 499 210
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках (Примітка 8)	4 155 797	4 124 389
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках – очікувані кредитні збитки (Примітка 8)	(1 987)	–
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках – нарахований процентний дохід (Примітка 8)	(31)	(493)
Поточний рахунок у Національному банку України (Примітка 7)	743 346	1 178 795
Депозитні сертифікати (Примітка 9)	2 202 893	2 002 054
Депозитні сертифікати – нарахований процентний дохід	(2 893)	(2 054)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	9 040 607	8 801 901

7. Кошти на рахунках в Національному банку України

	2018 рік	2017 рік
Кореспондентський рахунок у Національному банку України	743 346	1 178 795
Всього коштів на рахунках у Національному банку України	743 346	1 178 795

Відповідно до вимог Національного банку України сума обов'язкового резерву Банку розраховується як відсоток від певних зобов'язань Банку за попередній місяць резервування.

Станом на 31 грудня 2018 року Національний банк України не вимагає від банків тримати кошти обов'язкового резервування на окремому рахунку. Контроль за формуванням обов'язкових резервів здійснюється за місяць, на основі середніх даних за весь період утримання.

8. Кошти в інших банках

	2018 рік	2017 рік
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках		
- у банках країн ОЕСР	3 584 477	3 462 633
- в українських банках	18 510	70 044
- в інших країнах	552 810	591 712
Всього поточних рахунків та депозитів «овернайт» в інших банках	4 155 797	4 124 389
у т. ч. нарахований процентний дохід	31	493
Строкові депозити в інших банках, у тому числі:		
- у банках країн ОЕСР	1 395 474	1 106 530
- в українських банках	2 854	258 528
- в інших країнах	42 396	43 787
- договори «зворотного репо»	–	276 788
Всього строкових депозитів в інших банках	1 440 724	1 685 633
<i>Мінус: очікувані кредитні збитки</i>	(2 295)	(262 706)
Всього коштів в інших банках	5 594 226	5 547 316

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

8. Кошти в інших банках (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості коштів в інших банках протягом 2018 року:

Кошти в інших банках	Стадія 1	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 року	5 553 184	256 838	5 810 022
Нові активи	2 242 840	-	2 242 840
Погашені або продані активи	(929 937)	-	(929 937)
Зменшення балансової вартості протягом періоду	(1 033 551)	-	(1 033 551)
Використання резерву	-	(239 836)	(239 836)
Курсові різниці	(236 015)	(17 002)	(253 017)
На 31 грудня 2018 року	5 596 521	-	5 596 521

Нижче наведений аналіз змін резерву під зменшення корисності коштів в інших банках протягом 2018 року:

Кошти в інших банках	Стадія 1	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	1 995	256 839	258 834
Нові активи	589	-	589
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	1 175	-	1 175
Використання резерву	-	(239 836)	(239 836)
Курсові різниці	(1 464)	(17 003)	(18 467)
На 31 грудня 2018 року	2 295	-	2 295

Нижче наведений аналіз змін резерву під зменшення корисності коштів в інших банках протягом 2017 року:

	2017 рік
	Всього коштів в інших банках
Резерв під зменшення корисності на початок періоду	254 862
Відрахування у резерв під зменшення корисності протягом звітного періоду	(473)
Курсові різниці	8 317
Резерв під зменшення корисності на кінець періоду	262 706

Станом на 31 грудня 2018 року строкові депозити, розміщені в банках країн ОЕСР та інших країн, які не є членами ОЕСР, загальною сумою 742 995 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 588 907 тисяч гривень) являють собою гарантійні депозити для забезпечення імпорتنих акредитивів та гарантій, які Банк надав на користь своїх клієнтів.

Станом на 31 грудня 2018 року найбільша концентрація коштів на поточних рахунках та депозитах «овернайт» в інших банках в сумі 1 166 164 тисячі гривень, що становить 21% від загальної суми коштів в інших банках була розміщена в банку зареєстрованому в країні, що є членом ОЕСР, який має рейтинг AA, підтверджений міжнародними рейтинговими агентствами (на 31 грудня 2017 року – 1 122 825 тисяч гривень, що становить 19% від загальної суми коштів в інших банках були розміщені в банку зареєстрованому в країні, що є членом ОЕСР, який має рейтинг BBB+, підтверджений міжнародними рейтинговими агентствами).

Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Всього
Стадія 1			
- з рейтингом від AA- до AA+	2 065 779	4 158	2 069 937
- з рейтингом від A- до A+	1 436 771	1 278 238	2 715 009
- з рейтингом від BBB- до BBB+	605 839	155 423	761 262
- з рейтингом від BB- до BB+	15	51	66
- з рейтингом від B- до B+	5 441	-	5 441
- без рейтингу	41 952	2 854	44 806
Всього не прострочених та не знецінених	4 155 797	1 440 724	5 596 521
За винятком очікуваних кредитних збитків	(1 987)	(308)	(2 295)
Всього коштів в інших банках	4 153 810	1 440 416	5 594 226

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

8. Кошти в інших банках (продовження)

Кредитний рейтинг базується на рейтингу агентств Fitch. Контрагенти, які вказані вище у таблиці у рядку «без рейтингу» – це переважно банки, які вважаються середніми або малими з точки зору суми загальних активів.

Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>			
- з рейтингом від AA- до AA+	1 202 415	4 392	1 206 807
- з рейтингом від A- до A+	310 445	1 044 607	1 355 052
- з рейтингом від BBB- до BBB+	2 059 689	100 632	2 160 321
- з рейтингом від BB- до BB+	243 515	686	244 201
- з рейтингом від B- до B+	59 655	–	59 655
- без рейтингу	248 670	278 478	527 148
Всього не прострочених та не знецінених	4 124 389	1 428 795	5 553 184
<i>Індивідуально знецінені</i>			
- із затримкою платежу більш ніж 360 днів	–	256 838	256 838
Всього індивідуально знецінених	–	256 838	256 838
За винятком резерву під зменшення корисності	–	(262 706)	(262 706)
Всього коштів в інших банках	4 124 389	1 422 927	5 547 316

9. Цінні папери

Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

	2018 рік	2017 рік
Державні боргові цінні папери	93 200	162 887
Всього цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	93 200	162 887

Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	2018 рік
Державні боргові цінні папери	8 334 691
Депозитні сертифікати Національного банку України	3 208 313
Державні боргові цінні папери США	27 583
Мінус: очікувані кредитні збитки	(17 130)
Всього боргових цінних паперів	11 553 457
у т. ч. нарахований процентний дохід	200 187
Акції	7 057
Всього цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	11 560 514

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

9. Цінні папери (продовження)

Цінні папери, наявні для продажу

	2017 рік
Державні боргові цінні папери	8 224 378
Депозитні сертифікати Національного банку України	2 002 054
Всього боргових цінних паперів	10 226 432
у т. ч. нарахований процентний дохід	319 256
Акції	7 057
Всього цінних паперів, наявних для продажу	10 233 489

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід протягом 2018 року:

Боргові цінні папери	Стадія 1	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 року	10 226 432	10 226 432
Нові активи	161 327 330	161 327 330
Погашені активи	(159 844 983)	(159 844 983)
Зменшення балансової вартості протягом періоду	(135 209)	(135 209)
Курсові різниці	(2 983)	(2 983)
На 31 грудня 2018 року	11 570 587	11 570 587

Нижче наведений аналіз змін резерву під очікувані кредитні збитки по цінним паперам, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід протягом 2018 року:

Боргові цінні папери	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	28 741	28 741
Нові активи	13 127	13 127
Погашені активи	(11 657)	(11 657)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(13 081)	(13 081)
На 31 грудня 2018 року	17 130	17 130

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати Національного банку України	Державні боргові цінні папери США	Всього
Стадія 1				
- з рейтингом AAA	-	-	27 583	27 583
- з рейтингом B-	8 334 691	3 208 313	-	11 543 004
Всього не прострочених та не знецінених	8 334 691	3 208 313	27 583	11 570 587
Мінус: очікувані кредитні збитки	(17 123)	-	(7)	(17 130)
Всього боргових цінних паперів	8 317 568	3 208 313	27 576	11 553 457

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

9. Цінні папери (продовження)

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, наявних для продажу, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати Національного банку України	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i> - з рейтингом В-	8 224 378	2 002 054	10 226 432
Всього не прострочених та не знецінених	8 224 378	2 002 054	10 226 432
Всього боргових цінних паперів	8 224 378	2 002 054	10 226 432

Кредитні рейтинги емітентів державних боргових цінних паперів та депозитних сертифікатів Національного банку України засновані на суверенному рейтингу України.

Основним фактором, який Банк враховує при розгляді питання про зменшення корисності боргових цінних паперів, є кредитний ризик емітента.

Станом на 31 грудня 2018 року депозитні сертифікати номінальною вартістю 2 200 000 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 2 000 000 тисяч гривень) зі строком погашення до 1 робочого дня класифікуються Банком як грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 6).

Станом на 31 грудня 2018 року державні боргові цінні папери включають облігації внутрішньої державної позики з кінцевими строками погашення з 2 січня 2019 року по 12 лютого 2020 року та ефективною процентною ставкою від 5% до 23% річних (на 31 грудня 2017 року – з кінцевими строками погашення з 10 січня 2018 року по 23 грудня 2019 року та ефективною процентною ставкою від 4% до 23% річних), а також депозитні сертифікати Національного банку України з кінцевим строком погашення з 3 січня 2019 року по 4 січня 2019 року та ефективною процентною ставкою від 17% до 20% річних (на 31 грудня 2017 року – з кінцевим строком погашення з 3 січня 2018 року та ефективною процентною ставкою 13% річних), а також державні боргові цінні папери США з кінцевим строком погашення 28 лютого 2019 року та ефективною процентною ставкою 2% річних.

Станом на 31 грудня 2018 року державні боргові цінні папери балансовою вартістю 3 057 тисяч гривень були надані в забезпечення по кредиту Національного банку України (Примітки 14 та 34).

10. Кредити клієнтам

	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Кредити корпоративним клієнтам	24 937 942	25 324 687
Фінансовий лізинг	116 410	–
Мінус: очікувані кредитні збитки	(6 146 422)	(5 501 375)
Всього кредитів корпоративним клієнтам за вирахуванням очікуваних кредитних збитків	18 907 930	19 823 312
Кредити фізичним особам		
Споживчі кредити	7 018 902	4 804 444
Іпотечне кредитування	1 002 623	1 163 980
Автокредитування	157 644	129 546
Інші кредити фізичним особам	3 383 048	1 750 951
Мінус: очікувані кредитні збитки	(3 225 850)	(2 245 169)
Всього кредитів фізичним особам за вирахуванням очікуваних кредитних збитків	8 336 367	5 603 752
Всього кредитів клієнтам	27 244 297	25 427 064

Кредити клієнтам на 31 грудня 2018 року включають кредити з фіксованою процентною ставкою валовою балансовою вартістю 35 326 828 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 33 111 193 тисячі гривень) та кредити з плаваючою процентною ставкою валовою балансовою вартістю 1 289 741 тисяча гривень (на 31 грудня 2017 року – 62 415 тисяч гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінованими за амортизованою собівартістю

Представлені таблиці нижче розкривають зміни валової балансової вартості та зміни в очікуваних кредитних збитках за кредитними контрактами з клієнтами Банку. Новими активами вважаються кредити, які були видані протягом 2018 року. Зміни в періоді включають збільшення або зменшення валової балансової вартості та очікуваних кредитних збитків за контрактами, які існували на початок та кінець звітного періоду. Погашені активи являють собою повністю погашені кредити, окрім проданих та списаних за рахунок резерву.

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за кредитами корпоративних клієнтів протягом 2018 року:

Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 року	12 066 720	3 659 124	9 972 750	380 931	26 079 525
Нові активи	5 726 806	-	-	-	5 726 806
Погашені активи	(4 578 503)	(2 394)	(1 160 320)	(44 829)	(5 786 046)
Переведення у стадію 1	492 776	(6 024)	(486 752)	-	-
Переведення у стадію 2	(198 045)	198 045	-	-	-
Переведення у стадію 3	(33 895)	(609 856)	643 751	-	-
Збільшення/(Зменшення) балансової вартості протягом періоду	64 327	65 891	(164 067)	(18 617)	(52 466)
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання	4 723	7 167	1 900	(6 888)	6 902
Використання резерву	-	-	(713 235)	-	(713 235)
Курсові різниці	(129 727)	(36 369)	(151 617)	(5 831)	(323 544)
На 31 грудня 2018 року	13 415 182	3 275 584	7 942 410	304 766	24 937 942

Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	174 750	240 565	6 079 508	54 209	6 549 032
Нові активи	89 534	-	-	-	89 534
Погашені активи	(32 689)	-	(72 140)	(9 199)	(114 028)
Переведення у стадію 1	167 423	(207)	(167 216)	-	-
Переведення у стадію 2	(55 302)	55 302	-	-	-
Переведення у стадію 3	(1 118)	(34 227)	35 345	-	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(130 687)	(101 992)	329 064	(16 681)	79 704
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	5 284	-	5 284
Зміни передбачених договором грошових потоків в зв'язку з модифікацією, яка не призводить до припинення визнання	45	296	643	(714)	270
Використання резерву	-	-	(713 235)	-	(713 235)
Коригування процентних доходів	-	-	341 456	789	342 245
Курсові різниці	(1 405)	(1 761)	(88 875)	(1 397)	(93 438)
На 31 грудня 2018 року	210 551	157 976	5 749 834	27 007	6 145 368

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за фінансовим лізингом протягом 2018 року:

Фінансовий лізинг	Стадія 1	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 року	–	–
Нові активи	116 410	116 410
На 31 грудня 2018 року	116 410	116 410

Фінансовий лізинг	Стадія 1	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	–	–
Нові активи	1 054	1 054
На 31 грудня 2018 року	1 054	1 054

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за споживчими кредитами фізичних осіб протягом 2018 року:

Споживчі кредити	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 року	3 984 529	48 733	1 055 515	5 088 777
Нові активи	4 990 117	–	–	4 990 117
Погашені активи	(2 471 117)	(30 926)	(45 340)	(2 547 383)
Переведення у стадію 1	6 358	(6 358)	–	–
Переведення у стадію 2	(71 734)	71 734	–	–
Переведення у стадію 3	(103 861)	(29 497)	133 358	–
Збільшення/(Зменшення) балансової вартості протягом періоду	(733 259)	88 295	140 463	(504 501)
Використання резерву	–	–	(8 108)	(8 108)
На 31 грудня 2018 року	5 601 033	141 981	1 275 888	7 018 902

Споживчі кредити	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	78 927	17 868	1 042 817	1 139 612
Нові активи	193 299	–	–	193 299
Погашені активи	(7 194)	(880)	(5 640)	(13 714)
Переведення у стадію 1	1 491	(1 491)	–	–
Переведення у стадію 2	(3 058)	3 058	–	–
Переведення у стадію 3	(5 962)	(14 981)	20 943	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(47 855)	64 424	121 491	138 060
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	3 259	3 259
Використання резерву	–	–	(8 108)	(8 108)
Коригування процентних доходів	–	–	62 161	62 161
На 31 грудня 2018 року	209 648	67 998	1 236 923	1 514 569

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за іпотечними кредитами фізичних осіб протягом 2018 року:

Іпотечне кредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 року	126 943	2 774	1 289 160	931	1 419 808
Нові активи	4 036	-	-	-	4 036
Погашені активи	(19 340)	(13)	(69 463)	(183)	(88 999)
Переведення у стадію 1	717	(717)	-	-	-
Переведення у стадію 2	(2 367)	2 367	-	-	-
Переведення у стадію 3	(1 015)	(1 541)	2 556	-	-
Збільшення/(Зменшення) балансової вартості протягом періоду	(10 418)	(218)	68 902	340	58 606
Використання резерву	(1 988)	-	(361 798)	-	(363 786)
Курсові різниці	(552)	(30)	(26 460)	-	(27 042)
На 31 грудня 2018 року	96 016	2 622	902 897	1 088	1 002 623

Іпотечне кредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	РОСІ	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	12 184	726	1 231 321	523	1 244 754
Нові активи	2 616	-	-	-	2 616
Погашені активи	(130)	-	(9 238)	(93)	(9 461)
Переведення у стадію 1	53	(53)	-	-	-
Переведення у стадію 2	(548)	548	-	-	-
Переведення у стадію 3	(346)	(583)	929	-	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(4 510)	591	(40 652)	157	(44 414)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	6 295	-	6 295
Використання резерву	(1 988)	-	(361 798)	-	(363 786)
Коригування процентних доходів	-	-	92 766	36	92 802
Курсові різниці	(164)	(13)	(31 745)	-	(31 922)
На 31 грудня 2018 року	7 167	1 216	887 878	623	896 884

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків кредит за автокредитуванням фізичних осіб протягом 2018 року:

Автокредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 року	5 509	213	153 746	159 468
Нові активи	183	-	-	183
Погашені активи	(3 533)	(75)	(2 183)	(5 791)
Переведення у стадію 2	(70)	70	-	-
Переведення у стадію 3	(114)	(8)	122	-
Збільшення/(Зменшення) балансової вартості протягом періоду	(968)	(109)	10 263	9 186
Використання резерву	-	-	(3 733)	(3 733)
Курсові різниці	-	-	(1 669)	(1 669)
На 31 грудня 2018 року	1 007	91	156 546	157 644

Автокредитування	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	1 112	36	153 746	154 894
Нові активи	2	-	-	2
Погашені активи	(15)	(4)	(117)	(136)
Переведення у стадію 2	(1)	1	-	-
Переведення у стадію 3	(82)	(4)	86	-
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(804)	(25)	(6 984)	(7 813)
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	-	-	2 517	2 517
Використання резерву	-	-	(3 733)	(3 733)
Коригування процентних доходів	-	-	13 354	13 354
Курсові різниці	-	-	(2 323)	(2 323)
На 31 грудня 2018 року	212	4	156 546	156 762

Нижче наведений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних очікуваних кредитних збитків за іншими кредитами фізичних осіб протягом 2018 року:

Інші кредити фізичним особам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Валова балансова вартість на 1 січня 2018 року	1 425 433	21 222	386 719	1 833 374
Нові активи	1 136 383	-	-	1 136 383
Погашені активи	(39 750)	(771)	(5 126)	(45 647)
Переведення у стадію 1	4 120	(4 120)	-	-
Переведення у стадію 2	(31 406)	31 406	-	-
Переведення у стадію 3	(62 302)	(14 786)	77 088	-
Збільшення/(Зменшення) балансової вартості протягом періоду	330 989	36 959	96 343	464 291
Використання резерву	-	-	(5 288)	(5 288)
Курсові різниці	-	-	(65)	(65)
На 31 грудня 2018 року	2 763 467	69 910	549 671	3 383 048

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Інші кредити фізичним особам	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Очікувані кредитні збитки				
на 1 січня 2018 року	40 289	10 134	383 195	433 618
Нові активи	36 962	–	–	36 962
Погашені активи	(1 232)	(355)	(1 601)	(3 188)
Переведення у стадію 1	1 472	(1 472)	–	–
Переведення у стадію 2	(1 331)	1 331	–	–
Переведення у стадію 3	(3 990)	(10 973)	14 963	–
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	14 874	37 402	57 279	109 555
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	–	–	2 317	2 317
Використання резерву	–	–	(5 288)	(5 288)
Коригування процентних доходів	–	–	83 812	83 812
Курсові різниці	(22)	–	(131)	(153)
На 31 грудня 2018 року	87 022	36 067	534 546	657 635

За рік що закінчився 31 грудня 2018 року Банком проведено рефінансування іпотечних кредитів фізичним особам в іноземній валюті у споживчі кредити в гривні. Балансова вартість рефінансованих кредитів станом на 31 грудня 2018 року склала 39 381 тисяча гривень (на 31 грудня 2017 року – 50 988 тисяч гривень). За 12 місяців 2018 року чистий збиток від рефінансування іпотечних кредитів наданих фізичним особам в іноземній валюті склав 2 564 тисячі гривень (за 12 місяців 2017 року – 5 524 тисячі гривень).

Нижче наведений аналіз змін резерву під зменшення корисності кредитного портфелю протягом 2017 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Споживчі кредити	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під зменшення корисності кредитів клієнтам на початок періоду	6 557 846	830 758	2 524 323	291 507	245 814	10 450 248
Відрахування у резерв під зменшення корисності кредитів протягом звітного періоду	1 165 727	32 615	(86 526)	265	70 882	1 182 963
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	(20 848)	(1 615)	(1 850)	(340)	(1 158)	(25 811)
Використання резерву	(2 305 174)	(40 669)	(1 447 162)	(166 926)	(1 038)	(3 960 969)
Курсові різниці	103 824	(98)	(4 072)	383	76	100 113
Резерв під зменшення корисності кредитів клієнтам на 31 грудня 2017 р.	5 501 375	820 991	984 713	124 889	314 576	7 746 544

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни очікуваних кредитних збитків за кредитами, оцінюваними за амортизованою собівартістю (продовження)

Нижче поданий аналіз резерву під зменшення корисності кредитного портфелю у розрізі його видів та процента резервування станом на 31 грудня 2017 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Споживчі кредити (перераховано)	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під зменшення корисності кредитів, розрахований на індивідуальній основі	5 117 216	–	196 288	–	–	5 313 504
Резерв під зменшення корисності кредитів, розрахований на колективній основі	199 169	752 585	778 496	123 580	287 653	2 141 483
Резерв під зменшення корисності, розрахований на колективній основі, щодо кредитів без індивідуальних ознак зменшення корисності	184 990	68 406	9 929	1 309	26 923	291 557
Всього визнано резерву під зменшення корисності	5 501 375	820 991	984 713	124 889	314 576	7 746 544
Загальна сума індивідуально знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх зменшення корисності	9 453 087	–	223 165	–	–	9 676 252
Загальна сума колективно знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх зменшення корисності	207 452	768 714	831 210	123 638	303 029	2 234 043
Загальна сума кредитів без індивідуальних ознак зменшення корисності до вирахування суми резерву під їх зменшення корисності	15 664 148	4 035 730	109 605	5 908	1 447 922	21 263 313
Загальна сума кредитів до вирахування суми резерву на їх зменшення корисності	25 324 687	4 804 444	1 163 980	129 546	1 750 951	33 173 608
Процент резервування індивідуально знецінених кредитів	54%	0%	88%	0%	0%	55%
Процент резервування колективно знецінених кредитів	96%	98%	94%	100%	95%	96%
Процент резервування кредитів без індивідуальних ознак зменшення корисності	1%	2%	9%	22%	2%	1%

Нижче подана інформація щодо недисконтованих очікуваних кредитних збитків при первинному визнанні за РОСІ кредитами, які були первісно визнані протягом 2018 року:

	2018 рік
Кредити корпоративним клієнтам	157 562
Іпотечне кредитування фізичних осіб	2
Разом недисконтовані очікувані кредитні збитки при первісному визнанні РОСІ	157 564

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Модифіковані кредити

Банк припиняє визнання фінансового активу, якщо умови договору переглядаються таким чином, що по суті він стає новим фінансовим інструментом, а різниця визнається в якості прибутку або збитку від припинення визнання до того, як визнаний збиток від зменшення корисності. При первісному визнанні кредити відносяться до Стадії 1 для цілей оцінки очікуваних кредитних збитків, крім випадків, коли створений кредит вважається ROCI активом.

Якщо модифікація не призводить до припинення визнання, то на основі зміни грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, Банк визнає прибуток або збиток від модифікації до того, як визнаний збиток від зменшення корисності.

У таблиці нижче показані активи Стадії 2 та Стадії 3, умови за якими були переглянуті протягом періоду, з відображенням відповідних прибутків або збитків від модифікації:

	2018 рік
Кредити клієнтам, модифіковані протягом періоду	
Амортизована собівартість до модифікації	822 578
Чистий прибуток від модифікації	9 067

Забезпечення та інші засоби підвищення кредитного рейтингу

Сума та види забезпечення, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Запроваджені процедури щодо прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Нижче зазначені основні види отриманого забезпечення:

- ▶ за операціями кредитування цінними паперами та договорами «зворотного репо» – цінні папери;
- ▶ за операціями кредитування корпоративних клієнтів – об'єкти нерухомого майна, товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість за основною діяльністю та майнові права на депозити;
- ▶ за операціями кредитування фізичних осіб – майнові права на рухоме і нерухоме майно, майнові права на депозити.

Банк також отримує гарантії від материнських компаній за кредитами, що надаються їх дочірнім підприємствам.

Керівництво здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення, вимагає додаткового забезпечення згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення при перевірці достатності резерву під зменшення корисності кредитів.

Станом на 31 грудня 2018 року кредити були забезпечені розміщеними у Банку депозитами клієнтів балансовою вартістю 381 586 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 381 960 тисяч гривень) (Примітка 16).

Кредитна якість портфелю

Управління якістю кредитного портфелю здійснюється шляхом використання Банком системи внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Політика Банку передбачає ведення точних та уніфікованих кредитних рейтингів щодо всього кредитного портфелю. Це забезпечує цілеспрямоване управління відповідними ризиками та порівняння кредитних ризиків за всіма напрямками діяльності, географічними регіонами та продуктами. Система рейтингів ґрунтується на різних видах фінансового аналізу, та в поєднанні з обробленою ринковою інформацією вони являють собою основу для оцінки ризику контрагента. Всі внутрішні рейтинги ризиків формуються спеціально для різних категорій і створюються згідно з рейтинговою політикою Банку. Відповідні рейтинги ризиків регулярно аналізуються та оновлюються.

При визначенні рейтингу позичальника – юридичної особи Банк використовує рейтинг, який розраховується за допомогою внутрішньої рейтингової моделі.

Високий рейтинг характеризується наступним: обсяги операційної діяльності позичальника, що зростають, високотійка фінансова модель (значна частка власного капіталу, низька залежність від банківського фінансування), висока ефективність бізнесу. Компанії, що мають такий рейтинг, займають міцне положення на ринку, часто є лідерами ринку, мають високоефективний менеджмент і організаційну структуру бізнесу. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – незначний, кредитна історія – відмінна.

Стандартний рейтинг надається позичальникам, які мають стабільні обсяги операційної діяльності, ефективність на середньогалузевому рівні. Є залежність від зовнішнього фінансування. Ризик неповернення кредиту – невисокий. Компанії зі стандартним рейтингом мають стабільні ринкові позиції на регіональному або національному рівні, характеризуються налагодженою побудовою бізнесу і достатнім рівнем менеджменту. Відсутня негативна кредитна історія або мали місце технічні затримки платежів в незначних обсягах.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Рейтинг нижче стандартного надається позичальникам, обсяги операційної діяльності яких нестабільні або мають тенденцію до зниження, ефективність бізнесу низька, високий рівень залежності від зовнішнього фінансування, погашення зобов'язань за рахунок грошового потоку може бути проблематичним, у зв'язку з чим ризик неповернення коштів є високим. Кредитна історія може характеризуватись наявністю суттєвих затримок платежів. Положення компанії на ринку – нестійкі, можливе зменшення або втрата частки ринку.

Нижче наведений опис внутрішніх кредитних рейтингів, які використовує Банк для фізичних осіб.

Високий рейтинг присвоюється позичальникам із досить стійким фінансовим станом. Показники кредитоспроможності та платоспроможності значною мірою перевищують рівень, достатній для обслуговування кредиту. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – мінімальний.

Стандартний рейтинг присвоюється позичальникам зі стабільним фінансовим станом. Показники кредитоспроможності та платоспроможності відповідають рівню, достатньому для обслуговування кредиту. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника незначний.

Рейтинг нижче стандартного присвоюється позичальникам із нестабільним фінансовим станом чи таким, що погіршується. Показники кредитоспроможності та платоспроможності досягли граничного рівня. Ризик дефолту зростає у зв'язку з негативним впливом зовнішніх факторів на грошові потоки, наявні для погашення кредиту.

Нижче наведений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

	Стадія	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Нижче стандартного рейтингу	Знецінені	Всього
Кредити клієнтам:						
- Кредити корпоративним клієнтам	Стадія 1	6 026 249	5 150 723	2 027 659	-	13 204 631
	Стадія 2	78 193	3 027 467	11 948	-	3 117 608
	Стадія 3	-	-	-	2 192 576	2 192 576
	POCI	-	-	-	277 759	277 759
- Фінансовий лізинг	Стадія 1	35 854	70 075	9 427	-	115 356
- Споживчі кредити	Стадія 1	5 239 228	-	152 157	-	5 391 385
	Стадія 2	14 274	-	59 709	-	73 983
	Стадія 3	-	-	-	38 965	38 965
- Іпотечне кредитування	Стадія 1	7 018	-	81 831	-	88 849
	Стадія 2	-	-	1 406	-	1 406
	Стадія 3	-	-	-	15 019	15 019
	POCI	-	-	-	465	465
- Автокредитування	Стадія 1	406	-	389	-	795
	Стадія 2	19	-	68	-	87
- Інші кредити фізичним особам	Стадія 1	100 222	-	2 576 223	-	2 676 445
	Стадія 2	319	-	33 524	-	33 843
	Стадія 3	-	-	-	15 125	15 125
Всього		11 501 782	8 248 265	4 954 341	2 539 909	27 244 297

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Нижче наведений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

	Кредити корпора- тивним клієнтам	Споживчі кредити	Іпотечне кре- дитування	Автокредити- тування	Інші кредити фізичним особам	Всього
Без індивідуальних ознак зменшення корисності						
<i>Не прострочені і не знецінені</i>						
високий рейтинг	7 590 808	3 912 963	1 532	26	110 408	11 615 737
стандартний рейтинг	6 596 438	-	-	-	-	6 596 438
рейтинг нижче стандартного	1 127 960	1 836	101 789	5 245	1 090 840	2 327 670
Всього не прострочених та не знецінених	15 315 206	3 914 799	103 321	5 271	1 201 248	20 539 845
<i>Прострочені, але не знецінені</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	348 942	89 882	5 090	483	216 636	661 033
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	-	31 050	1 194	154	24 557	56 955
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	-	-	-	-	5 430	5 430
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	-	-	-	-	20	20
- із затримкою платежу понад 360 днів	-	-	-	-	30	30
Всього прострочених, але не знецінених на індивідуальній основі	348 942	120 932	6 284	637	246 673	723 468
З індивідуальними ознаками зменшення корисності						
<i>Знецінені на індивідуальній чи колективній основі</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	5 040 129	5 555	32 334	51	8 317	5 086 386
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	2 480 784	2 165	1 314	37	1 749	2 486 049
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	1 940	26 977	613	84	15 049	44 663
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	823 551	46 168	8 040	352	38 776	916 887
- із затримкою платежу понад 360 днів	1 314 135	687 848	1 012 074	123 114	239 139	3 376 310
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі	9 660 539	768 713	1 054 375	123 638	303 030	11 910 295
За вирахуванням резерву під зменшення корисності	(5 501 375)	(820 991)	(984 713)	(124 889)	(314 576)	(7 746 544)
Всього кредитів клієнтам	19 823 312	3 983 453	179 267	4 657	1 436 375	25 427 064

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам

Станом на 31 грудня 2018 року валова балансова вартість кредитів у розмірі 10 343 501 тисяча гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 28% кредитного портфелю до вирахування резервів (на 31 грудня 2017 року – сукупна сума кредитів у розмірі 12 833 634 тисячі гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банку, становила 39% кредитного портфелю до вирахування резервів).

Нижче представлений кредитний портфель Банку в розрізі галузей економіки, кредитний ризик яких впливає на якість кредитів:

	2018 рік	2017 рік
Фізичні особи	11 562 217	7 848 921
Торгівля та агентські послуги	7 635 856	6 682 255
Харчова промисловість та сільське господарство	4 927 166	3 877 260
Будівництво та нерухомість	4 638 168	4 914 504
Машинобудування	2 713 861	2 413 628
Небанківські фінансові установи	1 141 198	1 394 675
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	824 512	208 707
Переробка деревини	685 095	767 816
Металургія	490 470	1 919 896
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	364 184	1 663 142
Хімічна галузь	358 704	233 378
Інше	1 275 138	1 249 426
Всього кредитів клієнтам до вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	36 616 569	33 173 608

Банк проводить операції кредитування в Україні. Здатність позичальників погасити заборгованість за кредитами залежить від ряду факторів, у тому числі від загального фінансового стану позичальника та стану української економіки.

Фінансовий ефект забезпечення представлений шляхом розкриття вартості забезпечення окремо для:

- ▶ фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»);
- ▶ фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»).

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2018 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	11 134 739	19 440 108	7 657 835	4 898 963
Фінансовий лізинг	98 412	190 104	16 944	16 515
Споживчі кредити	1 526	13 710	5 502 807	–
Іпотечне кредитування	55 486	395 795	50 253	28 035
Автокредитування	882	66 816	–	–
Інші кредити фізичним особам	2 241	16 200	2 723 172	–
Всього	11 293 286	20 122 733	15 951 011	4 943 513

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам (продовження)

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2017 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	10 549 258	19 884 740	9 274 054	3 899 456
Споживчі кредити	2 138	8 595	4 049 850	–
Іпотечне кредитування	98 205	666 932	81 062	42 850
Автокредитування	4 657	111 034	–	–
Інші кредити фізичним особам	1 491	5 686	1 434 884	–
Всього	10 655 749	20 676 987	14 839 850	3 942 306

Аналіз заборгованості за фінансовим лізингом станом на 31 грудня 2018 року представлений нижче

	До 1 року	Від 1 до 5 років
Валові інвестиції у фінансовий лізинг	76 693	152 638
Незароблений фінансовий дохід майбутніх періодів за фінансовим лізингом	(57 687)	(55 234)
Чисті інвестиції у фінансовий лізинг	19 006	97 404

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи

	Будівлі	Удосконалення орендованого майна	Предмети мистецтва	Комп'ютери та інше обладнання	Капіталовкладення в основні засоби	Всього основних засобів	Нематеріальні активи	Всього
Первісна або переоцінена вартість на 1 січня 2017 р.	1 209 150	70 192	17 005	758 056	8 623	2 063 026	550 636	2 613 662
Накопичений знос/ амортизація	(294 725)	(49 140)	-	(505 766)	-	(849 631)	(263 058)	(1 112 689)
Балансова вартість на 1 січня 2017 р.	914 425	21 052	17 005	252 290	8 623	1 213 395	287 578	1 500 973
Надходження	-	-	-	114 052	117 559	231 611	138 091	369 702
Вибуття/списання	-	(265)	-	(42)	-	(307)	(8)	(315)
Переведення в іншу категорію	5 349	15 192	-	102 189	(122 730)	-	-	-
Переведення до інвестиційної власності	(12 029)	-	-	-	-	(12 029)	-	(12 029)
Зменшення корисності ОЗ в зоні АТО	(50 017)	-	-	-	-	(50 017)	-	(50 017)
Знос/амортизація	(22 812)	(8 100)	-	(97 946)	-	(128 858)	(125 658)	(254 516)
Балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	834 916	27 879	17 005	370 543	3 452	1 253 795	300 003	1 553 798
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2017 р.	1 206 020	83 138	17 005	908 380	3 452	2 217 995	612 534	2 830 529
Накопичений знос/ амортизація	(371 104)	(55 259)	-	(537 837)	-	(964 200)	(312 531)	(1 276 731)
Балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	834 916	27 879	17 005	370 543	3 452	1 253 795	300 003	1 553 798
Надходження	-	-	-	116 585	204 207	320 792	176 128	496 920
Вибуття/списання	(1 333)	(177)	-	255	(203)	(1 458)	-	(1 458)
Переведення в іншу категорію	8 880	22 183	-	137 499	(168 562)	-	-	-
Переведення з інвестиційної власності	16 841	-	-	-	-	16 841	-	16 841
Знос/амортизація	(22 329)	(10 005)	-	(142 013)	-	(174 347)	(155 499)	(329 846)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	836 975	39 880	17 005	482 869	38 894	1 415 623	320 632	1 736 255
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2018 р.	1 135 897	103 312	17 005	1 035 255	38 894	2 330 363	785 938	3 116 301
Накопичений знос/ амортизація	(298 922)	(63 432)	-	(552 386)	-	(914 740)	(465 306)	(1 380 046)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	836 975	39 880	17 005	482 869	38 894	1 415 623	320 632	1 736 255

Станом на 31 грудня 2018 року, власні будівлі, меблі, обладнання, удосконалення орендованого майна та банкомати Банку залишковою вартістю 1 537 063 тисячі гривень (на 31 грудня 2017 року – 1 328 173 тисячі гривень) були застраховані від ризиків стихійних лих, пограбування, пожежі та незаконних дій третіх осіб.

Станом на 31 грудня 2018 року, основні засоби та нематеріальні активи включали активи з історичною або переоціненою вартістю у розмірі 472 370 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 534 225 тисяч гривень), які були повністю амортизовані. Банк продовжує використовувати ці активи.

Станом на 1 грудня 2018 року, була проведена незалежна оцінка власних будівель, за результатами якої, керівництво Банку прийшло до висновку, що справедлива вартість будівель суттєво не відрізняється від їх балансової вартості.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2018 року, балансова вартість будівель та предметів мистецтва становила б 329 734 тисячі гривень (на 31 грудня 2017 року – 317 327 тисяч гривень), якби ці активи оцінювались за первісною вартістю. Далі наведено вивірення цієї суми з балансовою вартістю будівель:

	2018 рік	2017 рік
Будівлі за переоціненою вартістю в звіті про фінансовий стан	836 975	834 916
Резерв переоцінки будівель, поданий у власному капіталі, без врахування податку	(510 052)	(520 400)
Будівлі за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та зменшення корисності	326 923	314 516
Предмети мистецтва за переоціненою вартістю в звіті про фінансовий стан	17 005	17 005
Резерв переоцінки предметів мистецтва, поданий у власному капіталі, без врахування податку	(14 194)	(14 194)
Предмети мистецтва за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та зменшення корисності	2 811	2 811
Всього будівлі та предмети мистецтва	329 734	317 327

Зміни у балансовій вартості інвестиційної власності були наступними:

	2018 рік	2017 рік
Справедлива вартість інвестиційної власності на початок періоду	149 347	185 857
Продаж	(60 181)	(24 396)
Переведення з/(у) категорії будівель, які займає власник	(16 841)	12 029
Переведення до майна прийнятого в заставу	–	(27 725)
Прибутки від переоцінки за справедливою вартістю	2 561	12 401
Збитки від переоцінки за справедливою вартістю	(3 010)	(8 819)
Справедлива вартість інвестиційної власності на кінець періоду	71 876	149 347

Орендний дохід, отриманий від інвестиційної власності за 2018 фінансовий рік, становив 9 324 тисячі гривень (за 2017 рік – 11 715 тисяч гривень) (Примітка 28). Операційні витрати та витрати на утримання інвестиційної власності за 2018 фінансовий рік становили 2 209 тисяч гривень (за 2017 рік – 2 154 тисячі гривень).

12. Право користування активами

У наступній таблиці наведено зміни у правах користування активами за 2018 рік:

	Будівлі та приміщення
Балансова вартість на 1 січня 2018 року	257 016
Надходження	86 354
Амортизація	(96 888)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 року	246 482

Витрати за договорами короткострокової оренди, до яких застосовується спрощення щодо визнання за МСФЗ (IFRS) 16 за 2018 рік становлять 1 219 тисяч гривень. Витрати за 2018 рік, що відносяться до договорів оренди об'єктів з низькою вартістю, до яких застосовується звільнення МСФЗ (IFRS) 16, пов'язане з визнанням становлять 5 525 тисяч гривень. Витрати, що відносяться до змінних орендних платежів, що не включені в оцінку зобов'язань з оренди за 2018 рік відсутні.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

13. Інші активи

	2018 рік	2017 рік
Фінансові активи		
Кошти у розрахунках банківськими картками	136 774	121 050
Нараховані доходи та кошти в розрахунках	58 613	67 142
Заборгованість по переказах та платежах	35 184	35 055
Розрахунки за договорами співпраці	31 501	62 109
Похідні фінансові активи	12 802	3 336
Придбання іноземної валюти	4 803	3 629
Інші фінансові активи	18 457	4 741
Резерв під зменшення корисності	(37 831)	(35 236)
Всього фінансових активів	260 303	261 826
Нефінансові активи		
Нерухоме майно, прийняте у погашення кредитів	231 985	263 804
Передоплата за основні засоби та нематеріальні активи	73 334	96 611
Витрати майбутніх періодів, у тому числі зі страхування активів	27 190	38 273
Передоплата за іншими податками	25 004	22 884
Передоплата за послуги	11 551	9 093
Банківські метали	162	166
Інші нефінансові активи	4 818	7 281
Резерв під зменшення корисності	(2 834)	(2 840)
Всього нефінансових активів	371 210	435 272
Всього інших активів	631 513	697 098

У сумі резерву під зменшення корисності інших фінансових активів за 2018 рік відбулися такі зміни:

	2018 рік	2017 рік
Резерв під зменшення корисності на 1 січня	39 913	38 523
Відрахування у резерв під зменшення корисності протягом періоду	4 316	10 218
Використання резерву	(6 247)	(14 214)
Відновлення резерву	31	–
Вплив зміни курсів обміну	(182)	709
На 31 грудня	37 831	35 236

У сумі резерву під зменшення корисності інших нефінансових активів за 2018 рік відбулися такі зміни:

	2018 рік	2017 рік
Резерв під зменшення корисності на 1 січня	2 840	2 784
Відрахування у резерв під зменшення корисності протягом періоду	248	25
Використання резерву	(244)	–
Відновлення резерву	(10)	31
На 31 грудня	2 834	2 840

14. Заборгованість перед Національним банком України

Банк отримав від Національного банку України кредит в розмірі 1 000 тисяч гривень, з процентною ставкою на рівні 20% з терміном погашення 3 січня 2019 року. Станом на 31 грудня 2018 року балансова вартість кредиту склала 1 002 тисяч гривень, а сам кредит було забезпечено державними борговими цінними паперами із справедливою вартістю 3 057 тисяч гривень (Примітки 9 та 34). Станом на день випуску цієї звітності кредит було повністю погашено.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

15. Заборгованість перед іншими банками

	2018 рік	2017 рік
<i>Поточні рахунки інших банків</i>		
- Україна	419 705	392 293
- Країни, що входять до ОЕСР	60	60
Всього поточних рахунків інших банків	419 765	392 353
<i>Строкові депозити інших банків</i>		
- Україна	277 687	292 410
Всього строкових депозитів інших банків	277 687	292 410
<i>Кредити, отримані від інших банків</i>		
- Україна	-	180 241
Всього кредитів, отриманих від інших банків	-	180 241
Всього заборгованості перед іншими банками	697 452	865 004

Станом на 31 грудня 2018 року кошти розміщені 10 найбільшими банками в сумі 539 287 тисяч гривень становили 77% загальної заборгованості інших банків (на 31 грудня 2017 року – 653 513 тисяч гривень, 76% заборгованості інших банків).

16. Кошти клієнтів

	2018 рік	2017 рік
Юридичні особи		
- Поточні рахунки	15 150 050	13 279 220
- Строкові депозити	8 020 526	8 408 626
Фізичні особи		
- Поточні рахунки	4 793 431	4 377 968
- Строкові депозити	11 816 146	11 128 462
Всього коштів клієнтів	39 780 153	37 194 276

Станом на 31 грудня 2018 року розміщені в Банку депозити 10 найбільших клієнтів у сумі 4 337 735 тисяч гривень становили 11% коштів клієнтів (на 31 грудня 2017 року – 5 545 493 тисячі гривень становили 15%).

Станом на 31 грудня 2018 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 381 586 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 381 960 тисяч гривень), які являють собою забезпечення кредитів клієнтам (Примітка 10) та зобов'язань з надання кредитів у сумі 76 498 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 59 292 тисячі гривень). Крім того, 712 863 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 579 240 тисяч гривень) утримуються в якості забезпечення зобов'язань за імпорними акредитивами, гарантіями та авальюванням векселів (Примітка 33).

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено далі:

	2018 рік	2017 рік
Фізичні особи	16 609 577	15 506 430
Торівля та агентські послуги	4 432 928	3 935 843
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	3 532 635	2 520 664
Металургія	3 155 701	4 415 315
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	2 920 002	2 891 580
Будівництво та нерухомість	2 344 881	1 187 893
Машинобудування	1 869 124	2 706 123
Небанківські фінансові установи	624 749	649 385
Харчова промисловість та сільське господарство	345 910	463 541
Хімічна галузь	231 318	170 224
Переробка деревини	66 382	68 775
Інше	3 646 946	2 678 503
Всього коштів клієнтів	39 780 153	37 194 276

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

17. Випущені депозитні сертифікати

Станом на 31 грудня 2018 року Банком були випущені депозитні сертифікати з процентною ставкою від 0,3% до 2,8% річних. Станом на 31 грудня 2018 року в обігу знаходились наступні депозитні сертифікати:

	2018 рік	2017 рік
Депозитні сертифікати, випущені в USD	832 460	187 194
Всього випущених депозитних сертифікатів	832 460	187 194

18. Випущені єврооблігації

Станом на 31 грудня 2018 року Банк повністю погасив заборгованість за випущеними єврооблігаціями (на 31 грудня 2017 року – балансова вартість складала 68 230 тисяч доларів США, що становило 1 915 014 тисяч гривень).

19. Інші позикові кошти

Станом на 31 грудня 2017 року, інші позикові кошти були представлені кредитом, отриманим від Landesbank Berlin AG. Кредит від Landesbank Berlin AG був деномінований в євро та виданий під середньозважену ставку відсотка EURIBOR + 0,25% річних з кінцевим строком погашення 6 вересня 2018 року. Проценти нараховувались на непогашену суму кредиту. Кредит був отриманий з метою фінансування придбання імпортного обладнання клієнтами Банку. Кредит було повністю погашено 6 вересня 2018 року.

20. Зобов'язання з оренди

Недисконтовані орендні платежі за орендою будівель та приміщень були такими:

	2018 рік
До 1 місяця	11 601
1-3 місяці	23 203
3-6 місяців	34 804
6-12 місяців	69 609
Понад 12 місяців	184 960
Всього	324 177

21. Інші зобов'язання

	2018 рік	2017 рік
Фінансові зобов'язання		
Кошти в розрахунках	738 510	503 832
Кредиторська заборгованість за операціями з пластиковими картками	137 354	79 647
Доходи майбутніх періодів по кредитним лініям	30 261	33 612
Резерв під зобов'язання, гарантії та акредитиви (Примітка 33)	12 690	7 645
Похідні фінансові зобов'язання	6 721	10 355
Інші фінансові зобов'язання	1 613	2 486
Всього фінансових зобов'язань	927 149	637 577
Нефінансові зобов'язання		
Суми до виплати працівникам	367 166	236 505
Кредиторська заборгованість за послуги	45 516	70 360
Зобов'язання за внесками в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	31 597	27 506
Інші податки до сплати	19 628	16 379
Резерв під покриття інших збитків (Примітка 33)	3 697	2 987
Інші нефінансові зобов'язання	8 077	5 418
Всього нефінансових зобов'язань	475 681	359 155
Всього інших зобов'язань	1 402 830	996 732

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

22. Субординований борг

Станом на 31 грудня 2018 року Банк мав три депозити, залучені на умовах субординованого боргу.

Перший субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 127 300 тисяч гривень з процентною ставкою 12,75% та строком погашення у листопаді 2014 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2018 року балансова вартість залучення становить 128 570 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 128 616 тисяч гривень).

Другий субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 135 000 тисяч гривень з процентною ставкою 12,75% та строком погашення у листопаді 2014 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2018 року балансова вартість залучення становить 136 342 тисячі гривень (на 31 грудня 2017 року – 136 394 тисячі гривень).

Третій субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 220 000 тисяч гривень з процентною ставкою 9,5% та строком погашення у жовтні 2015 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2018 року балансова вартість залучення становить 223 233 тисячі гривень (на 31 грудня 2017 року – 224 646 тисяч гривень).

23. Похідні фінансові інструменти

Нижче у таблиці наведена справедлива вартість похідних фінансових інструментів, облікованих у складі активів або зобов'язань.

Станом на 31 грудня 2018 року Банк мав такі контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / Залучення USD	105 057	(101 848)	3 396	(187)
Розміщення UAH / Залучення EUR	239 010	(242 492)	64	(3 546)
Залучення UAH / Розміщення EUR	649 139	(639 925)	9 342	(128)
Усього по форвардним контрактам	993 206	(984 265)	12 802	(3 861)
Форвардні контракти з цінними паперами				
На продаж цінних паперів	79 510	(82 370)	–	(2 860)
Усього по форвардним контрактам з цінними паперами	79 510	(82 370)	–	(2 860)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

23. Похідні фінансові інструменти (продовження)

Станом на 31 грудня 2017 року Банк мав такі контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / Залучення USD	126 308	(127 650)	192	(1 534)
Розміщення UAH / Залучення EUR	357 991	(361 685)	–	(3 694)
Розміщення USD / Залучення EUR	4 161	(4 146)	15	–
Усього по форвардним контрактам	488 460	(493 481)	207	(5 228)
Форвардні контракти з цінними паперами				
На продаж цінних паперів	555 631	(557 629)	3 129	(5 127)
Усього по форвардним контрактам з цінними паперами	555 631	(557 629)	3 129	(5 127)

24. Акціонерний капітал та резерви

Станом на 31 грудня 2018 року затверджений та зареєстрований акціонерний капітал Банку складається з 14 323 880 простих акцій номінальною вартістю 230 гривень за акцію. Усі акції мають рівні права при голосуванні. Станом на 31 грудня 2018 року всі акції були повністю оплачені та зареєстровані.

Характер та призначення резервів

Резерв переоцінки основних засобів

Резерв переоцінки основних засобів використовується для відображення збільшення справедливої вартості будівель та предметів мистецтва, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується збільшення вартості того ж самого активу, раніше відображеного у складі власного капіталу.

Резерв переоцінки цінних паперів

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Резервний фонд Банку

Резервний фонд Банку створюється відповідно до Статуту та вимог законодавства України до досягнення 25 відсотків розміру регулятивного капіталу станом на початок кожного року. Розмір відрахувань до резервного фонду становить не менш як 5 відсотків суми щорічного прибутку Банку. Резервний фонд формується на покриття загальних банківських ризиків, включаючи майбутні збитки та інші непередбачені збитки за всіма статтями активів та позабалансових зобов'язань.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

25. Сегментний аналіз

Інформація за основними сегментами банківської діяльності Банку станом на 31 грудня 2018 року представлена нижче:

2018 рік	Корпора- тивний бізнес	Роздрібний бізнес	Управління проблем- ними активами	Інвести- ційний бізнес	Нерозподі- лені статті	Всього
Активи сегментів	18 969 753	8 888 956	349 115	17 403 746	4 253 621	49 865 191
у т.ч.						
Кредити клієнтам, нетто	18 782 855	8 320 949	140 493	-	-	27 244 297
- кредити клієнтам, брутто	23 697 624	10 508 204	2 410 741	-	-	36 616 569
- резерв	(4 914 769)	(2 187 255)	(2 270 248)	-	-	(9 372 272)
Інші статті фінансової звітності	186 898	568 007	208 622	17 403 746	4 253 621	22 620 894
Зобов'язання сегментів	23 261 224	16 722 936	-	427 545	3 135 617	43 547 322
у т.ч.						
Кошти клієнтів	23 170 576	16 609 577	-	-	-	39 780 153
Інші статті фінансової звітності	90 648	113 359	-	427 545	3 135 617	3 767 169

Інформацію про прибуток та збитки звітних сегментів Банку за 2018 фінансовий рік подано далі:

2018 рік	Корпора- тивний бізнес	Роздрібний бізнес	Управління проблем- ними активами	Інвести- ційний бізнес	Нерозподі- лені статті	Всього
Процентні доходи	2 458 682	2 573 170	29 988	1 438 187	74 174	6 574 201
Процентні витрати	(1 395 088)	(814 438)	-	(141 661)	(100 292)	(2 451 479)
Трансферт	436 794	223 360	(76 209)	(1 277 305)	693 360	-
Чистий процентний дохід	1 500 388	1 982 092	(46 221)	19 221	667 242	4 122 722
Чистий комісійний дохід	166 447	577 371	238 842	109 796	413 043	1 505 499
Торгівельний дохід (Операційні витрати) та інші доходи/(витрати)	80 271	50 719	49	276 220	-	407 259
Резерви	(657 900)	(1 845 847)	(292 597)	(49 205)	(403 198)	(3 248 747)
	(112 018)	(455 627)	90 955	9 846	11 539	(455 305)
Результат сегменту	977 188	308 708	(8 972)	365 878	688 626	2 331 428
Витрати з податку на прибуток	(135 348)	(42 758)	1 243	(50 677)	(95 380)	(322 920)
Чистий прибуток за період	841 840	265 950	(7 729)	315 201	593 246	2 008 508

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

25. Сегментний аналіз (продовження)

Інформація за основними сегментами банківської діяльності Банку станом на 31 грудня 2017 року представлена нижче:

2017 рік	Корпора- тивний бізнес	Роздрібний бізнес (пере- раховано)	Управління проблем- ними активами	Інвести- ційний бізнес	Нерозподі- лені статті	Всього
Активи сегментів	19 739 242	6 128 965	604 269	16 586 171	3 405 147	46 463 794
у т.ч.						
Кредити клієнтам, нетто	19 553 435	5 552 210	321 419	-	-	25 427 064
- кредити клієнтам, брутто	23 597 797	6 853 364	2 722 447	-	-	33 173 608
- резерв	(4 044 362)	(1 301 154)	(2 401 028)	-	-	(7 746 544)
Інші статті фінансової звітності	185 807	576 755	282 850	16 586 171	3 405 147	21 036 730
Зобов'язання сегментів	21 773 062	15 718 083	-	2 500 965	1 666 959	41 659 069
у т.ч.						
Кошти клієнтів	21 687 846	15 506 430	-	-	-	37 194 276
Інші статті фінансової звітності	85 216	211 653	-	2 500 965	1 666 959	4 464 793

Сегментну інформацію про прибуток та збитки звітних сегментів Банку за 2017 фінансовий рік подано далі:

2017 рік	Корпора- тивний бізнес	Роздрібний бізнес (пере- раховано)	Управління проблем- ними активами	Інвести- ційний бізнес	Нерозподі- лені статті	Всього
Процентні доходи	2 508 075	1 365 152	58 564	1 160 203	86 093	5 178 087
Процентні витрати	(873 823)	(860 960)	-	(363 296)	(55 369)	(2 153 448)
Трансферт	(377 910)	665 187	(114 360)	(784 827)	611 910	-
Чистий процентний дохід	1 256 342	1 169 379	(55 796)	12 080	642 634	3 024 639
Чистий комісійний дохід	138 236	441 640	230 246	102 961	270 921	1 184 004
Торгівельний дохід (Операційні витрати) та інші доходи/(витрати)	164 211	41 684	371	177 603	-	383 869
Резерви	(615 472)	(1 243 456)	(322 631)	(35 498)	(334 741)	(2 551 798)
	(1 235 264)	(73 324)	149 388	473	2 048	(1 156 679)
Результат сегменту	(291 947)	335 923	1 578	257 619	580 862	884 035
Витрати з податку на прибуток	51 104	(70 798)	(276)	(45 095)	(101 678)	(166 743)
Чистий прибуток за період	(240 843)	265 125	1 302	212 524	479 184	717 292

Відповідні операційні сегменти були сформовані згідно затвердженої стратегії Банку щодо розвитку та управління бізнесом.

Інформація стосується послуг, які надаються в межах сегментів, та подається керівництву Банку, яке відповідає за прийняття рішень з операційної діяльності з метою розподілу ресурсів та оцінки діяльності сегментів.

Для цілей складання внутрішньої звітності для керівництва операції Банку поділяються на такі сегменти:

Корпоративний бізнес: цей бізнес-сегмент включає обслуговування поточних рахунків юридичних осіб, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», обслуговування карткових рахунків, надання кредитів та інших видів фінансування, а також операції з іноземною валютою та операції торгового фінансування.

В сегменті корпоративного бізнесу Банк розглядає наступні під-сегменти: ВКК (великі корпоративні клієнти, з річним оборотом не менш ніж 400 000 тисяч гривень або інсайдери Банку за вимогами Національного банку України), СКК (середні корпоративні клієнти, з річним оборотом від 80 000 до 400 000 тисяч гривень або лімітом активних операцій клієнта не менш ніж 16 000 тисяч гривень), МКК (малі та мікро корпоративні клієнти, з річним оборотом до 80 000 тисяч гривень або лімітом активних операцій клієнта не більше 16 000 тисяч гривень), ДК (державні компанії з часткою державної або комунальної власності не менш ніж 10% статутного капіталу).

Роздрібний бізнес: надання банківських послуг приватним фізичним особам. Цей сегмент включає ті самі види банківських продуктів, що й сегмент корпоративного банківського обслуговування, а також послуги з відкриття та ведення рахунків приватних підприємців та фізичних осіб, у тому числі рахунків для особистого використання, поточних та ощадних рахунків, залучення депозитів, обслуговування кредитних дебетових карток за зарплатними проектами та на відкритому ринку, іпотечне та авто кредитування споживче кредитування та цільове кредитування в торгівельних мережах.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

25. Сегментний аналіз (продовження)

Управління проблемними активами: цей бізнес сегмент включає роботу за кредитами корпоративних, роздрібних та цінними паперами, що мають наступні ознаки зменшення корисності:

- ▶ індивідуальні оцінки зменшення корисності;
- ▶ затримка платежу (від 180 днів за основною заборгованістю для роздрібних та 30 днів для корпоративних клієнтів);
- ▶ інші ознаки зменшення корисності за внутрішніми оцінками менеджменту.

Цей бізнес сегмент надає послуги з реструктуризації та збору простроченої заборгованості.

Інвестиційний бізнес: інвестиційна банківська діяльність. Цей бізнес-сегмент включає торгівлю фінансовими інструментами, операції на міжбанківському ринку, операції на ринках капіталу, операції з цінними паперами, іноземною валютою і банкнотами з метою отримання доходу.

Нерозподілені статті: цей сегмент охоплює центр управління активами/пасивами (є головним регулятором трансфертного ціноутворення в Банку та включає операції з метою забезпечення ліквідної діяльності Банку), головний офіс (цей сегмент включає основні засоби, корпоративні права, відстрочені податкові активи, передоплату та дебіторську заборгованість, пов'язані з адміністративно-господарською діяльністю Банку) та процесінговий центр (цей сегмент включає інформаційне та технічне забезпечення розрахунків по платіжних картах).

Капітальні інвестиції не включаються до інформації за сегментами, яку аналізує Правління. Капітальні інвестиції являють собою надходження необоротних активів, за винятком фінансових інструментів, відстрочених податкових активів, активів пенсійних планів та прав, що виникають за договорами страхування.

Доходи по кожній окремій країні не включаються до звітності, яка подається особі, відповідальній за прийняття операційних рішень, оскільки вони, в основному, представлені доходами, отриманими в Україні, включаючи доходи від офшорних компаній українських клієнтів, на основі резидентності клієнта. Доходи з інших країн, крім України, не перевищують 10% сукупних доходів. Доходи включають процентні та комісійні доходи.

Банк не має клієнтів, доходи від обслуговування яких перевищують 10% сукупних доходів Банку.

26. Процентні доходи та витрати

	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки		
<i>Кредити клієнтам</i>		
- юридичні особи	2 538 672	2 647 297
- фізичні особи	2 579 710	1 383 059
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 283 907	1 045 948
Кошти в інших банках	130 990	69 701
	6 533 279	5 146 005
Інші процентні доходи		
Фінансовий лізинг корпоративним клієнтам	10 182	-
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	30 740	32 082
	6 574 201	5 178 087
Процентні витрати		
<i>Фізичні особи</i>		
- строкові депозити	(803 432)	(850 308)
- поточні рахунки	(8 308)	(3 832)
<i>Юридичні особи</i>		
- строкові депозити	(956 115)	(450 635)
- поточні рахунки	(439 769)	(418 035)
Випущені єврооблігації	(132 230)	(359 666)
Субординований борг	(52 832)	(53 242)
Випущені депозитні сертифікати	(3 002)	(10 812)
Заборгованість перед іншими банками	(10 543)	(6 675)
Заборгованість перед Національним банком України	(2)	-
Зобов'язання з оренди	(45 167)	-
Інші позикові кошти	(79)	(243)
	(2 451 479)	(2 153 448)
Чисті процентні доходи	4 122 722	3 024 639

Інформацію про процентні доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами подано у Примітці 35.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

27. Комісійні доходи та витрати

	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Платіжні картки	584 984	512 333
Розрахункове обслуговування клієнтів	505 494	455 215
Обслуговування кредитів, в тому числі за договорами співпраці	436 945	275 334
Конверсійні операції	237 823	214 070
Касові операції	135 936	102 629
Документарні операції	59 106	64 671
Фідуціарна діяльність	6 875	4 526
Інше	21 516	14 871
Комісійні доходи	1 988 679	1 643 649
Платіжні картки	(362 550)	(321 601)
Договори посередництва	(64 890)	(61 954)
Розрахункове обслуговування	(30 100)	(25 605)
Купівля та інкасація готівкових коштів	(13 709)	(12 315)
Документарні операції	(5 477)	(5 152)
Обслуговування кредитів	(5 184)	(30 702)
Фідуціарна діяльність	(851)	(1 323)
Інше	(419)	(993)
Комісійні витрати	(483 180)	(459 645)
Чистий комісійний дохід	1 505 499	1 184 004

Інформацію про комісійні доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами подано у Примітці 35.

28. Інші доходи

	2018 рік	2017 рік
Штрафи отримані	69 809	266 849
Інший орендний дохід	14 538	12 878
Дохід від реалізації основних засобів	11 744	20 441
Орендний дохід від інвестиційної власності (Примітка 11)	9 324	11 715
Дивіденди отримані	6 599	5 355
Дохід від отриманої страхової компенсації	238	26 854
Повернення процентів, виплачених в минулі роки в зв'язку з достроковим розірванням депозитних договорів	234	598
Інші доходи	9 893	8 765
Всього інших доходів	122 379	353 455

29. Операційні витрати

	2018 рік	2017 рік
Заробітна плата, виплати працівникам та обов'язкові внески до державних фондів	1 856 794	1 298 113
Знос та амортизація (Примітка 11)	329 846	254 516
Витрати на утримання будівель та обладнання	169 319	127 346
Оренда приміщень	167 482	142 869
Реклама, представницькі витрати	134 799	68 662
Внески до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	121 785	107 414
Витрати, пов'язані з проведенням робіт по погашенню кредитів	117 540	175 351
Послуги зв'язку	77 509	57 568
Аудиторські, юридичні та консультаційні послуги	71 424	41 328
Уцінка майна банку	53 920	398 570
Послуги охорони	29 369	28 422
Державні мита та податки, крім податку на прибуток	25 631	29 398
Навчання персоналу	19 366	11 949
Зменшення корисності активів в зоні АТО (Примітка 11)	-	50 017
Відрахування до резерву під зменшення корисності інших активів (Примітка 13)	-	10 243
Інше	194 771	105 020
Всього операційних витрат	3 369 555	2 906 786

До складу заробітної плати, виплат працівникам та обов'язкових внесків до державних фондів включено єдиний соціальний внесок у сумі 253 597 тисяч гривень (2017 рік – 178 032 тисячі гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

29. Операційні витрати (продовження)

До складу оренди приміщень включені витрати за договорами короткострокової оренди, до яких застосовується спрощення щодо визнання за МСФЗ (IFRS) 16 в сумі 1 219 тисяч гривень та витрати, що відносяться до договорів оренди об'єктів з низькою вартістю, до яких застосовується звільнення, пов'язане з визнанням в сумі 5 525 тисяч гривень (Примітка 12).

30. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають такі компоненти:

	2018 рік	2017 рік
Поточні податкові витрати	274 255	–
Витрати з відстроченого податку	48 665	166 743
Витрати з податку на прибуток за звітний період	322 920	166 743

Доходи Банку, отримані у 2018 році, оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18% (2017 рік – 18%). Вивірених очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче:

	2018 рік	2017 рік
Прибуток до оподаткування	2 331 428	884 035
Теоретична сума податкових витрат за встановленою законом ставкою податку	419 657	159 126
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Дохід, звільнений від оподаткування	(4 148)	(1 324)
- Витрати, що не включаються до валових витрат	1 311	11 463
- Витрати, що вираховуються тільки для цілей оподаткування	(22 338)	(3 586)
- Зміна відстроченого податкового активу, не визнаного в звіті про фінансовий стан	(71 562)	–
- Інші постійні різниці	–	12 337
- Коригування поточного податку на прибуток за попередні періоди	–	(11 273)
Витрати з податку на прибуток за рік	322 920	166 743

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю деяких активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни таких тимчасових різниць обліковується за ставками податку на прибуток, які планується застосувати у періоді реалізації даних різниць.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

30. Податок на прибуток (продовження)

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років відстрочені податкові активи і зобов'язання та їх зміна за відповідні роки включають:

	31 грудня 2017 р.	Вплив застосування МСФЗ (IFRS) 9 (Примітка 4)	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2018 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування					
Резерви під зменшення корисності кредитів та зобов'язань з кредитування	2 425	66 389	-	(65 864)	2 950
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(15 210)	5 173	20 644	(5 173)	5 434
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	13 205	-	-	(37 225)	(24 020)
Податкові збитки до переносу	11 965	-	-	(11 965)	-
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового активу / (зобов'язання)	12 385	71 562	20 644	(120 227)	(15 636)
Відстрочений податковий актив, не визнаний в звіті про фінансовий стан	-	(71 562)	-	71 562	-
Чистий відстрочений податковий актив / (зобов'язання)	12 385	-	20 644	(48 665)	(15 636)

	31 грудня 2016 р.	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2017 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Резерви під зменшення корисності кредитів та зобов'язань з кредитування	(40 975)	-	43 400	2 425
Цінні папери, наявні для продажу	(6 619)	(8 591)	-	(15 210)
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	6 978	-	6 227	13 205
Інше	4 294	-	(4 294)	-
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового зобов'язання	(36 322)	(8 591)	45 333	420
Податкові збитки до переносу	224 041	-	(212 076)	11 965
Чистий відстрочений податковий актив	187 719	(8 591)	(166 743)	12 385

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банку, а кожний співробітник Банку несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банку властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банку також властиві операційні ризики.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиками, як, наприклад, зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

Процес управління ризиками

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Найбільш активну участь в управлінні ризиками бере Ризик-менеджмент Банку, що підпорядкований Заступнику Голови Правління Банку з управління ризиками (CRO). Ризик-менеджмент Банку підзвітний та підпорядкований Наглядовій раді Банку, як суб'єкт системи управління ризиками.

Наглядова рада Банку

Наглядова рада Банку має найбільші повноваження стосовно управління ризиками Банку та Статутом Банку уповноважена затверджувати будь-які операції від імені Банку в сумі понад 3 000 млн. гривень.

Правління Банку

Правління Банку в цілому несе відповідальність за діяльність Банку, включаючи діяльність, пов'язану з управлінням ризиками. Правління Банку делегує свої повноваження стосовно загального управління активами та пасивами Комітету з управління активами та пасивами Банку, повноваження стосовно управління операційним ризиком – Комітету з управління операційним ризиком Банку, а також затверджує склад цих Комітетів. Крім цього, Правління Банку несе відповідальність за розробку та попереднє затвердження кредитної політики Банку. Остаточне затвердження кредитної політики входить до сфери компетенції Наглядової ради Банку. Наглядова рада Банку погоджує рішення Кредитної ради стосовно проектів кредитування пов'язаних з Банком осіб з лімітом кредитного ризику понад 1% від регулятивного капіталу Банку, розрахованого на найближчу до прийняття рішення дату.

Кредитна рада Банку

Кредитна рада Банку затверджує видачу кредитів або зміну умов за кредитами сумою до 3 000 млн. гривень та встановлює ліміти за міжбанківськими операціями. До складу Кредитної ради Банку входить представник акціонерів. Рішення Кредитної ради Банку стосовно проектів з лімітом кредитного ризику понад 200 млн. гривень мають силу у разі отримання чотирьох позитивних голосів, один з яких повинен належати члену Кредитної Ради Банку від Наглядової Ради Банку; рішення стосовно проектів з лімітом кредитного ризику менш ніж 200 млн. гривень мають силу у разі отримання чотирьох позитивних голосів, один з яких повинен належати члену Кредитної ради Банку від Наглядової ради Банку або зовнішньому експерту (представнику акціонерів). Засідання Кредитної ради Банку проводяться двічі на тиждень.

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Кредитний комітет Банку

Кредитний комітет Банку відповідає за прийняття рішень про реструктуризацію та видачу кредитів сумою до 30 млн. гривень, в т.ч. затверджує надання неризикових кредитів з повним грошовим забезпеченням. Засідання Комітету проводяться декілька разів на тиждень за потребою.

Комітет з управління активами та пасивами Банку

Комітет з управління активами та пасивами Банку несе відповідальність за управління активами та пасивами Банку, а також за загальну фінансову структуру. Цей Комітет також в першу чергу відповідальний за моніторинг процентного, валютного ризиків та ризику ліквідності Банку.

Комітет з управління операційним ризиком Банку

Комітет з управління операційним ризиком несе відповідальність за управління операційним ризиком з метою зменшення операційних збитків, удосконалення банківських процесів, систем і технологій, розробки, затвердження та запровадження заходів, що забезпечують безперервність роботи Банку.

Для оперативного управління і реагування на зафіксовані операційні ризики на основі Комітету з управління операційним ризиком Банку створені 5 підкомітетів:

Підкомітет «Персонал»

Підкомітет «Персонал» розглядає питання умисних та ненавмисних дій/помилки персоналу, оцінки його кваліфікації та достатності та т.п.

Підкомітет «Процеси»

Підкомітет «Процеси» розглядає питання організації процесів, якості комунікацій, ефективності існуючих процесів та необхідності оптимізації.

Підкомітет «Зовнішні фактори»

Підкомітет «Зовнішні фактори» розглядає питання навмисних дій третіх осіб, ліквідації наслідків форс-мажорів та умисного нанесення шкоди репутації Банку.

Підкомітет «Системи»

Підкомітет «Системи» розглядає питання якості роботи інформаційних систем, формування єдиного розуміння ІТ-ризиків та розробки збалансованих рішень щодо ІТ-ризиків з урахуванням специфіки та інтересів бізнес-підрозділів Банку.

Підкомітет «Інформаційна безпека»

Підкомітет «Інформаційна безпека» розглядає питання розвитку Системи управління інформаційною безпекою, розвитку культури керування інформаційними ризиками, управління інцидентами інформаційної безпеки.

Ризик-менеджмент Банку

Вертикаль ризик-менеджменту Банку здійснює розробку методів управління ризиками, процедур та звітності, що дає можливість Банку здійснювати кількісну оцінку кредитного, процентного, валютного, операційного ризиків та ризику ліквідності. Структурні підрозділи, що входять до вертикалі ризик менеджменту, несуть відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням ризиками, ведуть поточний контроль вищезазначених ризиків на постійній основі і контролюють виконання рішень Кредитних органів Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку.

Система оцінки ризиків та звітності

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою максимальних фактичних збитків на основі статистичних та експертних моделей. У моделях використовуються ймовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення поточного економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, ймовірність яких дуже низька.

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Банком. Ці ліміти відображають бізнес-стратегію та ринкове середовище Банку, а також рівень ризику, який Банк готовий прийняти, із додатковою увагою певним галузям. Крім цього, Банк контролює та оцінює загальну здатність протистояти ризикам стосовно сукупного впливу ризиків усіх типів та в усіх видах діяльності. Інформація, отримана за всіма видами діяльності, вивчається та обробляється з метою аналізу, контролю та виявлення ризиків на ранніх етапах. Ця інформація подається на розгляд Правлінню Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку, Кредитній раді Банку та керівнику кожного підрозділу. Такий звіт включає сукупний кредитний ризик, прогнози кредитного ризику, винятки стосовно лімітів ризику, ризику ліквідності та процентного ризику і зміни у профілі ризику, інформацію з операційного ризику. Щомісяця складаються детальні звіти стосовно ризику ліквідності, валютного, процентного і операційного ризиків, а також ризиків, пов'язаних з певними галузями економіки, клієнтами, та географічних ризиків. Керівництво оцінює достатність резерву під очікувані кредитні збитки на щомісячній основі.

Зниження ризику

В рамках загального процесу менеджменту фінансових ризиків Банк для управління процентним, валютним, кредитним ризиками і ризиком ліквідності використовує систему лімітів і обмежень, які забезпечують контроль фактичних значень ризиків на рівнях, що не перевищують толерантність Банку до таких ризиків.

Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків (більш детальна інформація наведена нижче).

В цілях зниження ринкових ризиків Банк може застосовувати похідні фінансові інструменти в обмеженому обсязі.

Кредитний ризик

Банку властивий кредитний ризик, який являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятого з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з встановленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою Банку та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає отримання застави та гарантії юридичних осіб.

Похідні фінансові інструменти

Кредитний ризик, пов'язаний з похідними фінансовими інструментами, завжди обмежується сумою інструментів, що мають позитивну справедливу вартість, відображену у звіті про фінансовий стан.

Ризики, пов'язані з кредитними зобов'язаннями

Банк надає своїм клієнтам гарантії та акредитиви, за якими він має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Зазначені гарантії та акредитиви наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і політик.

Максимальні показники кредитного ризику для статей звіту про фінансовий стан, включаючи похідні фінансові інструменти до ефекту зниження ризику через згортання чи договори застави, максимально точно відображені у їх балансовій вартості.

Відображення фінансових інструментів відбувається за справедливою вартістю, їх балансова вартість являє собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних примітках. Ефект зниження ризику в результаті отримання застави та застосування інших технік підвищення якості кредитів наведений нижче.

Кредитна якість фінансових активів

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення зовнішніх та внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Кредитну якість за класом активів, що стосуються статей звіту про фінансовий стан, пов'язаних з кредитуванням, на основі зовнішніх рейтингів та прийнятої в Банку системи кредитних рейтингів, розкрито у Примітках 8, 9 та 10.

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Аналіз зменшення корисності

Резерв під очікувані кредитні збитки розраховується наступним чином: якщо за фінансовим інструментом відсутні ознаки збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, то резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі 12-ти місячного терміну (12-ти місячні очікувані кредитні збитки); якщо має місце значне збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, або фінансовий інструмент визнаний знеціненим, то здійснюється оцінка, яка враховує очікуванні кредитні збитки протягом усього терміну дії фінансового інструменту (очікувані кредитні збитки на весь термін).

Банк розробив методику виявлення ознак зменшення корисності та збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту, а також визначив необхідні критерії по припиненню таких ознак. Банк проводить аналіз кредитного портфелю (що обліковуються за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід) по виявленню та припиненню ознак зменшення корисності та збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту на щомісячній основі.

На основі даної методики Банк здійснює розподіл кредитів на наступні групи (Етапи):

- ▶ Етап 1 – фінансові інструменти без ознак зменшення корисності чи збільшення кредитного ризику – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків (резерв оцінюється на портфельній основі). До даної групи відносяться фінансові інструменти при первісному визнанні, кредити, що не мають ознак збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання чи фінансові інструменти, за якими кредитний ризик зменшився до такого рівня, що вони були переведені з Етапу 2.
- ▶ Етап 2 – фінансові інструменти з ознаками збільшення кредитного ризику – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін (резерв може бути оцінений як на індивідуальній так і на портфельній основах). До даної групи відносяться фінансові інструменти, за якими виявлені ознаки збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання, чи фінансові інструменти, за якими кредитний ризик зменшився до такого рівня, що вони були переведені з Етапу 3.
- ▶ Етап 3 – фінансові інструменти з ознаками зменшення корисності – резерв під очікувані кредитні збитки розраховується на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін (резерв може бути оцінений як на індивідуальній, так і на портфельній основах).
- ▶ POCI (ПСКЗ) – придбані чи створені кредитно-знецінені фінансові активи (Purchased or Originated Credit Impaired Financial assets) – фінансові активи, за якими мало місце зменшення корисності на момент первісного визнання. При первісному визнанні величина кредитних збитків, очікуваних протягом усього терміну дії фінансового інструменту, включається в розрахунок ефективної відсоткової ставки, що скоригована з урахуванням кредитного ризику. В подальшому Банк на кожну звітну дату визнає в складі прибутку чи збитку величину зміни очікуваних кредитних збитків по таким фінансовим інструментами за весь термін в якості прибутку або збитку від зменшення корисності.

Значне збільшення кредитного ризику та припинення ознак збільшення кредитного ризику

При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом Банк розглядає обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Банку, експертній оцінці якості кредиту.

Для оцінки значного збільшення кредитного ризику Банк виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику в порівнянні з ймовірністю дефолту з моменту первісного визнання фінансового інструменту.

Основні міркування в ході аналізу значного збільшення кредитного ризику включають визначення того: чи прострочені виплати основної суми заборгованості або відсотків за кредитом більш ніж на 30 днів (для юридичних та фізичних осіб) та 3 днів (для банків).

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Додатковим свідченням значного збільшення кредитного ризику фінансового інструменту є, зокрема, такі спостережні дані:

- ▶ погіршення фінансового стану позичальника юридичної особи, що призвело до пониження внутрішнього рейтингу на 3 пункти;
- ▶ реструктуризація Банком кредиту на умовах зміни графіку погашення, яку Банк не розглядає як погіршення умов кредитора, але яка може свідчити про ймовірні труднощі в майбутньому виконати умови договору;
- ▶ виявлення індикаторів ймовірного збільшення кредитного ризику, що визначені в рамках процедури «сигналів раннього попередження»;
- ▶ для банків резидентів пониження внутрішнього рейтингу банку на 2 пункти;
- ▶ для банків нерезидентів зниження міжнародного рейтингу (згідно бюлетеню рейтингових агентств таких як Standard & Poor's, Moody's, FitchRating) на 3 пункти чи відклик міжнародного рейтингу.

Припинення всіх вищевказаних ознак значного збільшення кредитного ризику та виконання договірних зобов'язань клієнтом на протязі щонайменше 3 місяців після усунення всіх ознак вважається критерієм того, що кредитний ризик зменшився до такого рівня, що фінансовий інструмент може бути віднесений до Етапу 1.

Визначення зменшення корисності (дефолту) та припинення ознак зменшення корисності

При оцінці настання події дефолту за зобов'язаннями позичальника Банку враховуються якісні та кількісні показники, розроблені всередині Банку.

Основні міркування в ході аналізу зменшення корисності кредитів включають визначення того чи прострочені виплати основної суми заборгованості або відсотків за кредитом більш ніж на 90 днів (для юридичних та фізичних осіб) та 7 днів (для банків).

Додатковим свідченням кредитного зменшення корисності фінансового інструменту є, зокрема, такі спостережні дані:

- ▶ суттєві фінансові труднощі у позичальника чи емітента;
- ▶ реструктуризація Банком кредиту на умовах, які Банк не розглядав би за інших обставин (тобто з погіршенням умов кредитора);
- ▶ виникнення ймовірності банкрутства чи ліквідації позичальника;
- ▶ виникнення ймовірності застосування Банком таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності) чи прощення/продаж кредиту з дисконтом;
- ▶ для банків резидентів публічне визнання банку неплатоспроможним та введення тимчасової адміністрації;
- ▶ для банків нерезидентів зниження міжнародного рейтингу (згідно бюлетеню рейтингових агентств таких як Standard & Poor's, Moody's, FitchRating) до рівня дефолту.

Ознаками припинення дефолту вважається усунення всіх вищевказаних ознак зменшення корисності, та виконання договірних зобов'язань клієнтом на протязі щонайменше 6 місяців після усунення всіх ознак дефолту.

Резерв під очікувані кредитні збитки на весь термін

За кредитами, віднесеними на Етап 2, Етап 3 та POCI, Банк розраховує резерв на основі очікуваних кредитних збитків на весь термін дії фінансових інструментів або на портфельному рівні, або на індивідуальному.

Банк визначає суму резерву під очікувані кредитні збитки окремо за кожним суттєвим кредитом (Банк визначає поріг суттєвості окремо для кожного типу кредитування – корпоративне кредитування, роздрібне кредитування та міжбанківські операції) в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають здійсненність бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити платоспроможність в разі виникнення фінансових труднощів, прогнозовані грошові надходження та можливу вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків.

На портфельній основі Банк визначає суму резерву під очікувані кредитні збитки за фінансовими інструментами, наданими клієнтам, кожен з яких окремо не є суттєвим. Очікувані кредитні збитки визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі в попередніх періодах за певним видом фінансових інструментів протягом усього терміну дії фінансового активу, поточні економічні умови, проміжок часу до моменту можливого понесення збитку в майбутньому.

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Резерв під 12-ти місячні очікуванні кредитні збитки

За кредитами, віднесеними на Етап 1 Банк розраховує резерв на основі 12-ти місячних очікуваних кредитних збитків на портфельному рівні. Для розрахунку резерву Банк розподіляє портфель фінансових інструментів на групи зі схожими характеристиками (наприклад, сегмент, рейтинг клієнту, тип кредитного продукту, тощо). Очікувані кредитні збитки визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі на горизонті 12-ти місяців в попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу до моменту можливого понесення збитку в майбутньому.

Вхідні дані при оцінці очікуваних кредитних збитків

Основними вхідними даними при оцінці очікуваних кредитних збитків, що оцінюються на портфельній основі, є:

- ▶ ймовірність дефолту (PD);
- ▶ величина збитку у випадку дефолту (LGD).

Дані показники отримуються з внутрішніх статистичних моделей та інших історичних даних. Оцінка ймовірності дефолту (PD) являє собою оцінку на певну дату, що розраховуються на основі статистичних даних Банку і оцінюються з використанням інструментів оцінки, адаптованих до різних категорій контрагентів. Якщо контрагенти, що зазнають кредитного ризику, мігрують між рівнями рейтингу, це призводить до зміни в оцінці відповідної ймовірності дефолту.

Накопичена ймовірність дефолту впродовж всього терміну фінансового інструменту – це ймовірність, що фінансовий інструмент вийде в дефолт протягом життя. Дана ймовірність розраховується для групи однорідних активів. Оцінка ймовірності дефолту базується на історичних даних Банку.

Величина збитку у випадку дефолту (LGD) являє собою величину ймовірного збитку у випадку дефолту. Банк оцінює показник LGD, виходячи з інформації щодо коефіцієнтів повернення коштів від контрагентів-неплатників. Сума повернення коштів розраховується на основі дисконтування грошових потоків з використанням ефективної ставки відсотка як коефіцієнта дисконтування.

Резерв під очікувані кредитні збитки аналізується органами управління кредитними ризиками для забезпечення дотримання загальної політики Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів здійснюється з урахуванням методів, що використовуються для кредитів; коли збиток вважається вірогідним, створюються резерви під інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням.

Ризик ліквідності та управління фінансуванням

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в кризових умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

З метою забезпечення виконання власних зобов'язань та зобов'язань клієнтів, Банк впровадив політику, спрямовану на утримання ліквідних активів на рівні, достатньому для покриття будь-якого незапланованого відтоку частини клієнтських депозитів як профілактичну міру для запобігання погіршення у економічній ситуації, зокрема шляхом формування, так званої «подушки ліквідності». Для оцінки ризиків ліквідності Банк використовує геп-аналіз та прогноз очікуваних грошових потоків строком до 1 року. Крім цього, прогноз грошових потоків піддається стрес-тестуванню на предмет різних кризових сценаріїв, розроблених на основі статистичних даних стосовно роботи українських банків в умовах кризи.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Крім того, Банк оцінює ліквідність та управляє нею на основі певних нормативів ліквідності, встановлених Національним банком України. Станом на 31 грудня 2018 року зазначені нормативи були такими:

Норматив	2018 рік, %	2017 рік, %
H4 «Норматив миттєвої ліквідності» (грошові кошти та залишки на кореспондентських рахунках до зобов'язань, що погашаються на вимогу) (мінімальний рівень, який вимагається Національним банком України – 20%)	68,66	43,15
H5 «Норматив поточної ліквідності» (активи, які можуть бути отримані чи реалізовані протягом 31 дня до зобов'язань з кінцевим строком погашення протягом 31 дня) (мінімальний рівень, який вимагається Національним банком України – 40%)	77,91	77,41
H6 «Норматив короткострокової ліквідності» (певні активи з кінцевим строком погашення до 1 року до зобов'язань з кінцевим строком погашення до 1 року, включаючи позабалансові зобов'язання) (мінімальний рівень, який вимагається Національним банком України – 60%)	101,33	95,75
LCR – НБУ 15 лютого 2018 року затвердило новий пруденційний норматив для українських банків – коефіцієнт покриття ліквідністю або LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio).		
LCR загалом по всім валютам (мінімальний рівень, який вимагається Національним банком України – 80%)	161	–
LCR в іноземних валютах (мінімальний рівень, який вимагається НБУ – 50%)	148	–

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків, що залишились до дати погашення згідно з відповідним договором

Далі у таблиці поданий зведений аналіз строків погашення фінансових зобов'язань Банку станом на 31 грудня 2018 року. У таблиці показано недисконтовані зобов'язання, що підлягають погашенню згідно з договором. Виняток становлять торгові похідні інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу, які представлені в розрізі сум до отримання та до сплати за строками, що залишились до погашення. Виплати, що здійснюються по отриманні повідомлення, вважаються такими, що підлягають виплаті негайно. Однак Банк розраховує на те, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат одразу ж після настання дати, коли Банк мав би здійснити виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, визначені на основі сум депозитів, утримуваних у минулі періоди.

На 31 грудня 2018 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед Національним банком України	1 003	–	–	–	–	1 003
Заборгованість перед іншими банками	697 452	–	–	–	–	697 452
Кошти клієнтів	27 622 774	4 533 918	5 010 006	2 732 943	245 257	40 144 898
Випущені депозитні сертифікати	7 004	786 958	39 133	–	–	833 095
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:</i>						
- суми до сплати за договорами	86 230	–	–	–	–	86 230
- суми до отримання за договорами	(79 509)	–	–	–	–	(79 509)
Інші фінансові зобов'язання	920 428	–	–	–	–	920 428
Субординований борг	4 615	8 784	13 697	27 246	577 438	631 780
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	29 259 997	5 329 660	5 062 836	2 760 189	822 695	43 235 377

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

На 31 грудня 2017 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед іншими банками	865 182	-	-	-	-	865 182
Кошти клієнтів	25 785 004	3 632 800	4 733 775	3 316 709	48 853	37 517 141
Випущені депозитні сертифікати	18 605	85 447	48 481	36 678	-	189 211
Випущені єврооблігації	-	532 508	519 315	999 052	-	2 050 875
Інші позикові кошти	-	109	-	11 213	-	11 322
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу:</i>						
- суми до сплати за договорами	766 910	-	-	-	-	766 910
- суми до отримання за договорами	(756 555)	-	-	-	-	(756 555)
Інші фінансові зобов'язання	627 222	-	-	-	-	627 222
Субординований борг	9 231	8 784	13 549	27 395	627 463	686 422
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	27 315 599	4 259 648	5 315 120	4 391 047	676 316	41 957 730

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення фактичних та потенційних фінансових зобов'язань Банку, як передбачено відповідними договорами.

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2018 рік	484 445	548 822	629 354	217 954	245 447	2 126 022
2017 рік	378 158	769 642	464 957	207 959	111 789	1 932 505

Фінансові умовні та інші зобов'язання включають гарантії, акредитиви та кредитні ліміти за овердрафтами, відтік коштів за якими можливий у будь-який момент після звітної дати та до передбаченої договором дати закінчення строку інструменту. Банк очікує, що не всі умовні та інші зобов'язання будуть пред'явлені до оплати до закінчення строку дії відповідних договорів.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення станом на 31 грудня 2018 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	1 943 482	-	-	-	-	1 943 482
Кошти на рахунках в Національному банку України	743 346	-	-	-	-	743 346
Заборгованість інших банків	4 196 000	725 909	647 360	17 135	7 822	5 594 226
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	1 898	-	8 689	41 491	41 122	93 200
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5 102 202	1 426 772	1 583 803	2 444 437	1 003 300	11 560 514
Кредити клієнтам	5 664 172	4 153 059	3 651 533	6 804 755	6 970 778	27 244 297
Інші фінансові активи	260 303	-	-	-	-	260 303
Всього фінансових активів	17 911 403	6 305 740	5 891 385	9 307 818	8 023 022	47 439 368
Зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	1 002	-	-	-	-	1 002
Заборгованість перед іншими банками	697 452	-	-	-	-	697 452
Кошти клієнтів	27 566 261	4 446 745	4 904 997	2 638 981	223 169	39 780 153
Випущені депозитні сертифікати	6 989	786 604	38 867	-	-	832 460
Випущені єврооблігації	-	-	-	-	-	-
Інші позикові кошти	-	-	-	-	-	-
Зобов'язання з оренди	-	-	-	-	267 402	267 402
Інші фінансові зобов'язання	927 149	-	-	-	-	927 149
Субординований борг	4 615	-	-	-	483 530	488 145
Всього фінансових зобов'язань	29 203 468	5 233 349	4 943 864	2 638 981	974 101	42 993 763
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(11 292 065)	1 072 391	947 521	6 668 837	7 048 921	4 445 605

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення станом на 31 грудня 2017 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця (пере- раховано)	1-3 місяці (пере- раховано)	3-6 місяців (пере- раховано)	6-12 місяців (пере- раховано)	Понад 12 місяців (пере- раховано)	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	1 499 210	-	-	-	-	1 499 210
Кошти на рахунках в Національному банку України	1 178 795	-	-	-	-	1 178 795
Заборгованість інших банків	4 962 419	30 891	485 565	62 861	5 580	5 547 316
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	3 867	-	771	-	158 249	162 887
Цінні папери наявні для продажу	2 515 938	175 502	655 425	3 307 455	3 579 169	10 233 489
Кредити клієнтам	3 733 295	6 217 121	2 356 303	8 173 999	4 946 346	25 427 064
Інші фінансові активи	261 826	-	-	-	-	261 826
Всього фінансових активів	14 155 350	6 423 514	3 498 064	11 544 315	8 689 344	44 310 587
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	865 004	-	-	-	-	865 004
Кошти клієнтів	25 734 713	3 558 019	4 620 868	3 234 952	45 724	37 194 276
Випущені депозитні сертифікати	18 559	84 918	48 005	35 712	-	187 194
Випущені єврооблігації	-	479 737	479 737	955 540	-	1 915 014
Інші позикові кошти	62	-	-	11 131	-	11 193
Інші фінансові зобов'язання	637 577	-	-	-	-	637 577
Субординований борг	4 615	-	-	-	485 041	489 656
Всього фінансових зобов'язань	27 260 530	4 122 674	5 148 610	4 237 335	530 765	41 299 914
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(13 105 180)	2 300 840	(1 650 546)	7 306 980	8 158 579	3 010 673

Аналіз за строками погашення не відображає стабільності поточних зобов'язань у минулому. Раніше їх реалізація відбувалась протягом періоду, що є більшим, ніж зазначено в таблиці вище. Ці залишки відображені в таблиці вище у складі сум, належних до виплати в період до 1 місяця.

Здатність Банку погашати свої зобов'язання залежить від його здатності отримати еквівалентну суму активів протягом того ж самого періоду. Наявний обсяг ліквідних активів дозволить Банку вести стабільну діяльність навіть у ситуації можливого часткового відтоку депозитів клієнтів у разі подальшого погіршення економічної ситуації.

Керівництво Банку вважає, що попри суттєву частку коштів клієнтів, що погашаються на вимогу, диверсифікація таких коштів за кількістю та типом вкладників, а також досвід, накопичений Банком за попередні періоди, вказують на те, що ці кошти формують довгострокове та стабільне джерело фінансування діяльності Банку.

Стаття «Кошти клієнтів» включає строкові депозити фізичних осіб. Згідно з українським законодавством Банк зобов'язаний виплатити такі депозити на вимогу вкладника (Примітка 14). Керівництво Банку вважає, що більшість депозитів фізичних осіб не будуть відкликані до встановленої дати виплати, тому кошти клієнтів відображаються за контрактними строками, що залишилися до погашення.

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Ринковий ризик

Ринковий ризик – неторговий

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансових інструментів внаслідок коливання ринкових змінних, як, наприклад, процентні ставки, обмінні курси валют та інші ціни. Банк управляє ринковими ризиками по неторгових портфелях. Управління неторговими позиціями і моніторинг таких позицій здійснюються на основі додаткового аналізу чутливості.

Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки – це потенційна загроза виникнення втрат, зниження доходу чи зменшення вартості капіталу Банку внаслідок несприятливих змін процентних ставок на ринку. Даний ризик виникає переважно внаслідок відмінностей в строковості активів чи зобов'язань Банку за строками чутливості до зміни процентних ставок. Таким чином, ризик процентної ставки є наслідком незбалансованості структури звіту про фінансовий стан у розрізі чутливих до зміни процентної ставки активів і зобов'язань за строками до переоцінки.

Для оцінки процентного ризику Банк використовує геп-аналіз процентних активів та зобов'язань, проводить аналіз чутливості вартості процентних активів та зобов'язань до зміни процентних ставок.

Контроль процентного ризику здійснюється згідно до звіту про зміни спреду та маржі.

Банк оцінює процентний ризик за сценарієм паралельного зсуву кривої доходності в бік зменшення процентних ставок на 200 базисних пунктів в основних валютах (гривня, долар США, євро). Станом на 31 грудня 2018 року Банк схильний до процентного ризику, реалізація якого може вплинути на чистий процентний дохід в часовому горизонті один рік – можливе зменшення на 56 331 тисячу гривень (станом на 31 грудня 2017 року у зв'язку зі зміною підходу до оцінки величини процентного ризику, перерахована величина складала – зменшення на 25 523 тисячі гривень).

Банк оцінює вищевказаний рівень процентного ризику як прийнятний та контрольований, розмір якого суттєво не вплине на прибутковість та стабільність фінансового стану Банку. Рівень процентних ставок в Банку встановлюється Тарифно-комерційним комітетом Банку, приймаючи до уваги трансфертні процентні ставки та вартість ризиків, які встановлені Комітетом по управлінню активами та пасивами Банку. При цьому, згідно з внутрішніми політиками Банку, діє система делегування повноважень на зміну ставок. Контроль за ефективністю операцій з процентними інструментами здійснюється Тарифно-комерційним комітетом Банку щомісяця.

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний з впливом коливань обмінних курсів на вартість фінансових інструментів.

Оцінку валютного ризику Банк проводить з допомогою методики оцінки Вартості під ризиком (Value-at-Risk, VaR), враховуючи рекомендації International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, June 2006 та Revision to Basel II market risk framework, December 2010. VaR дозволяє оцінити максимальну можливу величину втрат з встановленим рівнем довіри за відповідний період часу.

Банк здійснює розрахунок VaR за методом історичного моделювання з метою оцінки валютного ризику в нормальних та стресових умовах розвитку фінансового ринку. Розрахунок VaR базується на 251 дні незважених історичних даних про ринкові курси валют, період розрахунку протягом якого Банк, вірогідно, зможе закрити відкриті валютні позиції, складає 10 днів та односторонній рівень довіри 99%.

При визначенні валютного ризику розрахунковий VaR множиться на суму числа «3» та надбавки у розмірі «1» згідно з рекомендаціями Базель.

Незважаючи на те, що VaR дозволяє отримати оцінку валютного ризику, необхідно враховувати також недоліки цього методу, такі як:

- ▶ Використання минулих змін курсів валют та банківських металів не дозволяє в повній мірі оцінити можливі коливання курсів валют та банківських металів в майбутньому;
- ▶ Використання періоду розрахунку 10 днів має на увазі, що всі відкриті позиції в валютних та банківських металах можуть бути закриті на протязі 10 торговельних днів. Дане оцінювання може неточно відображати величину валютного ризику в період зниження ліквідності ринку, під час якого період закриття Банком позиції може збільшитися;
- ▶ Використання 99%-вого рівня односторонньої довіреної вірогідності не дозволяє оцінити об'єм втрат, очікуваних з вірогідністю 1%; та
- ▶ Розрахунок VaR відбуваються на основі відкритих позицій Банку в іноземній валюті та банківських металах на кінець дня та може не відображати ризик, який приймає Банк протягом дня.

Результат розрахунків валютного ризику за допомогою метода VaR на 31 грудня наведено у таблиці нижче:

Показник	2018 рік	2017 рік
<i>Валютний ризик без врахування диверсифікації</i>		
долар США	8 789	79 009
євро	8 997	5 538
російський рубль	8 985	45 715
інші валюти	4 803	4 076
Всього валютний ризик без врахування диверсифікації	31 574	134 338
Ефект від диверсифікації	(24 903)	(15 322)
Валютний ризик з врахуванням диверсифікації	6 671	119 016

Наведені вище дані розраховані на основі внутрішньої управлінської звітності Банку, яка базується на оперативній бухгалтерській звітності, підготовленої відповідно до вимог МСФЗ.

Комітет по управлінню активами і пасивами Банку розглядає результати оцінки валютного ризику на щомісячній основі.

Операційний ризик

В Банку проводиться щорічний розрахунок показника прийнятного рівня операційного ризику – «ризик-апетиту» на наступні 12 місяців.

Значення ризик-апетиту затверджується Комітетом по управлінню операційним ризиком та враховується при бюджетуванні. Слід зазначити, що при розрахунку ризик-апетиту не враховуються минулі події, які мали разовий форс-мажорний характер та/або такі виникнення яких в майбутньому не очікується в результаті усунення причин їх виникнення.

Розрахунок фактичних втрат викликаних операційними ризиками та моніторинг дотримання Банком встановленого «ризик-апетиту» здійснюється щоквартально для розгляду Наглядовою радою. При виникненні суттєвих подій операційного ризику передбачено негайне інформування Правління та Наглядової Ради, а також проводиться детальне розслідування причин та впроваджуються заходи з недопущення повторення інциденту в майбутньому.

(у тисячах гривень)

31. Управління ризиками (продовження)

Операційний ризик (продовження)

Система управління операційним ризиком функціонує з 2011 року, та включає зокрема:

- ▶ Загальнобанківську консолідацію подій операційного ризику;
- ▶ Щорічне проведення самооцінки рівня операційного ризику;
- ▶ Щорічне проведення стрес-тестування операційного ризику згідно вимог Національного банку України;
- ▶ Щоквартальний моніторинг ключових індикаторів ризику (KIP).

Для отримання єдиної оцінки рівня операційного ризику проводиться порівняльний аналіз результатів різних підходів (результуючий рівень ризику оцінюється за шкалою: низький, середній, високий).

Зареєстровані події операційного ризику підлягають детальному розгляду та оцінці негативних наслідків, а події що вимагають прийняття додаткових управлінських рішень або розробки додаткових мінімізуючих заходів розглядаються Підкомітетами КУОР або Комітетом з управління операційним ризиком.

Система управління операційним ризиком інтегрована в загальну систему управління ризиками Банку.

Для забезпечення неперервної діяльності в Банку щорічно проводиться практичне тестування Плану неперервної діяльності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

32. Розкриття справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю

У таблиці нижче порівнюються балансова вартість та справедлива вартість фінансових інструментів, відображених у фінансовій звітності Банку за амортизованою вартістю, за їх видами. Таблиця не відображає справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	2018 рік			2017 рік (перераховано)		
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід/ (витрати)	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід/ (витрати)
Фінансові активи						
Грошові кошти у касі	1 943 482	1 943 482	-	1 499 210	1 499 210	-
Кошти на рахунках в Національному банку України	743 346	743 346	-	1 178 795	1 178 795	-
Заборгованість інших банків						
- Поточні рахунки та депозити «овернайт»	4 153 810	4 153 810	-	4 124 389	4 124 389	-
- Строкові депозити в інших банках	1 440 416	1 440 416	-	1 422 927	1 422 927	-
Кредити клієнтам						
- Кредити корпоративним клієнтам	18 792 575	18 641 201	(151 374)	19 823 312	19 731 017	(92 295)
- Фінансовий лізинг	115 355	73 948	(41 407)	-	-	-
- Споживчі кредити	5 504 332	5 504 332	-	3 983 453	3 983 453	-
- Іпотечні кредити	105 740	97 791	(7 949)	179 267	163 817	(15 450)
- Автокредитування	882	514	(368)	4 657	1 951	(2 706)
- Інші кредити фізичним особам	2 725 413	2 725 413	-	1 436 375	1 436 375	-
Фінансові зобов'язання						
Заборгованість перед						
Національним банком України	1 002	1 002	-	-	-	-
Заборгованість перед іншими банками:						
- Поточні рахунки інших банків	419 765	419 765	-	392 353	392 353	-
- Строкові депозити інших банків	277 687	277 687	-	292 410	292 410	-
- Кредити, отримані від інших банків	-	-	-	180 241	180 241	-
Кошти клієнтів						
- юридичні особи	23 170 576	23 173 439	(2 863)	21 687 846	21 699 886	(12 040)
- фізичні особи	16 609 577	16 639 523	(29 946)	15 506 430	15 554 848	(48 418)
Випущені депозитні сертифікати	832 460	832 460	-	187 194	187 194	-
Випущені єврооблігації	-	-	-	1 915 014	2 018 215	(103 201)
Інші позикові кошти	-	-	-	11 193	11 193	-
Субординований борг	488 145	410 330	77 815	489 656	436 653	53 003
Усього невизнана зміна в нереалізованій справедливій вартості			(156 092)			(221 107)

Нижче описані методи та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не відображені за справедливою вартістю у фінансовій звітності.

Активи, справедлива вартість яких наближається до балансової

Щодо фінансових активів та фінансових зобов'язань, що є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), вважається що їх балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

32. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, що обліковуються за амортизованою вартістю

Справедлива вартість облігацій, що котируються, ґрунтується на котируваннях на звітну дату. Справедлива вартість інструментів, що не котируються та справедлива вартість яких не наближається до балансової, а саме кредитів клієнтам, заборгованість інших банків, заборгованість перед Національним банком України, заборгованість перед іншими банками, коштів клієнтів, депозитних сертифікатів, інших фінансових активів та зобов'язань оцінюється за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, існуючих в цей момент по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення.

Активи і зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю або справедлива вартість яких розкривається

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується в рамках ієрархії джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- ▶ Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- ▶ Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливую вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- ▶ Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та не є спостережуваними на ринку.

У випадку активів і зобов'язань, що визнаються у фінансовій звітності за справедливою вартістю на періодичній основі, Банк визначає факт переведення між рівнями ієрархії, джерел справедливої вартості, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Для цілей розкриття інформації про справедливую вартість Банк визначив класи активів і зобов'язань на підставі природи, характеристик і ризиків за активом або зобов'язанням, а також рівень ієрархії джерел справедливої вартості:

	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
31 грудня 2018 р.					
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2018 р.	-	8 427 891	-	8 427 891
Державні боргові цінні папери США	31 грудня 2018 р.	-	27 583	-	27 583
Форвардні контракти	31 грудня 2018 р.	-	12 803	-	12 803
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2018 р.	-	3 208 313	-	3 208 313
Основні засоби – будівлі	1 грудня 2018 р.	-	-	836 975	836 975
Предмети мистецтва	1 грудня 2016 р.	-	-	17 005	17 005
Інвестиційна власність	1 грудня 2018 р.	-	-	71 876	71 876
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Грошові кошти в касі та в дорозі	31 грудня 2018 р.	1 943 482	-	-	1 943 482
Кошти на рахунках в Національному банку України	31 грудня 2018 р.	-	743 346	-	743 346
Заборгованість інших банків	31 грудня 2018 р.	-	5 594 226	-	5 594 226
Кредити клієнтам	31 грудня 2018 р.	-	-	27 043 199	27 043 199
Акції	31 грудня 2018 р.	-	-	7 057	7 057
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Похідні фінансові зобов'язання	31 грудня 2018 р.	-	6 721	-	6 721
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Заборгованість перед Національним банком України	31 грудня 2018 р.	-	1 002	-	1 002
Заборгованість перед іншими банками	31 грудня 2018 р.	-	697 452	-	697 452
Кошти клієнтів	31 грудня 2018 р.	-	-	39 812 962	39 812 962
Випущені депозитні сертифікати	31 грудня 2018 р.	-	-	832 460	832 460
Субординований борг	31 грудня 2018 р.	-	410 330	-	410 330

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

32. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Активи і зобов'язання, відображені за справедливою вартістю

Інформація про зміни у балансовій вартості будівель, предметів мистецтва та інвестиційної власності протягом 2018 року наведено у Примітці 11.

31 грудня 2017 р. (перераховано)	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2017 р.	-	8 387 265	-	8 387 265
Форвардні контракти	31 грудня 2017 р.	-	3 336	-	3 336
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2017 р.	-	2 002 054	-	2 002 054
Основні засоби – будівлі	31 грудня 2017 р.	-	-	834 916	834 916
Предмети мистецтва	1 грудня 2016 р.	-	-	17 005	17 005
Інвестиційна власність	31 грудня 2017 р.	-	-	149 347	149 347
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Грошові кошти в касі та в дорозі	31 грудня 2017 р.	1 499 210	-	-	1 499 210
Кошти на рахунках в Національному банку України	31 грудня 2017 р.	-	1 178 795	-	1 178 795
Заборгованість інших банків	31 грудня 2017 р.	-	5 547 316	-	5 547 316
Кредити клієнтам	31 грудня 2017 р.	-	-	25 316 613	25 316 613
Акції	31 грудня 2017 р.	-	-	7 057	7 057
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Форвардні контракти	31 грудня 2017 р.	-	10 355	-	10 355
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Заборгованість перед іншими банками	31 грудня 2017 р.	-	865 004	-	865 004
Кошти клієнтів	31 грудня 2017 р.	-	-	37 254 734	37 254 734
Випущені депозитні сертифікати	31 грудня 2017 р.	-	-	187 194	187 194
Випущені єврооблігації	31 грудня 2017 р.	2 018 215	-	-	2 018 215
Інші позикові кошти	31 грудня 2017 р.	-	11 193	-	11 193
Субординований борг	31 грудня 2017 р.	-	436 653	-	436 653

Далі представлений опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які відображаються за справедливою вартістю з використанням моделей оцінки. Цей опис включає оцінки та судження Банку, які учасник ринку зробив би при оцінці інструментів.

Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти оцінені із застосуванням моделей оцінки, які базуються за ринкових спостереженнях, – це здебільшого валютні свопи та форвардні валютообмінні контракти. Моделі, які використовуються найчастіше, включають моделі оцінки форвардів та свопів з використанням розрахунків теперішньої вартості. Ці моделі використовують різні вхідні дані, включаючи кредитоспроможність контрагентів, форвардні та спотові курси валют та криві процентних ставок.

Цінні папери

Цінні папери, оцінені з використанням моделей оцінки, представлені перш за все борговими цінними паперами, які не обертаються на ринку. Ці цінні папери оцінюються з використанням моделей дисконтованих грошових потоків, які, в одному випадку, використовують тільки ринкові спостереження, наприклад, процентні ставки, а в іншому – ринкові спостереження та інформацію, яка не базується на ринкових спостереженнях. Інформація, яка не базується на ринкових спостереженнях, включає припущення щодо фінансового стану компанії – об'єкта інвестицій, її ризик, та економічні припущення щодо галузі, у якій веде свою діяльність компанія – об'єкт інвестицій.

(у тисячах гривень)

32. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Будівлі, предмети мистецтва та інвестиційна власність

Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу.

Протягом 2018 та 2017 років Банк не переводив фінансові активи або фінансові зобов'язання між рівнями ієрархії справедливої вартості.

Протягом 2018 та 2017 років Банк не визнавав змін у балансовій вартості фінансових активів 3 рівня, які обліковуються за справедливою вартістю, або прибутків та збитків за ними.

33. Умовні та інші зобов'язання

Виконання вимог податкового законодавства та інших нормативних актів

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи правила валютного й митного контролю, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банку, є обґрунтованими, і діяльність Банку здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює його діяльність, і що Банк нарахував та сплатив усі належні податки.

В той же час, існує ризик того, що операції і правильність тлумачень, які не були піддані сумніву контролюючими органами в минулому, будуть поставлені під сумнів у майбутньому. Однак цей ризик з часом зменшується.

Капітальні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2018 року Банк мав капітальні зобов'язання, передбачені контрактами на придбання обладнання на суму 24 161 тисяча гривень (на 31 грудня 2017 року – 23 899 тисяч гривень). Керівництво Банку вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов'язання. Керівництво Банку вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цих та інших аналогічних зобов'язань.

Зобов'язання з кредитування

Гарантії та акредитиви «стенд-бай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банк здійснить платіж на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, несуть ризик, пов'язаний із дефолтом клієнта або його неспроможністю виконати договір з третьою стороною. Для управління ризиком збитків Банк вимагає, щоб більшість гарантій забезпечувались депозитами в Банку. Документальні та комерційні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банку за дорученням своїх клієнтів, які надають право третім сторонам вимагати від Банку оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, а отже мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Кредитні зобов'язання являють собою невикористані зобов'язання щодо надання кредитів у формі позик. Банк наражається на ризик можливих збитків у зв'язку з ризиком по кредитних зобов'язаннях. Однак, враховуючи відкличний характер цих зобов'язань, Банк може відмовити клієнтам в кредитах при зниженні платоспроможності клієнта.

Загальна сума невикористаних кредитних ліній, акредитивів та гарантій за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Акредитиви, видані Банком, були такими:

	2018 рік	2017 рік
Підтверджені імпорتنі акредитиви	122 055	51 205
Непідтверджені імпорتنі акредитиви	90 323	78 397
Грошове забезпечення (Примітка 16)	(209 202)	(118 038)
Резерв під імпорتنі акредитиви	(91)	(83)
Всього акредитивів	3 085	11 481

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

33. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання з кредитування (продовження)

Гарантії надані були такими:

	2018 рік	2017 рік
Гарантії та авалування векселів	1 913 644	1 802 903
Грошове забезпечення (Примітка 16)	(503 661)	(461 202)
Резерв під гарантії та авалі	(12 599)	(7 562)
Всього гарантій та авалування векселів	1 397 384	1 334 139

Сума невиконаних відкличних зобов'язань з надання кредитів, наданих Банком станом на 31 грудня 2018 року, склала 9 884 813 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 7 230 289 тисяч гривень). Керівництво вважає зобов'язання з надання кредитів відкличними, оскільки відповідні договори забезпечують широкий спектр подій-підстав, які дозволяють Банку призупинити подальше фінансування клієнта або достроково анулювати ліміт кредитування. Такі події включають, у тому числі, погіршення фінансового стану клієнта, зменшення потоків надходжень грошових коштів на поточні рахунки клієнта, втрату забезпечення або значне зменшення його справедливої вартості, рішення регулятивних органів, які впливають на монетарний ринок України.

У сумі резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви протягом 2018 відбулися такі зміни:

Зобов'язання, гарантії та акредитиви	Стадія 1
Очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року	11 395
Нові зобов'язання, гарантії та акредитиви	6 182
Погашені зобов'язання, гарантії та акредитиви	(3 087)
Зміна величини очікуваного кредитного ризику	(1 536)
Курсові різниці	(264)
На 31 грудня 2018 року (Примітка 21)	12 690

У сумі резерву під покриття інших збитків протягом 2018 відбулися такі зміни:

	2018 рік
Очікувані кредитні збитки під покриття інших збитків на 1 січня 2018 року	2 987
Відрахування до резерву під покриття інших збитків протягом звітного періоду	727
Вплив курсових різниць	(17)
На 31 грудня 2018 року (Примітка 21)	3 697

Зміни резерву під зобов'язання, гарантії, акредитиви та інші збитки за 2017 рік:

	2017 рік
Резерв під зобов'язання, гарантії, акредитиви та інші збитки, станом на початок періоду	13 599
Сторно резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви, протягом звітного періоду	(3 475)
Вплив курсових різниць	508
Резерв під зобов'язання, гарантії, акредитиви та інші збитки на 31 грудня 2017 року (Примітка 21)	10 632

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

34. Фінансові активи, передані у забезпечення

Станом на 31 грудня 2018 року Банк передав цінні папери які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, балансовою вартістю 3 057 тисяч гривень у забезпечення під кредит від Національного банку України в розмірі 1 000 тисяч гривень.

35. Операції зі зв'язаними сторонами

Для цілей складання цієї фінансової звітності сторони вважаються зв'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна сторона контролює іншу або має можливість у значній мірі впливати на фінансові та операційні рішення іншої сторони у відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін». При розгляді кожного можливого випадку відносин з зв'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

В ході звичайної діяльності проводяться банківські операції з основними акціонерами, компаніями під спільним контролем та іншими зв'язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою. Нижче наводяться залишки станом на 31 грудня 2018 та 2017 років, а також доходи та витрати за 2018 та 2017 роки:

На 2018 рік та за рік, що закінчився даною датою	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	-	1 441 263 (9,18)	251 (45,08)	5 (42,60)
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(162 971)	(5)	-
Інші активи	3	2 094	14	-
Зобов'язання				
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	(127)	(10 652 205) (9,85)	(90 207) (3,22)	(134 776) (5,52)
Випущені депозитні сертифікати	-	(786 604)	(6 988)	-
Інші зобов'язання	(1)	(2 434)	(4)	(16)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	-	30 592	654	433
Гарантії та авалі	-	285 085	-	-
Акредитиви	-	178 027	-	-
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	-	267 205	42	4
Процентні витрати	-	(869 304)	(3 575)	(6 777)
Комісійні доходи	140	520 093	210	4 989
Інші доходи	-	352	6	18
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	-	8	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	85 670	(3)	-
Операційні витрати	-	(142)	(845)	-

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

35. Операції зі зв'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2017 та за рік, що закінчився даною датою	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам	-	2 992 383	146	1
(процентна ставка, % річних)	-	(9,93)	(38,88)	(37)
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(60 221)	(1)	-
Інші активи	12	2 782	62	-
Зобов'язання				
Кошти клієнтів	(91)	(7 135 974)	(64 692)	(127 878)
(процентна ставка, % річних)	-	(9,35)	(5,9)	(6,68)
Випущені депозитні сертифікати	-	-	(36 083)	-
Інші зобов'язання	-	(12 345)	(8)	(15)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	-	208 105	181	430
Гарантії та авалі	-	226 629	-	-
Акредитиви	-	81 246	-	-
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	-	361 344	17	4
Процентні витрати	-	(353 796)	(3 618)	(6 459)
Комісійні доходи	120	360 604	149	406
Інші доходи	-	230	60	15
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	-	8	-	-
Резерв під зменшення корисності кредитів	-	(42 854)	-	-
Операційні витрати	-	(470)	(874)	-

Резерв під зменшення корисності кредитів стосовно кредитів зв'язаним сторонам був створений як на індивідуальній основі, так і за портфельним принципом.

Протягом 2018 року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	-	322 673	146	4
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	-	(1 797 845)	(40)	-
Інші зміни	-	(75 948)	(1)	-

Протягом 2017 року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	-	1 465 405	63	-
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	-	(301 036)	(86)	(1)
Інші зміни	-	129 419	-	-

У 2018 році винагорода членам Правління складалася із заробітної плати у сумі 70 725 тисяч гривень (у 2017 році – 66 658 тисяч гривень), обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 1 715 тисяч гривень (у 2017 році – 1 200 тисяч гривень) та резерву під виплату додаткових винагород у сумі 135 861 тисяч гривень (у 2017 році – 52 408 тисяч гривень). За 12 місяців 2018 року виплати членам Спостережної ради становили 3 726 тисяч гривень (за 12 місяців 2017 року – 1 620 тисяч гривень).

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

36. Прибуток на акцію

Базисний прибуток на акцію розраховується шляхом ділення чистого прибутку або збитку за рік на середньозважену кількість звичайних акцій, що були в обігу протягом року не враховуючи акцій, викуплених у акціонерів. Банк не має конвертованих привілейованих акцій, таким чином, розбавлений прибуток на акцію буде дорівнювати базисному прибутку на акцію.

	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Прибуток за звітний період	2 008 508	717 292
Середньозважена кількість звичайних акцій в обігу	14 323 880	14 323 880
Прибуток на акцію, базисний (виражений в гривнях за акцію)	140,22	50,08

37. Зміни в зобов'язаннях, що відносяться до фінансової діяльності

Нижче наведені зміни у грошових потоках від фінансової діяльності звіту про рух грошових коштів за 2018 рік:

	Випущені єврооблігації	Інші позикові кошти	Суборди- нований борг	Зобов'язання з оренди
Балансова вартість на 31 грудня 2016 р.	4 290 540	18 995	490 750	-
Погашення	(2 394 876)	(9 888)	-	-
Курсові різниці	18 589	2 139	-	-
Інше	761	(53)	(1 094)	-
Балансова вартість на 31 грудня 2017 р.	1 915 014	11 193	489 656	-
Вплив впровадження МСФЗ 16	-	-	-	252 569
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	1 915 014	11 193	489 656	252 569
Погашення	(1 844 078)	(10 883)	-	(76 489)
Курсові різниці	(76 258)	(249)	-	-
Інше	5 322	(61)	(1 511)	91 322
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	-	-	488 145	267 402

Стаття «Інше» включає ефект нарахованих, але ще не виплачених відсотків за випущеними єврооблігаціями, іншим позиковими коштами і субординованим боргом. Банк класифікує виплачені відсотки як грошові потоки від операційної діяльності.

38. Капітал

Банк підтримує і активно управляє капіталом для покриття ризиків, притаманних банківській діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням, серед іншого, нормативів, встановлених Базельською угодою 1988 року та нормативів, встановлених Національним банком України. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Банк, дорівнює загальній сумі регулятивного капіталу. Сума капіталу в управлінні станом на 31 грудня 2018 року складає 5 289 311 тисяч гривень (на 31 грудня 2017 року – 3 526 143 тисячі гривень).

Першочерговими цілями управління капіталом Банку є забезпечення дотримання Банком зовнішніх вимог до капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних показників капіталу з метою підтримки свого бізнесу та максимального збільшення біржової вартості акцій.

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та показниках ризику його діяльності. З метою підтримання або коригування структури капіталу Банк може коригувати суми виплат дивідендів акціонерам, повернути капітал акціонерам або випустити капітальні цінні папери. Жодних змін у цілях, політиці та процесах у порівнянні з попередніми роками не відбулося.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

38. Капітал (продовження)

Норматив адекватності капіталу Національного банку України

Національний банк України вимагає від банків підтримувати показник адекватності капіталу на рівні 10% від активів, зважених на ризик, з урахуванням вимог Національного банку України щодо кредитного ризику. Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років показник адекватності капіталу Банку, розрахований за цим принципом, складав:

	2018 рік	2017 рік
Основний капітал	3 759 198	2 798 998
Додатковий капітал	1 530 113	727 145
Відвернення	(7 056)	(6 756)
Всього капіталу	5 282 255	3 519 387
Активи, зважені з урахуванням ризику	32 324 099	29 916 078
Показник адекватності капіталу	16,34%	11,76%

Регулятивний капітал складається з основного капіталу, що включає сплачений зареєстрований акціонерний капітал, емісійний дохід, резерви, створені згідно з українським законодавством, за вирахуванням чистої залишкової вартості нематеріальних активів та збитків поточного і попереднього років, зменшених на суму нарахованих та не отриманих понад 30 днів доходів, прострочених нарахованих доходів, за вирахуванням сформованого за цими доходами резервів. Додатково основний капітал зменшується на суму перевищення непокритого кредитного ризику над прибутками минулих і поточного років. Другим компонентом регулятивного капіталу є додатковий капітал, який включає резерви під заборгованість за міжбанківськими кредитами та кредитами клієнтам, результат переоцінки основних засобів, прибуток поточного року, зменшений на суму нарахованих та не отриманих понад 30 днів доходів, прострочених нарахованих доходів, за вирахуванням сформованого за цими доходами резервів, субординованого довгострокового боргу, нерозподіленого прибутку попередніх років, зменшеного на суму непокритого кредитного ризику.

Станом на 31 грудня 2018 та 2017 років Банк дотримувався регулятивних вимог до капіталу.

Далі подано звіт про адекватність капіталу за методикою Базель I станом на 31 грудня 2018 та 2017 років:

	2018 рік	2017 рік (перераховано)
Капітал 1-го рівня		
Акціонерний капітал	3 294 492	3 294 492
Емісійний дохід	101 660	101 660
Резервний фонд	1 475 430	1 475 430
Нерозподілений прибуток/ (непокритий збиток)	996 305	(620 266)
Всього капіталу 1-го рівня	5 867 887	4 251 316
Капітал 2-го рівня		
Резерви переоцінки активів	449 982	553 409
Дозволений субординований борг	292 887	391 725
Всього капіталу 2-го рівня	742 869	945 134
Всього капіталу	6 610 756	5 196 450
Рівень адекватності капіталу на звітну дату		
Активи, зважені на ризик	37 650 032	33 720 402
Всього капіталу	6 610 756	5 196 450
Рівень адекватності капіталу (%)	17,56%	15,41%

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до фінансової звітності за 2018 рік

(у тисячах гривень)

39. Події після дати балансу

31 січня 2019 року Банком на підставі рішення Національного банку України було здійснено дострокове погашення субординованого боргу в повному обсязі.

Підписано від імені Правління 20 березня 2019 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

